1268

A I

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARVM HVNGARICAE
MDCCCXXVI

1963

FOTO
N.R.

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1860

KÉZIRATOK

FOLYTATÁS

Jul. 26 860

Veder Bonton.

Akadémiai örgbeiseré Eötvös Ivor ormel nissa
xelem reon elnál, mint Jenei Stegg tisztes
egénai Mia ene felkérés magyaréság adatok-
é mese ujábbar rdelemre nem tégyál elarfejelle
ben.

Ujabb gyüjtés tárgyában

Ojnica tanítónk
Jónás Adolf

1030
1860

Tekintetes Úr!

Különösen tisztelt Uram!

A magyar tudományos Akademia részére gyüjtött és illetőleg gyüjtetett és általadott összegről Tekintetes Urasságod által kiállított nyugtát Gödöllői Segügyelő ur nekem megküldötte.

Egy vélem a Pesti Naplóban e hó 27én olvastam a beküldött összeg általános megéneintését, melyben arombani a 3. aranyról, 1. Napoleonról és egy Rubelről emlités nem tétetett. Miután az adakozóknak megnyugtatásokra fog szolgálni, ha adományaik beszolgáltatásáról magunknak hirlapi utján is meggyőződést szerezhetnek; igen Kérem Tekintetes Urasságodat, sziveskedjék a gyüjtő" ivek tartalmához képest az adakozók neveit és adományait a Pesti hirlapba igattatni.

Mely Kérésem után tisztelettel maradok

Tekintetes Urasságodnak

Bécs, Junius 29én 1860.

Kész szolgája

Lisztl Aurel.

Tekintetes Tóth Lőrinez urnak, a magyar Akademia rendes tagja és pénztárnokának.

Pesten.

1031/1860

Makó 1860. Jul. 12.

Külömben tisztelt

Testvéreim, Ur!

A' magyar Akademiai Vagyon öregbítésre 2ik.
tak épitésre 1k.

Öszven 0. é. 96 frtot
mint Uk ádakam gyüjtött Örmegyéki va
Sperenyim Vakatúra beküldeni. Kérém
hogy az alatt ivei, akademiai Elz
nök Gróf Desewffy Emil ö Mltósá
hozjunk, és akadnajim Denen tuom
bizonyos abban hogy tsomi, mint Pozsony
ban, ád küldeni Mélt. Ztanék. —

Remélyliem, hogy Külömben á Vá
ros: mód tedéje Testvéreim gyüjtése
özben is már be vam folgáltatva.
P. h. Bél Keb. beres Torai tanuk
Más Polgármester Uram Közlésem.

Mi is

Ki is a' mi élőbbi ínség kedvén á pénz
tőlünk küldése iránt megyérve. —

Ki is magamat mindenkori szíves
indulatába Úrasan ajánlván tiszteles-
tel maradok

Tekintetes Úrnak

alázatos szolgája

Bánffy József

565. Sz. Körmöcz B. f. 6. városa Tanácsától.

Tekintetes pénztárnok Úr!

Folyó év Junius 2-án méltóságos Gróf Degenfeld Úr felszólításának következtében a Magyar Akademiai ház épétésre 400 ft. a. p. szives nyugtatványozás mellékével Tekintetes Uraságodnak Posta útón átszolgálni szerencsénk volt.

Miután a városi pénztárhoz az illető nyugta megkivántatik, bátorkodunk a Tekintetes Uraságodat ennek átküldésére ezennel megkeresni.

Egyszersmint arra is megkérjük mi, szerint a magány gyüjteményről szóló tegyzékhez a vásárnapi ülésünkből nyilvanosá tételé végett közölni szíveskedjék.

Körmöczön Julius 19-én 860.

Nagy
Polgármester

1033
1860

Ludwig Ignácz
Jegyző

565. Sz. Kömives N. f. 6. vársa Tanácsától.

Tekintetes Tóth Lőrinczk
Magyar Akademiai pénz.
tárnokk Urnak

Pesten.

Méltóságos Gróf Úr!

Járásunk – déltibar. M. Keresztes járás –, érdemes Főszolgabirája május hó elsőjén a' magyar academia palotája javára egész járásában aláirási ivek bocsátott ezét. A' legszivesebb készséggel jegyzénk föl mi is fillére. inket s tudommal községünkben 62 forinnyi összegecs. Ne ajánlatott meg, mely szolgabiró urhoz csak hamar be is küldetett.

Azomban már ennek szinte három hava e' jó ezér nem siethetnek el nemi nagyobbmunkat a' lelek, mert hogy ajánlatainkról a' lapokban eddig elé semmi emlités nem tétetett; nem mintha igeinyelen neveink olvasásában gyönyörködni szeretnénk, ha nem mert jól esnék lelkünk nek tudni azt, hogy esetély nagyan de szives áldozatunkat a' hün sáfárkodó kedves hazánk ezen oltárára annak idejében fel is vette.

Mint most nagy már előbb is többek által felszól. litatam, hogy e' tárgyban illető helyre kérdést intézzek, annálfogva jun 25ét, midőn a' Közbedrecségü varosina pi s politikai ügyeinkre folyó féleire az előfizetést re szemről feltüntem –, tiszteletel kérem föl néhány sorokban a' varosinapi ujság szerkesztő'ségét, hogy e' tár gya nézve legyen kegyes bennes lappjában annyit emliteni

/.

hogy ajánlatunk rendeltetése helyére teljesedett-e már vagy se?
Azonban választ kérelmünkre mind ez ideig nem nyerhetven:
ez csak nevelé aggodalmunkat s kétélyeinket, vagy hogy most már
legvégszerűbbnek vélnők aggodalmaink elosztalása végett mélt.
ságodhoz járulni oly tiszteletteljes kérelemmel, hogy megnyug-
tatásunkra ajánlatainkat fel vagy nem küldetését közzé tet-
ni kegyeskedjék. És hogy ha talán még ez ideig sem
küldetett volna fel: ismét méltóságodat vagyunk bátrak
felkérni hogy ajánlatainknak mely helyen való rendeltetéséről
tudomást szerezni méltóztassék. Melyek után maradok
Terekbözörményben Jul. 27. 860

Méltóságodnak

alázatos szolgája,
Bujdosó Lajos mk
B. bözörményi piaristatanító

1034
1860

Kabarka aug. 22. 860.

Tisztelt Kartárs úr!

A Pesti Napló tegnapi számában közölve van, hogy én az akademia részére 2044 frtot, s többre 395 frtot gyüjtöttem. – Az ennek ellenében közölt aláirási ív szerint alá, szott nálam a többre 995 frt. És ezen összegből 395 frtot küldöttem fel, minthogy 600 frtot az illető kimutatásnak kivánt beküldeni; de minthogy a Pesti Napló idézett számában ezen 600 frt is, Vojnits Anna és Antunovits Jozsef megszerzésének, gyüjtemé, nyemül van felmutatva: e szerint én a többre, ne nem 395 frtot, hanem 995 frtot gyüjtöttem.

A Pesti Napló közleménye tehát hi, bás, és feltünő lehet itt annyival inkább, mert közönségesen tudva van, hogy jelvánt Vojnits Anna maga is alá a többre 500 frtot.

1035/1860

Ön egyet fog velem érteni abban, hogy a vidéki gyűjtőnek nappon is félévekenyek kell lennie kiadásé. Ez a gőzüpp vidéke is kivé-
vali, daseik kétem kezyedes. Kivesztették a
Pesti Napló kérdésére, közleményéje ocka igazá-
tasni ki, hogy a tőkére általam gyűjtött ös-
szeg nem 295, hanem 995 ft.

Az akadémiai ifjúságtól bízom önö-
lesen fáradva velem az akadémiai kiadvá-
nyok mintáját kívánni, hogy Vojnics Antal
és Arannyos Károly alapítványait kiadja-
hassam.

Különben tudatom önnel, hogy Zem-
plényi főrendi tagnak vége is kering, a kipe-
rendi eredménye fog felmutatkozni.

A Vám által a lakpénzekbe megjáró
5000 ft jóváhagyását nyert Demetrának; de a
tőkére évenkénti ajánlott 500 ftra azt mondá,
hogy nekünk „mint vígyázó a jövendő örök-

re betörekedni". Ili meg erre hasánczerekjét
ass fekteniök: hogy ha vam jögyunk a tabéji-
tésre azonnal 5000 ftot adományozni: úgy vam
jögyunk az évenkéne megajántott 500 ftoknak
többjére nappis 10000 ftot is oppberre, s azon-
nal ada adnia többre. Ezen kivűl mos Temes-
várott tárgyalnunk. Ili az 500 ftos évenkéne
fizetés ajántattuk meg, mert ohajtottuk, hogy
Szabadka több időkre adózzon teppes a magyar
szabadságharczban; ha ez nem lehetne: akarunk
kivűlem oppberre 15000 ftot.

Magamat Páreos kegyelmetekbe ajánlva
va vagyok kegyelmetek

Örök

kötelessége
Bordas Böckh
nyugvéd.

Méjjen tiszt. Méltóságos
Gróf Úr.

Folyóra Színévi áraljára 1009 sz. alatt
küldött aláírási ivem a' magyar Aka-
démia épületére még eddig semmi nem
gyűlt, 's ennek oka az, hogy mi csekély
tehetségünkhöz mérk adományainkat ti-
ltünk már ez előtt három hónap-val a'
varásnapi ujjság szerkesztősége útyán
tetemni hazafiúi adózásunkat.—
En mindamellett is vissza tartom az
aláírási ivet hogy ára la' Színévi áraljai
körbirtokosság— mint testület, Január
5én tartandó szokott évi nagy gyülésén
beirhassa tiszteles hazafiúi adományát,
melly alkalomkor tiszti fogok Méltó-
ságodnak az eredményről értesiteni.—
Ezzel vagyok Színévi áraljan Aug: 24. 860

Méltóságodnak:

mélyen tisztelője

1036
1860

Papp Imre

Tekintetes pénztárnok Úr!

A f. évi Augusztus 25-én hozzám intézett becses felszólításának nyomán siettek t. cz Urasságodat arról értesíteni, miszerint a múlt évi Decemberben 30-án Méltóságos Gróf Desewffy Emil Urhoz Pozsonyba 110 ftot Küldöttem a Magyar Akademia javára. — Ezen accidens összeg a most tisztelt Gróf Urnak a pozsonyi postahivatal által ki is adatott, a mint ezt az ugyanott f. é. Januar 2-án kelt térítvény igazolja.

Egyébiránt aláirási ív nem levén nálam, azt vissza sem küldhetem; ki megkülömböztetett tisztelettel maradok Szombathelyen Septemberhó 4-én 860.

Tekintetes Urnak

tehetetlen szolgája.

Szenczy Ferencz
Szombathelyi püspök

1037
1860

Pesten Pesthelyen Sept 4-én 860.

Tekintetes Academiai Titkárnok Úr!

Megtisztelésnek vettem Tekintetes Urasságodnak
f. évi Augi: 30-kán kelt azon becses levelét, mely
által felszólíttatom, hogy a t. Elnökségtől
vett aláírási ivek tekintetes Urasságadhoz
küldjem által, — megjegyzett pedig azért az ér-
tett felszólítás, miután én épen a kelemben
vett aláírási ív alján jegyzett intézkedés
értelmében járatom el, t. i. hogy f. évi Junius
15-éig a gyüjtött pénz összetett Tiszelt Ura-
sságodhoz Pestre, az aláírási ivek pedig Gr.
Dessewffy Emil academiai Elnök Úr ő
Méltóságához küldjem által, Posonyba. —

1038
1860

Most tehát azt kell kinnem hogy valamely
Törvénynek kellett közbe jönni, melynek elhárítá-
sa tekintetéből ezennel tudósítom Uriságodat hogy
Uriságodnak, hogy valamint Gr. Dessewffy Emil
Urhez által küldött aláírási iv, úgy Tekin-
tetes Uriságodhoz állott 145 o. ftról f. mely
közöl egy 50 p. ftról szóló kötelezvény fog-
lallatott f. szó és a Gyerjeni postán Junius
14kén kelt feladási vevényeket keresnél légye-
nek, minél fogva elvárom becses tudósításá-
az iránt, szükséges lend-e a Gyerjeni pasz-
kivadott összeget a'lalam felelősségre vonni azon esetben
ha vagy a feladott penz vagy aláírási iv
a kellő helyekre nem küldetett vagy nem érk
volna.

Ez ki igen becses indulatból ajánlott
egész tisztelettel maradok

a Teller Pénztárnok Urnak

alázatos szolgája
Diller György

franco

Tekintetes

Tóth Lőrinczy m. Academiai

Pénztárnok Urnak

kézbeléssel

Pesten

Tekintetes Pénztárnok Úr!

Folyó évi August 31-én kelt, s hozzám intézett átiratja
Felszólítására Tekintetes Pénztárnok Urnak,
mint kerületi, a Magyar Akadémiai Elnökségnél levő
alapítási ügyei, folyó September hó 15-ig hogy ügy-
gyében végre Pesthre-küldött selyes
iratjaival válaszolni, hogy ön, az Elnökség-
től hozzám beérkezett 554-ik számú irat, mely
a múlt May 29-ik napjáról 264-ik szám alatti
levél kapcsában felküldetett a Vasárnapi
Ujság szerkesztői hivatalához 77 új forinttal
és 11 db arannyal szerkebe-minősége, a
Vasárnapi Ujság Junius 10-ről 24-ik szám alatti
mellékletében a 289-ik lapon megtekinthető
képpen, Hódmezővásárhelyről, ugyanezen Hó
napnak keltével hozzánk 554-ik számú aláírá-
si ívvel, melyen 77 ft, és 11 db. arany adako-
zások vannak feljegyezve nev. s. a. l. s. k. l.
Ennek szíves jelenlétében mellem maradok

Tekintetes Pénztárnok Urnak

K. Hódmezővásárhelyen Sept 5-én 1860

alázatos szolgája
Tóth Ferenczné
ny. aff. Esperes

1039
1860

Gróf Széchenyi

PEST 1/9

RECOM.

Tekintetes Jóth Lőrinc Magyar Akadémiai Pénztárnoki Urnak sziveslegesen kézbesítendő.

Pesthen

Tekintetes Ur!

Az Augusztus 30án tett felszolitásra, hogy az akadé-
mia elnökségétől vett aláirási ivet c'ho 15ig
Tekintetes Urnak megküldjem, - van szerencsém ér-
tésére adni, hogy én bár Királyi Pál ur-
a' Pesti napló' volt szerkesztőjét levéltileg; Hun-
falvi Pál urat pedig személyesen megkeresvén
egy aláirási iv kiosztözése végett, - ezt
mind ez ideig nem kaptam.

Ellyenkivüli tiszteletem kifejezésével lévén

Tekintetes Urnak

Nagy Sz. Miklos Sept. 5ét 876.

alázatos szolgája

1040 Perenyi Lajos
ügyvéd.

K. Bikiz Sept 10 jén 1860.

Tekintetes Úr!

Bessey felszólítása közlönyében tétel tárgyául a' magyar Academia Elnökétől hozzám intézett aláírási ívet át küldeni - egyszersmind arra nézve megjegyzéssel - hogy minden magát az ívet igen tisztán tartani - s' évnegyedre több ívek összeszedvén, minden ezer - megszerzésem mellett sem tudtam egyetlen egy aláírót sem szerezni - minden, ki' arra bepróbáltam ki magát - tagy már másutt aláírt. Én mindamellett, hogy Tanítka tagjaink sorát ívére már is aláírtam, erre az ívre is a tiz Ft örökítésére 100 - ezer forintok iránt alá'. Tisztelettel maradván

Tekintetes Úrnak

alázatos szolgája

Kuchay József.

1041
1860

Igaz f. évi Dec. 8-ról

Tekintetes Akademiai Pénztárnak Pest.

Kerem Önt a tegnapi napon érkezett arra
felszólítása a Tekintetes Urnak, hogy az
igen tisztelt Igazgatóság által nekem kül-
dött pénzgyüjtői Ivet folyó hó 15-ig papirig kiküldeni fel ezen megkapott
miután közzé tenni ezelőtt 8 nem akarom
s így annak alkalmatlan a postán keresz-
tülküldni, ugyanis ő inkább, mintsem a
Tanár ollan több rendbeli levelnek utazá-
ra tenné, kom egyen kerek napokra tol-
tetten, s pedig Tabánomra is Debreczenbe
tetten által, s már itt Igaz is Tanom
tehek ollan mulatók Vönnél, emlékezem hogy
még a tarodion idején ala egy retour kocs
pisszel, de melyet tartalmas forta kerlen
nem kaptam, tartok az nem tekintetes Ur:
nekik Ur: s így ezzel nem folytathatom, mit
igen sajnálok, mintsem alkalmasint tudnom
folytatódat tetten. vége

Ebbeli megtételemnek pontos teljesí-
tésével nyilvánítván egész tiszteletemet
rekesztem Kiváló magam részéről 15-ik-án

1042
1860

ös ob stad. - a tiszteli Akademica rendes ie, arom
tudtom kegyelmed forra kinaal nekett, - hogy az ston
munk legyelebb rendelne ie vinsza elfel
vilagositto sugarait, ennek meie Colleusisel
vangeadara - i bar eddig is ez ajandek legen
a kelyen tiszteli Igazgato'ag felöli me-
gyödue, hogy Eddigen kegyjeböl jo. - i jeles
sorongato kanyelmeingeczinker mendekell
Beldes indulatiba ajanlok tiszteletes
vagyok

Tekintetes Direktorus Urnak

alazatos szolgaja
Debreny Istvan
D

Nagyságos Kállay Albert Úrnak
Pesten.

Nagyságos Uram!

Kedves barátom Szalay László Úr által küldött levelét, melyben Nagyságodat Pest városa követjének ajánlja, tegnap vettem. Ezen ajánlatnak, mely a Nagyságod személyére nézve oly dicsőséges, örömmel teszek eleget, és Nagyságodat Pest városa követjének tisztelem.

Pest, 9bre 10 1834.

Nagyságodnak
alázatos szolgája
Kossuth Lajos.

Jelige: Szalay Úr házától.

6/10
PEST

Megkülömböztetett tisztelt Tekintetes Úr!

Becses levelére vonatkozólag van szerencsém tisztelettel szolgálni, hogy az akademiai ivet, rendelet folytán mely a lapon volt Mtságos elnök urnak Pozsonyba az idei rendszeri alapitási évnek napjára, miszerint Tekintetes Urnak a pénz által kiküldöttem, s amint hogy az aug 1ön 6odik napjára összeményem illető helyre szolgáltatását, a nyugtatványul szolgáló ivben föl lelem, továbbá nyugtatványomtól el állottam, egyébiránt, ha talán Tekintetes Urhoz intézett levelem mellyben az iv másolata nevjegyzékével az adózók foglalatik szinte, talán mo iromány az közöl felnem lelhető volna Tekintetes Urnak kelő kijárására szolgál jon, hogy az elsö rovatba 30 a másik ba 5 kr és egy összben 35 kr ai jegyezlet, vállalam elküldeni.

Egyébiránt teljes tisztelettel vagyok
Pesten Julius 1860ik évi Sept. 6ik napján

Tekintetes Urnak

alázatos szolgája
Hrogyánszky Vincze

1043
1860

Tekintetes

Tóth Lőrinez úrnak

Magyar tudományos Academia pénz

tárnoka'nak tellyes tisztelettel

'ro.

Pesten

№

Aufgabs-Recepisse.

Ueber ein rekommandirtes Schreiben unter der Adresse: Miłkowágor Pósf

Deseuffy Emil úrnak

welches am heutigen Tage hierorts richtig aufgegeben worden ist. Pétersmyoan

k. k. Postamt.

Dafür ist bei der Aufgabe bezahlt worden:

An Franco . . . . . } Gebühr . . . fl. 20 kr.

„ Rekommandations- } Gebühr . . . — „ 10 „

Für ein Retour-Recepisse bezeichnet mit № — „ 2 „

Zusammen . . . fl. 32 kr.

Der Empfänger hat an Porto zu entrichten fl. kr.

am 19 7ten 185

PRIVAT

Reclamirt am

VERWALTUNG. K. K. POST-OECONOMIE-

Zur Nachricht.

1. Außer der Rekommandations-Gebühr darf für das Aufgabs-Recepisse selbst keine Gebühr abgenommen werden.
2. Nur auf ausdrückliches Begehren des Aufgebers wird ein Retour-Recepisse gegen Entrichtung der Gebühr von 6 kr. ausgefertigt, welches nach der Rücklangung, versehen mit der Unterschrift des Empfängers, gegen dieses Aufgabs-Recepisse ausgewechselt wird.
3. Die für den Fall des Verlustes eines rekommandirten Briefes festgesetzte Vergütung von 20 fl. C. M. findet unter den in der Briefpost-Ordnung vom 20. December 1838 enthaltenen Bedingungen nur dann Statt, wenn die dießfällige Reclamation bei Briefen, welche nach Orten des Inlandes lauten, innerhalb dreier Monate, bei Briefen nach dem Auslande aber innerhalb der durch die bezüglichen Postverträge festgesetzten Frist von 3 oder 6 Monaten, vom Tage der Aufgabe an gerechnet, eingebracht wird.
4. Ueber eine mündliche, innerhalb der Reclamations-Frist geschehene Nachfrage wegen richtiger Bestellung des Briefes wird auf Begehren des Aufgebers ein ämtliches Quästions-Schreiben gegen Entrichtung des einfachen Brief-Porto abgesendet. Ist bei der Aufgabe ein Retour-Recepisse ausgefertigt worden, und solches nicht zurückgelangt, so erfolgt die Absendung des Quästions-Schreibens unentgeltlich. Sowohl über die einfache als über die mit Absendung eines Quästions-Schreibens verbundene Reclamation wird die Bestätigung hier oben beigefügt, welche als ein Beweis der richtig eingehaltenen Reclamations-Frist zu gelten hat.

Druckorte Nr. 227.

Szabadka sept.
15én 860

Kedves Lenczi barátom! 1

Czorda Bodog ügyvéd ba„
ratomtul tudni fogod: hogy engem
városi hivatalnok létemre az Aka„
demiára való adakozás tekintetétől
hivatalosan letiltottak. Ezen
letiltás következtében az én ivemet,
melyen már akkor a 3 Vernes
s a magam adakozása volt följe„
gyezve, átadtam Czordának a vég„
ből, hogy ő mint független ember
tovább folytassa az aláirok terjé„
zét. Ő ezt meg is igérte, de miután
időközben saját nevére is kapott
egy ivet, az enyémről a három Ver„
nes s a magam adakozását, az ő
nevére irta át, miáltal tehát az én
ivem mintegy nullificálva lett. —
Felvcolitástokhoz képest aronban úgy
is beakartam küldeni ivemet, de

1044 ezt

1860

de art neun tehetten meg a midt,
nert a többi kört: Arodát legköze-
lebb fogva vittek el innen, a kinek
lepecsételt iratai kört van ak én
iveu is. Egy kis türelmet kérek
tehát, mig ez iratok köré juthatok
hogy art fölkereshessem. Addig is
pedig jelentsd, hogy iveu a Arodáé
által nullifikálva lévén, ak mint
üres tekintsék, melyet áronban
mint olyat is bekűldeni kötelesé-
gemnek fogom tartani. —

Isten védjen benünket! —

Antunovits Józsi

Sept. 23, 860

Kedves Barátom!

Ide mellékelve Küküllöm Kerczeg Széchy Annal
kiválasztányát a' magyar academia részére.
A' könyv kelvén nem terem telé, mint
sár nem tudom, az alair ás ideje
vagy május 1ső 860 as irányadó. Légy
olly szíves a' gyakorlat szerint vagy az
egyiké vagy a' másikát pirtólag
belé ábrázni. A' kamara rendes szíve-
részét gondolkodva van.
Gróf Sal kövelkezményét nem küld-
hetem meg, mivén még fajáit ke-
lelkünyvi birtokra nincs; a' herczeg-
felkérem, hogy a' beváltásra adásra az
övéit engedje meg. ebben ugyan
semmi nehézség nincs, hanem az
öreg ur megis elvárásban. Feld
meg

1045
1860

meg vchár Veled, egyszeri közelemmy
nem elégedjen e? Kérjenek ne kö-
vessenek de ne is vegyének külö
tásba, miután legjobb szándo'k
mellett sincs pénzünk

Remélem, egésséged jóban fordul.
Öszinte részvéttel olvastam szavai
ló soraidat. De e' bajban minden
magyar embernek szíved, kinek
szíve ép ese helyén van
Nyugtass meg állapotodról és
a' közelevény véleiről
Ajánlom magamat Szives ba-
rátságodba 's részvétedbe. Állapotom
nagyon jó, de nyolc gyermekem
levén, a' mennyiben is mehetnek
hozza magával jó tőlelkü nem-
zetünk ajánthatna minden
bevételeci és kheri gyors elgá-
zást igényel, nekem és ugyan
pedig szegiesz.

Telen szállásom Nagyvárad utca

178 ik szám.

Gróf Lom nő kereis. Hom régen

ej nőde. nincs li.

Őszinte barátsággal

vigan hived

Nagy Edeu

Tekintetes akademiai pénztárnok Ur!

Folyó évi Augusztus hava 25dikéről kelt becses levelére, melyen azonban a pesti postabélyeg September hava 28di. káról szól, sietek Tekintetes Urat tudósítani, hogy ama kérdés alatt lévő" aláírási ivet, melyet a magyar tudományos Akademiai elnöke ms. gróf Dessewffi Emil ez évi Januarius hava elején reám bízni méltoztatott, még ugyanazon hó 27dikén az nemesgrófnak visszaküldtem Pozsonyba, fájdalom! aláírás nélkül, elő adván néki ezirányti alapos és mentő" okaimat; a levél elküldése a nyilvános posta utján történt bérmentve és ajánlva, a mit a Kexxemben lévő" 856 számmal ellátott póstatérítvény tanusit.

Én a dolog világos kiderítésére levelemmel közvetlenül a nemesgróf urhoz fordulsam volna; de annak nyári laka előttem tudva nem lévén, Tekintetes Urat kell kérnem, hogy mihelyst az elnökur a legközelebbi ülés megnyitására Pestre jövend, Öltöségánál magát a tény fentemlített állásáról meggyőződést szerezni, engem pedig megnyugtatásomra, azután a' felöl tudósítani ne terhettessék. Illő tisztelettel

Prof Csáky Ármin

Sopron Oktober hava 1sején 1860

1046
1860

Beliczán October 10én 860.

Különösen tisztelt Nagyságos ur!

Augustus 25ről kelt, és csak September 24én a Pesti postára adott, s Sept 26án Csáktornyára, mint birtokomhoz utóldó postahelyre, s ugyanaznap lakóhelyemre Beliczára is ért bérfes levelét Nagyságodnak házamból egy ideigi távollétem miatt csak most lehetek olly szerencsés megválaszolni, — mellyért is alázatosan bocsánatot kérek. —

A M. Academia igen tisztelt Elnöke ugyanakkor megtisztelt egy 134ik sz. alatti ivvel, akkomba ekkor ivnoha akkor Pesten valék, ide Beliczai lakásomra küldeztek, — távollétem alatt megbizásom következésében házi tisztem ijarkodott nevembe aláirókat gyüjteni, azokba, állitása szerint kivüle, jószágomon foglalkozó mérnökön, és a kik képzett, kik összesen 20tal járultak, bár jen találtak, kor ánsem részvéthiányból, de egyedül azon okból, mert már az előtt jóval vidékünk igen el volt lepve küldött ivekkel, különösen a velem szomszédos Csáktornyai uradalom kormányzója Horváth György ur az egész Maradékában aláirattván már, nekünk ki jem jutott!

Nyiltan kimondva, egyedüli oka az iv általam mindeddigi be nem küldésének az, miszerint a tőlek elvett 20 as gyüjtéssel az iv visszaküldéséről az álszéggyen tartott vissza, —

1097/a

és ugyanis

én nagyasi körülményeim, és tehetségemhez mérve,
egy jelentekenyebb summácskával készültem Hatá-
ekem sikert ügyekben járulni, — de tudván, hogy a Magyar
Academia élén álló közintézetekrü férfiak, Nagyságodval egyetem-
ben, — mondom Nagyságok alig fogják kívánni, hogy egyes
polgár, a mostani időszakon, az elviselhetlenségig meg-
adóztatott földjének fennmaradó jelentéktelen jövedelméből
rögtön oly anyagi áldozatot hozzon, mellynek következ-
ményei a jelen pénzviszonyok világban egy időre fenakasz-
hatnák a bevétel, és kiadás közti egyensulyt, —
ezen kiadásokban egy kis időt gondolván magamnak enged-
ni, némelly bejövendő "gondolatimból, mellyek befizetésé-
vel könnyen nélkülözhetnék egy summát, Kárdekozam
a kezeimre bizott és sumáját gyarapitani, — a mos-
tani viszonyokban, valamint másutt, úgy
vidékünkön is mindenféle elcsapott egy énekből, csekélyre-
ségekből, komornikokból, kézlen gazdaripsztekből, és min-
denféle kemény dombon összeszedett negyedrészekből áll-
ó, tudatlanságból is, az adóbehajtáson kivül minden
egyéb, az adózók előnyére válható igazságszolgáltatás, és
behajtásokkal úgy annyira hanyagok, mikéntünk elő-
re folgálható eljárásaiknak végét, — magától csak leg-
közelebbi általános fölvilágosztásukkal érkezjük,

— ekenből

ezen lebél az Academia javára szánt pénzekhez, mellyek
nek már a multt ravaszon kellessen volna kellyes
bizonyossággal befolyni; — mindazáltal nem jutha=
van, az iránt behüldeni sok ausakasára akartam
kalaszitani, — és most már, mintán Nagyságod
bötsy levelérei vallasom, nem kanyargásából,
de a fenti körülmény következtében késön, a most
folytonos academiai üléseh alatti fiamadások
kényszerítása után érkezik, e szerint annak be=
küldése már a célnak megfelelne, — az
ivet tehát mindaddig magamnál tartom,
mig e tekintetbe Nagyságod további rendelet
kezemhez nem érkezik, — da akkor Nagyságod
kivánni fogja az ivnek eddigi pénzekkeli
azonnali beküldését, — kötelességemnek tar=
tandom kinálsajat azonnal tellyesiteni.

Jánnyozással közlöm másolatban ide járva
a három adakozók neveit, és adományaik jam=
mját.

Mellyek után midőn magamat nagyraberjült
jövés hajlandóságiba, és jóvoltiba ajánlom, vagyok Nagyságodnak

Pécsre 18ik 9bre 1830

Nagyságod

Jurkey Adám

(200) 1047

1860

A Magyar Academia járóai: Nyitsé

Jakey Adámnak

Beliczán, Muraközbe Zala megyébe, postá Csáktornya

Jószán 134.

	a. é.
1. Gerócs Lajos ügyvéd	5 f —
2. Tóth István mérnök	5 f —
3. Farkas György esperes	10 f.
összesen	20 f a. e.

1047/16

3298 sz.

Tekintetes Úr!

Előljáró hó 5-ről szóló soraim folytán bátorkodom a Tekintetes Urat azon körülménynél fogva, minthogy a Költségvetés Sándor Móricz grófnőre azon a magyar tudományos academia részéről hozzá áttalározolgáltatott aláírási ivek, irományai közötte felnemlalálhatja, megkérni, melynélfogva egy másikat az aláírás eszközlése végett alulírthoz mentülelőbb posta útján küldeni szíveskednék.

Teljes tisztelettel

A Tekintetes Úrnak

alázatos szolgája

Pécsett 1860-ik év october hó 29-én
/: posta Buda :/

Dániel Ármin
akadalmazott Ügyvéd
mint megbízója.

1048
1860

24/pest

Pest augusto 1866

Vélemény Schmidt Vilmosnak Béla király névtelen jegyzőjéhez irt commentárjairól

Szerző czélja, irodalmunkban e német nyelven irt de magyar fordításban kiadatni szervezett commentárok által egy valóban mélyen erezhető hézagos betölteni, az Anonymusra vonatkozó források, bírálati és commentáló munkák gondos tanulmányozása, összevetése s terjedelmes jegyzeteiben összeállt meglehetősen pontos fölhasználása, a gond és szorgalom, melyet jegyzetei összeállításában, a nemzetünk irányában elfogulatlanság, melyet müveben általában tanusit, méltán elismerést érdemel. S okvetlenül kívánatos, hogy e jegyzetek, hiányaiknak reménylhető kipótlása, tévedéseinek kijavitása után világos lássanak, s a rá történettudományunk müvelői által kétségtelen irandó bírálatok s ellenvéleményü dolgozatok napfényre idézésével bírálati történetirodalmunkban üdvös élénkséget, tudományos vitát támaszszanak.

Arra azonban e munka, hogy a magyar tudományos akademia pártfogása, s igy mintegy annak jóváhagyása és szentesitése mellett adassék a magyar közönség kezébe, többféle tetemes fogyatkozásai miatt mélyen véleményem szerint nem tarthatom. E hibákat legfőbb vonásokban következőkben pontosithatom össze.

I. Szerző valamint a munkájához irt, Anonymus korát, nevét, munkájának irányát és becsét tárgyaró részletes érzelmezésében, ugy commentárjaiban a mult és jelen századi kül- és belföldi irók véleményeit lehető részletesen közli, állitásaikat összeállitja ugyan, de az ő maga okadatolt határozott véleményét, - mi az olvasót tiszta tájékozhatnálegtöbb esetben nem fejti ki. - Hosszas érzelmezése, melyből csak azon végeredményt nyerjük, hogy a névtelen jegyző „minden történeti való„ tiszteség szerint a XII-dik században élt s III. Béla király jegyzője volt," érvei teljességgel nem lévén döntők, sőt meggyőződésem szerint mind meglévén megdönthetők lévén, a tudomány kivánatainak nézetem szerint nem tesz eleget.

II. Szerzőnek criticája a régi források és ujabb irók adatait és nézeteit illetőleg gyakran gyenge, mineh a byzanti irókra nézve kétségtelenül az akoha, mert ezekes mint idézeteiből is kitetszik, az eredetiben nem tanulmányozta, sőt, a mi történetirodalmi bírálati müben meg nem engedhető, Schlitter igen hibás kivonatai után használja és idézi.

III. A legujabb kori magyar irodalomban Anonymus korát, munkájának becsét s egyes

s egyes helyeinek értelmezését tárgyazó észleleseket elszórtan megjelent észrevételeket épen nem ismeri; péld. az 1850—60-diki Ily M. Muzeum e tekintetben igen is használható czikkeiről még csak nem is emlékezik.)

IV. Magyarul, mint maga megvallja s idézeteiből kitetszik, keveset ért, és így lehetetlenség volna tőle kívánnunk is, hogy a névtelen jegyző magyar hely- és személyneveit, szójátékait, és egyenesen magyar által értelmezhető hungarismusait helyesen megfejtse. Munkája e tekintetben tele van a régibb magyarázók, Dankovszky, Mándy stb. botlásaival.

V. Anonymus hely és személyneveinek helyesírására, s az e leírásnak megfelelő ősrégi magyar hangoztatásra teljességgel semmi figyelmet nem fordít s nyelvünk és orthographiánk régi korát tudományosan nem ismervén nem is fejti és fejtheti, hogy a névtelen jegyző minden főmaradt nyelvemlékeink közt legrégibbnek bizonyítható orthographiája — mert a XIV. századi másoló Anonymust vakon utánírta — mily döntő fontosságot vet e munka korának meghatározására.

VI. Magyarország és Erdély geographiájában annyira járatlan, hogy Anonymus régibb magyarázóinak e tekintetben megszámlálhatlan tévedéseit mind hiven utánmondja, a nélkül hogy azokat megczáfolná; mit ha csak az én „Árpád kora" czimü czikkemet is „merte volna is, bizonyosan el fogott volna kerülni.

Az I. és II. pont alá sorozható tévedései közzül nevezetesebbek:

1, „Szerző" Schlözer után — kit pedig sulyrásaiért sokszor megróvelhiszi, hogy a magyarok „a culturát először csak azért szerették meg, mert jobb kardot tanított hovácsolni." — Gyermekes fölfogás, s az erre nézve alaptalanul idézett byzanti irókból nem bizonyítható elmefuttatás.

2, Anonymusnak Schlözer, Dümmler, Büdinger után nem akarja hinni, hogy Erdélyt Tökösön hódította s utódai birták.

3, Árpádot a kozár khán által nevezetes hi magyar vezérnek; holott Constantinus Porphyrog. erre vonatkozó szavait, ha csak latin fordításban is, olvasta.

4, A Constantinus által említett 7 magyar nemzetség közzül, melyek nevein Dankovszky szánandó szőrszálhasogatásai után fejtegeti, legalább három u.m. Megere (igazán Megyer), Kurtugermatoi (igazán Kürt-gyermat) és Tarianu (Tarján) szövetkezett népek mai radványai szerzőnk szerint. — Mi alapja lehet ez önkényi állításnak, képzelni sem tudom. Const. mind világosan magyar nemzetségnek irja. — Lúnsiát is Lunxipész helyett.

5, A magyarokat szerzőnk szerint a byzanti irók 895-ben Moldvában lakóknak irják. — Tévedéssel nem állt.

6, Árpád vagy Álmos első vezérségét illetőleg Anonymusnak

az

ad igazat Constantinus és számos kétségtelen hitelü forrásaink ellenében.

7, Kétesnek tartja, hogy Attila birta-e Pannoniát, s a magya„ alsó
rok öröklöséröl Anonymusnál följegyzett hagyományt elvetve, a rövidlen be„
jegyzö irányánál rövid hibájául.

8, Attilának Priscus által leirt lakát Tolajnál hiszi; miböl ki„ Ott
setszik hogy Priscust, valamint a magyar irodalomnak e pontra vonat„ Pán
kozó legujabbkori czikkeit nem ismeri! — Anegiusst ir Onegesius
helyett!

9, Pannonia azaz a Dunántúl elfoglalását - mit a nyugoti irók
893. 894-re emlegetnek, - egynek veszi a magyarok mai hazánkba jöveteléval. Lesben.

10, Anonymus chronologiai hibáját (XIV. fej.), mely szerint a felsö „Pán
Tiszavölgy hóditását 903-ra teszi (mi csak az értetlen másoló tévedése lehet) „
észre sem veszi, nem hogy czáfolná. c„

11, A bel és külföldi iróknak Gyeics két nejére vonatkozó külön adatait
összezavarva, a lengyel Adelaidot illetö szavakat Szaroltára ki. István
anyjára alkalmazza; mely hibát, ha Szalay M. Org föv. I. kötetét is„
neri, el kellett volna kerülnie.

12, Csudálkozik, hogy chronicáink Geisa-ját (Gyeicsát vagy Gyeics-et)
Thietmár hogyan irhatja Deuix-nek! Mert ez is Devics vagy Gyevics„
nek hangzott.

13, Arra hogy Aba király másik neve Sámuel volt, nem elsö forrásnak
tartja Anonymust; mert Benkö Transs. I. 149. l. beszél Sámuel = Aba
pénzéröl. Ugyde Benkö Anonymus megjelenése után irt.

14, Anonymust hibáztatja a két görög vér (czirkai és dunai) emli„
téséért.

15, Anonymusban az „in sylva Surbag Arpalice (helyesen Arpadice)
ambulantem leirási tévedést észre sem veszi, szó nélkül mellözi.

16, Bihor és Belkrad várak ugyanazonságát, kiknek szlávul jobban
tud mint magyarul, nem is sejti; pedig ez a szövegböl oly világos
mint a nap.

17, Widukind egy helyét némely régibb irónk alaptalan combi„
nációja után ugy magyarázza, hogy Szászországban Zsolt vezér ejtett
volna fogságba.

A IV. és V. pont alá foglalható s a magyar nyelvbeli járatlansá„
gának tulajdonitható botlásai közzül föltünöbbek:

1, Elöd = Elöved = primus defendit. — Kundu = Kondó = sonorus.
Orundu = Ó ondó = antiqua palea, — Fosu = Foszó = trudens. — Huba
= Hóba = in nive. — Fehutum = Fóhattyú = paluster cygnus. (Elöd, Köd,
Ond, Fas, Fökötöm helyett). Mind Dankovszky nyomorúságos szótrin„
cselései után!

2, Korcsér és Kaba puszták (!) Nagy Kúnságban (!!) a chazar és
kabar nevekkel hozatnak összeköttetésbe. —

3,

3, Edumer = (Edömér) szerinte Edelény város nevével függ össze; nincsen nem áll.

4, Moroc magyarul ezt tenné Mährer (morva). Sohasem hallottam.

5, Mén-Marót nevét neny, menyasszony, menyecske szavainkkal hibásan hozza kapcsolatba.

6, Szirmay után Szomotor falu nevét a fölakasztott Laborcz szomorú-tavánál érzelmezi.

7, Boulz Jovs (Constantinál) szerinte annyi mint indulgens. T

Geographiai számtalan botlásai közül kiemelem ezeket:

1, Castrum Zemlum (a mai Zemplin) nehi Zimony, a rémes Zemlin az Al-Dunánál.

2, A Laborcz vize, minthogy ezt nem ismeri, nehi Latorcza.

3, Borsova vára (castrum Borsoa) szerinte Hell után Borsa Mármarosban és Mandy után Borzowa Szathmárban. — Beregben volt.

4, Alpárt a Tisza mellett az Abauj vármegyei Alpár falunak magyarázza Mándy után.

5, Romova vizet is Ronyva helyett.

6, Folcova vizet Fömörbe helyezi (Zemplin helyett).

7, Bihor várát (mely a belényes vidéki havasokban fekszik, ma Béla vára rom = Belkrad = Byhar = Fejérhegy) a mai Bihar-nak tartja a síkságon!

8, Humusouer (Hómosóér) nehi nem a mai Ér, hanem a Kraszna. Vajjon miért?

9, Almás vizét Endlicher után Hunyadba teszi; holott Kolosban és Dobokában folyik.

10, A Copus (Kapus) vizét sem ismeri Erdélyben Kapus és Gyalu mellett; Kis-Szamosnak mondja Hell után; Farka megyében keresi a Kopáss hegységben!

11, Fur vizét (fluvius Furu) a Tisza mellett, a Berettyó igazmagyar Fur nevét nem ismerve, az Ugocsai Tur folyónak veszi.

12, Drugmát (a Bereg megyei Dorogmát) Alpárhoz helyezi Hell rossz mappája után. — Hogy ugrottak volna ide a magyarok az Ugocsai Tur vize mellől?

13, Huhot földéről, a mai Óhat pusztáról mit sem tud.

14, Ös vára hibásan magyarázza Csutrohnak; ez Kács határában fekszik a Bihrben; romjai most is ott vannak.

15, fluvius Vstoros a mai Bstoros falu mellett folyik, s nem a kácsi víz Endlicher és Schmidt szerint.

16, Bana castrum, se nem Bajna, se nem Bajmócz, hanem Frencsinben Bán mellett volt.

17, A Vágvidéki régi Sárvárt (ma a jablunkai passusban Sárecz név alatt) összezavarja az oklevelekben emlegetett Vas megyei Sárvárral, sőt még Sóvárral is!

T 8, (Borcza) vára nevét Bárdy után a borsó
9, Ilyés + Bél Mihály, Mikáld, Kálnik
10, Hodrusbánya, Hodrusbánya, Hodrusbánya
= Ország + Mándy után Hodrusbánya
Ország + Mándy után Hodrusbánya
Ország + Mándy után Hodrusbánya

18, A Körtvélyfától Kalocsa mellé teszi. 5. szer vidéke lehett.
19, Vogos vize neki unbekannt; holott két Vajas ér is van Bács alsó részén is, Kalocsa táján is.
20, Vaszil kapúról sohas összevisszazavar; még Slavoniai szorosról is beszél.
21, Keturgozt az eddigi magyarázók után Varasd megyébe teszi, holott az a mai Petrovagora hegylánez, mint Anonymusnál ugy ma is a Kulpán túl az Adriai tenger felé.
22, Leve várat Szerbiába teszi a Marca beszakadásához! Nem tudja hogy az a mai Kubin (Kuvin, Kövi) az Al Dunánál.
23, Faras földét Torontálban Mándy után Farkotnak mondja szabolcsban.
24, Szélcsö várat sem ismeri; Endlicher után Szecsönek tartja; Mándy után Baltavárnak, Cornides után Kilószónak(!) értelmezi.
25, Boyta földjét a Sár mellett Bátának mondja hibásan Vajta helyett.
26, Campus Leytu, neki Balota; igazán a mai Beth falu.
27, Fluvius Bolosuns nem tudja meghatározni! – A Balaton a régi korban folyt.
28, Mons Bodoctu-t (a mai Bodajkot) Gyórbe, Nyitrába teszi.
29, Csálvárát a mozsonyi Fertő mellé teszi; nem tudva hogy Fertő minden poesolyás jelentheteti; s hogy Csálvár Fejérben esik.
30, Sz Márton hegyét a Kézai Mons Noe-jával Fejérvár mellett zavarja össze.
31, Couroug vize neki a Körös; mert a Körögy érről Szenese körül tudomása nincs.
32, Cervinus mons = szarvasi halomról a Körös mellett mit se tud.
34, Fluvius Tekereu (ma is Tekerő ér Biharban a Sárrétben) szerinte a Fekete Körös.
35, Fluvius Douxas (ma is Dózsás) utadban, a régi Zarándban, szerinte a Gyepes szalonta körül.
36, Ecclesia Alba Buda közelében, hol Árpád eltemettetett, szerinte Székes-Fejérvár!; a régi Fejéregyházról mit sem tud.
37, Segusa Civitas szerinte Franciaországban esett; a mai Susa Piemontban.
38, Fornaj pusztáról Abád mellett a Fiza mellékén nincs tudomása.

Megemlitem még, hogy a vezérek korabeli magyar hadjáratok chronologiájának tisztázásában, – mit Anonymus főleg Regino folytatója s a nyugoti chroniták után összevisza zavart – szerző commentatori feladatának nem felel meg kielégitőleg.

A szerző által munkájához mellékelt s ujra kiadatni tervezett Hell mult századi kimondhatatlan rosz mappája szerző geographiai

reseit illetőleg a leghiálatóbb „testimonium paupertatis."

Sógorom, de bármily röviden, nézetem szerint még is eléggé oka„ dolt ítéletemet ~~megkisérlém~~ a Tekintetes Magyar Tudományos Akademia Főtzenelmi Bizottmányának azon bizalommal vagyok szerencsés eléje terjeszteni, hogy ez által a t. bizottmányt ez igen terjedelmes munka valódi értéke és használhatósága iránt, hötelessé„ gem szerint hiven és lelkiismeretesen, tájékoznom sikerülni fog.

Nagy Károly apr. 3. 1860.

Szabó Károlyml
a m. tud. Akademiai tev. tagja.

Szabo Károlyné
(2 pld)

60

1049
1860

Vélemény Schmidt Vilmosnak Béla király névtelen jegyzőjéről írt commentárjairól.

Szerző célja, irodalmunkban e német nyelven írt, de magyar fordításban kiadatni tervezett commentárok által egy való ban mélyen érezhető hézagot betölteni; az anonymusra vonatkozó források, régibb bírálati és commentáló munkát gondos tanulmányozása, összevetése s terjedelmes jegyzeteiben meglehetősen pontos felhasználása, a gond és szorgalom, melyet jegyzetei összeállításában, a nemzetünk irányábani elfogulatlanság, melyet művében általában tanusít, méltán elismerést érdemel. Sohajtható, hogy e jegyzetek, hiányaiknak remélhető kipótlása, tévedéseinek kijavitása után világot látsanak, s a rá történettudományunk művelői által kétségtelen irandó birálatok s ellenvelemenyü dolgozatok napfényre jövé, zésével bírálati történetirodalmunkban üdvös élénkséget, tudo, mányos vitát támasztanak.

Arra azonban e munkát hogy a m. tudom. Akademia párt fogása, s egy mintegy annak jóváhagyása és szentesitése mellett adassék a magyar közönség kezébe, többféle tetemes fogyatkozásai miatt méltónak nem tarthatjuk. E hibák leg, több vonásokban következőkben pontosulnak össze.

1. Szerző valamint a munkájához irt, anonymus kor, át, nevét, munkájának irányát és becsét tárgyazó részletes értekezésében, úgy commentárjaiban a múlt és jelen ha, zai külső- és belföldi irók véleményeit lehető részle, tesen közli, állitásaikat összeállitja ugyan, de azo, ma, ga okadatolt határozott véleményét, - mi az olvasót tisz, tán tájékozhatná - legtöbb esetben nem fejti ki. - Hosszas értekezése, melyből csak azon végeredményt nyerjük,

hogy a névtelen jegyző „minden történeti valószínűség szerint a XII-ik században élt s III Béla királynak jegyzője volt," érvei teljességgel nem döntők, sőt meggyőzőerejüknél fogva nem tesz eleget.

II. Szerzőnek kritikája a régi források és újabb írók adatait és nézeteit illetőleg gyakran gyenge, mint ez a byzanti írókra nézve kétségtelenül az az oka, mert ezeket mint idézeteiből is kitetszik, az eredetiben nem tanulmányozta, sőt, a mi történeti irodalmi bírálati műben meg nem engedhető, Stritter igen hibás kivonatai után használja és idézi.

III. A legújabb kori magyar irodalomban Anonymus korát, munkájának becsét s egyes helyeinek értelmezését tárgyazó értekezéseket, elszórtan megjelent észrevételeket épen nem ismeri; példul az 1850–60. dik új M. Muzeum e tekintetben igen is használható czikkeiről még csak nem is emlékezik.

IV. Magyarúl, mint maga megvallja s idézetei-ből kitetszik, keveset ért, és így lehetetlenség volna tőle kívánnunk is, hogy a névtelen jegyző magyar hely- és személyneveit, szójátékait, és egyedül született magyar által érezhető hungarismusait helyesen megfejtse. Munkája e tekintetben tele van a régibb magyarázok, Dankovszky, Mándy stb. botlásaival.

V. Anonymus hely és személyneveinek helyes írására, s az e beirásnak megfelelő „ősrégi magyar hangoztatásra teljességgel semmi figyelmet nem fordít s nyelvünk és orthographiánk régi korát tudományosan nem ismervén nem is

sejti és sejtheti, hogy a névtelen jegyző minden fönmaradt nyelvemlékeink közt legregibbnek bizonyítható orthographiája – mert a XIV. századi másoló Anonymust vakon utánírta – mily döntő hatályt vet e munka korának meghatározására.

VI. Magyarország és Erdély geographiájában annyira járatlan, hogy Anonymus régibb magyarázóinak etekintetben megszámlálhatatlan tévedéseit mind hívén átmondja, a nélkül hogy azokat megczáfolná; mit ha csak az én „Árpád kora" czímü czikket ismerte volna is, bizonyosan elfogott volna kerülni.

Az I. és II. pont alá sorozható tévedései közül nevezetesebbek:

1, Szerző" Schlözer után – kit pedig tulzásaiért sokszor megrón – elhiszi, hogy a magyarok „a culturát először csak azért szerették meg, mert jobb kardot tanúltak kovácsolni." – Gyermekes fölfogás, s az erre nézve alaptalanúl idézett byzanti irókból nem bizonyítható elmefuttatás.

2, Anonymusnak Schlözer, Dümmler, Büdinger után nem akarja hinni, hogy Erdélyt Töhötöm hódította s utódai bírták.

3, Árpádot a hozár khán által nevezteti ki magyar vezérnek; holott Constantinus Porphyrog. erre vonatkozó szavait, ha csak latin fordításban is, olvasta.

4, A Constantinus által említett 7 magyar nemzetség közül, melyek neveit Dankovszky szánandó szójátszásai után sejtegeti, legalább három n. m. ugyan gere (igazán megyer), Kurtugermatui (igazán Kürtgyermat) és Tariann (Tarján) következett népek maradványai szerzőnk szerint. – Mi alapja lehet ez önkényes állításnak, képzelni sem tudjuk. Const. mind világosan magyar nemzetségnek írja. – Liuntiát ir Luntinék helyett.

3, A magyarokat szerzőnk szerint a byzanti írók 895-ben moldvában lakóknak írják. - Teljes, séggel nem áll.

6, Árpád vagy Álmos első vezérségét illetőleg Anonymusnak adigazat Constantinus és Kánosi kétségtelen hitelű forrásaink ellenében.

7, Kétesnek tartja, hogy Attila bírta-e Pannoniát, s a magyarok örökdéséről Anonymusnál föl, jegyzett hagyományt elvetve, a névtelen jegyző irányának rovója kibájául.

8, Attilának Priscus által leírt lakát Tokaj, nál keresi; miből kitetszik, hogy Priscust, valamint a magyar irodalomnak e pontra vonatkozó legújabb, kori cikkeit nem ismeri. - Anegisus is Onegisius helyett!

9) Pannonia akkor Dunántúl elfoglalását - mit a nyugotti írók 893-894-re emlegetnek, - egynek veszi a magyarok mai hazankba jövetelével.

10, Anonymus chronologiai hibáját (XIV. fej.), mely szerint a felső Tiszavölgy hódítását 903-ra teszi (mi csak az értetlen másoló tevedése lehet) észre sem veszi, nem hogy czáfolná.

11, A hol és külföldi íróknak Jyeices kétnejére vonatkozó külön adatait összezavarva, a lengyel Adelaidot illető szavakat Salomára sz. István anyjára alkalmazza, mely hibát, ha Szalay M. Org tört. I. kötetét ismeri, el kellett volna kerülnie.

12, Csudálkozik, hogy chronikáink Jeisa-ját (Jyc. icsát) vagy Jyeices-et) Thietmár hogyan írhatja Deuic-nek? Mert ez is Devices vagy Jyevices-nek hangzott.

13, Arra hogy Abba király másik neve Sámuel volt, nem első forrásnak tartja Anonymust; mert Benkő Transs. I. 149. l. beszél Sámuel=Abba pénzéről. Ugyde Benkő Anonymus megjelenése után írt.

14, Anonymust hibáztatja a két görög vér (tiszai és dunai) említéséért.

15, Anonymusban az „in Silva Turobay Orpalice (helyesen Orpadice) ambulantem leirási tévedést ész. resem vczi, szó nélkül mellőzi.

16, Bihor és Belhrad várak ugyanazonosságát kolott Szlávúl jobban tud mint magyarúl, nem is sejti; pedig ez a szövegből oly világos mint a nap.

17, Widukind egy helyét némely régibb iróink alaptalan combinatiója után ugy magyarázza, hogy Szászországban Zsolt vezér esett volna fogságba.

Az IV. és V. pont alá foglalható a magyar nyelv. beli járatlanságunk tulajdonítható botlásai közzül following:

1, Elend = Elöved = primus defendit. - Kundu = Kon, dó = sonorus. Oundu = Ó ondó = antiqua palea, - Tosu = Toszó = tudens. - Hluba = Hlóba = in nive. - Tuhutum = Tóhattyu = palustris cygnus. (Elöd, Könd, Önd, Tas, Tökötöm helyett). Mind Dankovszky nyomorúságos Ródrincselései után.'

2, Kocsér és Kaba rusztak (.') Nagy Kunságban (.!!) a chazar és kabar nevekkel kozatnak összezüttetésbe. -

3, Edumer = (Edömér) szerinte Edelény város nevével függ össze; mi ejtven nem áll.

4, Anost magyarúl ezt tenné Mährer (morva). Jo, ha sem hallottam.

5, Mén-Marót nevét meny, menyasszony, menyecske szavainkkal hibásan hozza kapcsolatba.

6, Szirmay után szomotor falu nevét a fölakasztott Laborcz Szomorú-torának értelmezi.

7, Borkajovs (Constantinnál) szerinte annyi mint indulgens.

8, Borsod vára nevét Bárdosy után a borsó szótól

származtatja, nem tudva hogy Bors személynévtől Borsod vagy alakult mint Mihálttol Miháld, Káltód Kald stb.

9, Nyir-t Podhradczky után sabulummak magyarázza.

10, Usubuix = Ösöb = Mándy után Ulczu bú! — nagyon vig ember volt. Mandy ismerte! Geogr. phicii szántalan tollásai közzül kiemeljük ezeket.

1, Castrum Zemlum (a mai Zemplin) neki Zimony, a német Zemlin az Al-Dunánál.

2, t Laborcz vize, minthogy ezt nem ismeri, neki Latorcza.

3, Borsova vára (castrum Borsoa) szerinte Hell u. tán Borsa Mármarosban és Mándy után Borzowa szatmárban. — Bereyben volt.

4, Alpárt a Tisza mellett az Abaujvármegyei Alpár falunak magyarázza Mándy után.

5, Romova vizet ir Ronyva helyett.

6, Golova vizet Gönörbe helyezi (Zemplin helyett).

7, Bihor várát (mely a Belényes vidéki havasok. ban lekiüdt, ma Béla vára rom = Belkrad = Byhor = Fejérhegy) a mai Biharnak tartja a Liksáyon!

8, Hunnovuer (Hónosóér) neki nem a mai Ér, hanem a Krasznа. Vajjon miért?

9, Almás vizét Endlicher után Hunyadba teszi, kolott Kolosban és Dobokában folyik.

10, A Copus (Kapus) vizét sem ismeri Erdély. ben Kapus és Szalu mellett; Kis-Szamosnak mond. ja Hell után; Torda megyében keresi a Kopács hegy. ségben.

11, Tur vizét (fluvius Turu) a Tisza mellett, a Beretlyó igazmagyar Túr nevét nem ismerve, az ugocsai Tur folyónak veszi.

12, Drugmát (a Borsodmegyei Dorogmát) ab.

párhoz helyezi. Hell rosk magyája után. – Hogy ugrot, tak volna ide a magyarok az ugocsai Tur vize mellől."

13) Hunhot földéről, a mai Óhat pusztáról nincsen tud.

14) Öreg várát hibásan magyarázza Zutnoknak, ez Kács határában feküdt a Bikkben; romjai most is ott vannak.

15) Fluvius Vstoros a mai Ostoros falu mellett folyik, s nem a Kácsi víz Endlicher és Schmidt szerint.

16) Bana castrum, se nem Bajna, se nem Bajnóc Nyitrában, hanem Trencsinben Bán mellett rom.

17) Vápvidéki régi Sárvár (ma a jablunkai passzuson sánez név alatt) összavarja az oklevelekben említett Vasmegyei Sárvárral, sőt még Sóvárral is!

18) A Köntvélytót Kalocsa mellé teszi. L. Szevidére helyett.

19) Vayov vize neki unbekannt. holott két Vajas ér is van Bács alsó részén is, Kalocsa táján is.

20) Vaszil Kapuról sokat összevissza zavar; még slavoniai Szorosról is beszél.

21) Leturgozt az eddigi magyarázók után Varasd megyébe teszi, holott az a mai Petrovagora hegyláncz, mint Anonymusnál ugy ma is a Kulpán túl az Adriai tenger felé.

22) Keve várat Szerbiába teszi a Morva beszakadásához! nem tudja hogy az a mai Kubin (Kuvin, Kövi) az Al Dunánál.

23) Taras földét Sorontálban mándy után Sardosnak mondja Szabolcsban.

24) Székesö várat sem ismeri; Endlicher után Szecsőnek Pestben; Mándy után Baltavárnak, Corvinides után Szikszónak (!) értelmezi.

25) Boyta földjét a Sár mellett Batának mondja hibásan Vajta helyett.

26) Campus Zeytu, neki Zalota; igazán a mai Petk falu.

27)

27, Ilmenus Balotent nem tudja meghatározni.! - A Balaton a régi korban folyt.

28, Mons Bodoctu-t (a mai Bodajkot) Gyönbe, nyi„ trába teszi.

29) Csákvárát a mozsonyi Tertő mellé teszi; nem tudva hogy Tertő minden posvolyát jelenthetett, s hogy Csákvár Tejérben esik.

30, Sz. Márton hegyét a Rézai mons Noe-jával Tejérvár mellett zavarja össze.

31, Courouy vize neki a Körös; mert a Kórógy éről szentes körül tudomása nincs.

32, Cevinus mons= szarvasi halomról a Körös mel. lett mit se tud.

33, Ilurius Tekeren (ma is Tekerő" ér Biharban a sár„ rétben) szerinte a Fekete Körös.

34) Ilenius Jouxas (ma is Jószás) Aradban, a régi Za„ ránban, szerinte a Gyepes Szalonta körül.

35) Ecclesia Alba Buda közelében, hol Árpád eltemet„ tetett, szerinte Székes-Tejérvár.!; a régi Tejéregyházról nit sem tud.

36) Segusa civitas szerinte Franciaországban esett; a mai Susa Piemontban.

37. Tomaj pusztáról Abád mellett a Tisza mellékén nincs tudomása.

„Megemlítendő" még, hogy a vezérek korabeli magyar hadjáratok chronologiájának tisztázásában, - mit Ano„ nymus főleg Regino folytatója s a nyugoti chroniták u. tán összevissza zavart - szerző" commentatori feladatának nem felel meg kielégítőleg.

„A szerző" által munkájához mellékelt sajra kia„ datui tervezett Hell mult századi kimondhatatlan rossz magyarja szerző" geographiai ismereteit illetőleg a leghiábbtobb „ testimonium paupertatis."

E szigorú, de bármily röviden, nézetünk szerint még is elégé okadatolt ítéletet a Tek. Magyar Tudom. Aka„ demia Történelmi Bizottmányának azon bizalommal terjesztetik elő", hogy ez által a t. bizottmányt ez igen terjedelmes munka valódi értéke és használha„ tósága iránt kötelességünk szerint hiven és lelki„

ismeretesen tájékozni sikerülvend.

ni.- a

ébe, nyi„

teszi; nem

hetett, s

oe-jával

vógy éről

örös mel.

ban a sár.

, a régi ža„

d eltemet„

yházról mit

ban esett;

mellékén

li magyar

mit Ako.

noniták n.

eladatának

sírja kia„

latlan

illetőleg a

int még is

lom. Aka.

alommal

ménnyt ez

használha.

en és lelki„

547/h

Vett. nyt. 28/1860

70.-860.

Tekintetes Titkár ur!

A' hirlapokból értesülvén alólirt oskolai előljáróság, hogy a' magyar akademia elhatározta a' tanintézeteknek megküldeni ingyen azon munkákat, melyeket kiád; és olvasván, hogy tehetősebb intézetek megiskapták: szabadságot vesz alólirt előljáróság a' Tekintetes Titkár ur személyében tiszteléttel megtálni a' tekintetes academiát, kegyesködjék akademia átkiadja közvetet a' Szászvárosi ref. gymnasiumnak megküldeni.

Azt hiszszük, hogy valamint a' bécsi földtani társulat portabér nélkül küldhette közveit a' tanintézetekhez, e' dijmentességi közintézetekkel szemben, a' magyar akademiát is megillethetné: mivel azonban, tudtunkra, ellenkező rendszabály állt fenn: kegyesködjék a' Gomagoh v. Gomagokat, Liedemann Bálintó ur utján, Temesvárón át, Szászvárosi kereskedő „Lévai János" ur cége alatt küldeni; a' honorariumot fizetni fogja gymnasiumunk; kik is tisztelettel vagyunk

A' tekintetes Titkár urnak

alázatos szolgái

A' ref. gymnas. előljárósági gyülésből Szászvárosban 1860 Septemb. 14.

Pap István
pap és tanár,
Szabó Györg. igazg. tanár.
Dánè István
lelkész és tanár.

1.050
1860

Kassa Városi reform gymnasium elöljáróitól

Tekintetes Tóldi Ferenc magyar akademiai
titkár urnak

franco

Pesthen

216 ph 862

Az unghvári cs. k. Gymnasium igazgatóságától.

Vett. mart. 25. 1860.

Sz. 233.

Nagytekintetü tudományos Academia!

Tudományosság lévén azon tér, melyen önmagunk hivatásunknál fogva haladunk, s melyen tanoncainkat, belőlök hasznos honpolgárokat képzendők vezetni feladatunk, a tudományos ismeretek, újabb felfedezések s a kétesek eldöntésénél megalapitott szabályok által nem érdekeltetnünk nem lehet. Minden szakában a tudományoknak önmagunk is igyekszünk ugyan erőnkhez képest növelni ismereteinkkel, mit szorgalmas és figyelmes vizsgálat által reménlünk elérhetni, mindazon által nehogy itéletünk s ezzel ismeretünk is egyoldalu legyen, mindenben a Nagy. tekintetü tudományos Academiát követni törekvésünk. A forrás melyből a legtisztább tudományt méritheknők, a Nagytekintetü tudo. mányos Academiának ülési határzati s a tudományos Academiának ezeket tartalmazó tagjaihoz intézett értesitője, melylyel azonban még eddig közelebben megismerkednünk szerencsénk nem lehete. A hiba miénk, s igy annak megorvoslásáról önmagunknak kell aggódnunk. Tanoncaink tulnyomólag magyarajkuak lévén tanintézetünkben a magyar nyelv mint kötelezett tantárgy adatik elő s a többi tárgyak szintén hazai nyelven tárgyaltatnak. A magyar tudományos Akade. mia határzatinak ismerete tehát reánk nézve mellőzhetlenül szük. séges, miért is e szükséget pótlandók, miután a bécsi cs. tudományos Academiától e szerencsét már megnyerők, a magyar nemzeti tudományos Academiához bátorkodunk járulni azon kéréssel:

1051
1860

lenne kegyes, ha lehet, tanintézetünk számára a tudományos
Akademia eddig megjelent s ezután megjelenendő értesitöit
egy egy példányban megküldeni.
Reménytelyes bizalommal járulván kérésünkkel a tudományos
Akademia elé nem kétljük, hogy a tudományosság fejlesztésére
törekvő igyekezetünktől nem fog megtagadtatni az eszköz,
melyért tanintézetünk a Nagytekintetü tudományos Akade,
miának örökös lekötelezettje maradand

az egész tanárikar nevében
legalázatosb tisztelője

Ungh várt Martius 21.en 1860.

Krichenbauer Antal
a gymnas. igazgatója.

719k

Vett. dec. 17. 1860.

Méltóságos Báró

Magyar Akademiai Alelnök Ur!

Midőn a Horvat frükülködök számára rendezett forsjátek forsjegyeiből nehányat vettem, feltettem magamban hogyha ezen forsjegyekre netalán tetemesb nyeremény esne; - annak értéket, valamely hazai czélra fogom forditani.

A frerentse ugy akarta: hogy ezen forsjegyek egyikére esett a fö nyeremény.

Bövebb megfontolás után, elhatároztam magam annak értékét, a magyar irok özvegyi és árvái gyám alapjára adni.

A nemzet mindég kegyelettel viseltetett az irodalom bajnokai eránt. Tanusitják a Vörösmarthy árvák és most ujabban a Karinczy örökösei számára tett nagyszerü hazafiui adományok. De nézetem szerint szükséges feleleveniteni a már évek előtt megpenditett eszméjét egy magyar irok gyám pénztárának; hogy ez által a nemzeti irodalom minden érde.. mest tagjainak családja, - biztos jövönek nézhessen elébe. Az ily alapi honfiak adományaiból és az irok mérsékelt évdijjaiból tetemes öszvegre szaporodhatik

1.052/1860

Eren ügy lételtetésére a Magyar Akademia van hivatva, ezért tesrem le az ide csatolt forsjegyzet Méltóságodnak mint az Akademia Pesten lévö Elnökének kereiher.

Az alapitványrol következökép rendelkezem.
A nyeremény adassék el lehetö legjobb áron.
Az abból befojt öszveg, halladéknélkül oly modon helyeztessék el, hogy az a jöhetö pénzválság által veszélyeztetve ne legyen. Erre czélszerü mod lenne: biztos alapu vállalatok, mint vasuti vagy Lanzhid részvények, ugy ezüstben kamatozó vasuti elsöbbségi kötvények vásárlása.
Az alapitványi jövedelem egyharmada mindenkor a tökéher csatoltassék, két harmada a gyámalap javára forditassék.
Méltóztassék Méltóságod ezen levél másolatát a Tekintetes Akademiával közölni, is az eredetit sajat petsétével ellátott boritékban az Akademia levéltárába letenni
Fogadja Méltóságod öszinte hazafiui tiszteletem

Pest 9 Dec. 1860.

Az ismeretlenül maradni kivánó

Alapitó

Hochgelehrte und Hochzuverehrendeste
Ungarische Gesellschaft!

Die Hütte und Maschinenbau mit welche die Hütten-
gegen Ungarn gegen viele ungefälligen Hülfeleis-
tungen jederzeit erwiesen, besonders den
Maschinenbauer Croaten mit die man Tage fün-
dete Freude und bitterung gefüllt, in Nach-
barschaft gelebt hat, und haben wird,
weiteren haben, wird meine historische Er-
innerung bleiben, die uns meinen Geschäftsfreun-
den nach Ungarn nach Croatien eingeladen
hat sind, gibt mir eine sichere Motivation
an mich in meinem Vaterlande zu Einer hoch-
geehrten Ungarischen Gesellschaft zu wenden nach
folgenden Umständen.

Ich bin ein über 22 Jahre in meiner
Gemeinde Vorstand genieße allgemeine
Achtung, bin auch mit k. k. Post Expedition
betraut, vermiethe sich, daß mir am 21ten
October l. J. mein Post Expeditor ein Ungarn
von Belovar Vaso Golubkovic einen Geldbrief
mit 3000 fr übertragen hat, und dieser
gekommen ist — ob wohl der Ort gefahrlos
versichert sei, da er an in Communal-Abgaben
lebt — kein eigenes Vermögen besitzt, so
weil Ich mich für jeden Schaden dem hoch-
hen Aerar Ersatzpflichtig verbunden habe,
betrifft mich das Unglücklose dieses Unter-

1053
1860

pflegeamen Geld zu verpfänden. -

Ich besitze kein barares Geld, damit das hohe Alter möglich über mannigfachen Gebrechen, wie Staat- wenn bis 4000 fr wechsele Realität ein festes Gehalt bis 1500 fr oder 2000 fr nicht übersteigt- und mich samt Familie ernähren hat, absolut bringend- da in Unglücksfällen Credit, es kein Geld zu bekommen ist, bin genöthigt in Gott lob gastfreundlichen meinen Verwandten bei Einer hochgelahrten Gesellschaft, um mich von Lastal Geld und wichtigen Unglücks zu befreien Hülfe zu finden, mit der Untertänigsten bitte, wollte mir Einer hochgelahrte Gesellschaft auf drei Jahre die 3000 fr zu leihen geben. Ich wende meinen Realitäten in Hypothek verschreiben, das Capital samt Interessen in 6 Jahren ehrlich zurück stellen, und da ich keine Kinder habe, und Freudbürgschaft für Rettung von Lastalstrafe und wichtigen Unglücks, was meinem und meiner Frau ablaben, wenden die Realitäten der hochgelahrten Gesellschaft Testieren. -

Im Falle einer hochgelahrten Gesellschaft, das Geld mir auf drei weisen Jahre nicht leihen könnte so bitte Unterthänigst für meinen von Lastalstrafe und wichtigen Unglücks Rettung einen Vermittlung mildern Hochwürden verschaffen zu wollen.

Für meiner Rettung benötigen Ich das Geld Vermöglichst von Einer hochgelahrten Gesellschaft, sicherst dingt mir vorstrecken zu wollen- bitte das Geld direcke an Einen Hl. Magistrat Landes Post Direktion oder Unterer meiner

Adresse nach Vucin hochgnädigst überschicken
zu wollen.

Für welche mir erwiesene hohe Gnade
werde Ich so wie meinen Hochverehrten die
Ehre Ungarn und Croatien einigermassen
kennt sind, Einer hochgelahrten Gesellschaft
und Hochachtungs Ungarischen Nation
wenig bekannt sein, und ein meinen
Kräften erlaubtes wenden, alles zu thun,
was das Gelobten Ungarn Landes jedenzeit
beitragen.

Mittheilen Hochdiesbes Resultat und Antwort
erwartend, gehorsam mit allen Hochachtung
und Ergebenheit

Einer hochgelahrten Ungarischen Gesellschaft

Vucin den 11 November 1860

unterthänigster Diener

Kajetan Klemár
Gemeindevorsteher
und k.k. Post Expedient

Zh

Vott den. 7. 1860.

Hochgeborne und Hochzuverehrende
Ungarische Akademie.

Im Verfolge meines Schreibens dto 17 November 1860
Litt. a, erlaube mir mich Ihnen neuerdings
in Kenntniß zu setzen, daß Eine
Wohllöbliche kk. Ogramer Landes Post Di-
rection dem in Königreich Bayern
zu Regensburg stationirten Schmidt
sein mir in Verlust die von dem
gegangenen und verstorbenen Post Ex-
peditor Vaso Golubtsović unterstützung
im 300fr ersetzt hat, - Wodurch Ich
verpflichtet bin, die gnädigen Gnadbe-
willigung zu widerrufen mit dem
Bemerken, daß Ich gerne sehen
könnte, daß mir Eine Hochgeborne
Akademie den Betrag baldmöglichst
fürbe

Verbleibe mit aller Hochachtung und
Ergebenheit.

Vucin 29 November 1860

Unterthänigster Diener

Klemár

Elbst Expeditor
adent, und Gemeinde Vorst

25/Juli 1860

Wien, April 15. 1860.

Sein Hochwohlgeboren Herrn

unterthänigst vorzeigen, wie sie sich veranlasst gefunden haben, Ihro Majestät der Kaiserin eine Medaille zum Andenken der Hochseligen Frauen Gräfen von Erdödy gnädigst zu widmen:

Ich ersuche mir daher den Herrn Medailleur zu einer Hochlöblichen Innerst. Medaille ergebenst zu bitten, mich mit der projectirten Medaille gefälligst zu Endesgefertigten und Endgefertigtem Behufe baldigst gütigst gefälligen Einsicht meiner Entwürfe, um alsdann die Entschliessung Ihro Erzherzog Carl Ludwig mittheilen zu können, ob Ihro Majestät der Kaiserin

1054
1860

In der Hoffnung meinen werthen Kunden
gefällig sein zu können, habe ich die Ehre
mich ihren Wohlwollen meiner Empfehlung zu
gütigen

Ein Hochlöblicher Senat

Wien den 14ten April
1860.

ergebenst
~~Gustav~~ Langer
Bildner & Medailleur
Weißgärber Brunngasse 109
1 Stock Thür 5.

Nebst bei gehen
Medaillen et Etui

734/h

Vesz. dec. 27. 1860.

Nagy Tekintetü Igazgatóságtokat!

Édes magyar hazánk jelen ínségében, fő t. Pala fiatalságának mutatkozni, ezen segítési azon főcél, minek elérésére törekedni minden Ünök nemzetiek, kötelessége.

Nem lehet szándokom itt sorainkat ezzel arra bizni fel az indokok fog mezejét mit régen bebérvelt nekünk, hanem szeretnék egyébként figyelmeiket - az alább előforlandók mekkorra fegyelembe vételével - nemzetünk ifjainak ellen, hogy felfedezhessék. Mit is hogy tökéletesen felfogva, megértve lehessen, ennyit előbb:

Tekintsünk egy fiatal ember fejét, és mi kell hozzá, hogy a fazekas tehetségben - bizony nagyon szépen kalapodjunk elébe. Hogy ne mondjak sokat - vegyünk csak egy jellemzőt fejünkből, annak tanulmányára, alapjának kifejtésére, gazdagításához s. a. t: mikor elébb lenni megértjük a szükséges alakot, vonalat, folyót, és vízszabályzatot, hidat, gyárat, épületet vagy magán használatra szükséges palotaszerü épületek, templomok, emlékszobrok s. a. t. - mindezekre bízvást lehetünk.

De kérdezem: függ-e ezen valaki más nyert: minden e kosszadalmas bevezetés? annak ébét nyugton, mellynek nem lehet egyébb mint az - hogy a tudnivalók egyének, a kik illy bevezetés nélkül nem tudnák legalább mélyebben szemlélni a szükséges fogalmakat, mellyek fazekasi értelemben fájdalom; de mellyek első nagyon szükségesek, nem ezen tekintetben, hanem csak egy bizonyosnemü értelmi nyomtatás irodalmában, másod minél célszerübb. Ex fundamento.

Ő azért teszünk, a mennyit tehetünk.

Kezét

I Kiszek mérnökeinél egyet is, mást is, megeli
zőleg kell értenem.

Kontháznia – így magam is – a pesti egyetem
ben, a mérnöklésnek minden ágazatába vágó tanulmányu
zásokat dicsőn végzék – az így tanított, igen kevés kü
lönbséggel 1849 évig. Az ekképen egyetemi pályát végzett
mérnök egyes, mindig a gyakorlat szinvonalán képzett a
lakító legfőlemelkedőbb kilyzetbe juthatá. Ellett, ha ők, kü
gyes kezeket utáni dörzsölésében, a kőművesekét kataf
más évek hozzánk tőszálas magyar népjegyi videkére
szoritotta, mert magyar technikai segéd-könyvek teljes
hiányában, az előforduló tervezetek kidolgozása, egy
szerű az alámérések, költségvetések vagy épitési leirások
szabályszerű elkészítésével – nem tekintve egyéb,
egyes képzettséget vagy tekintélyt szerint – az állás tor
pezába hozott munkálat lehető megértheté célszerű
kidolgozása a nyomasztó szükségnek – magától – technikai
műszavakat természetesen magyar nyelven gyártani –
kötött terminusokat elsőül végzé – ekkor kezdő
dött azok sora, kik iskolai vagy képzőbeli
pályájukat mind magyar nyelven végezték.

Azon mérnöki egyének csekély száma – értem ab
ovo kezdet, a kik a közép országon épitészeti igazgatóság
nál, vagy pedig kincstári hivatalokban alkalmazást
nyertek – kiknek volt mindig dolgozni; mindaz
az immár megszokott helyen, mindenek – kivánni egy
igen rövidke időszakot – németül tárgyalkodtak.

Nem szólhatván itt a földmérési vagy más kü
lönféle munkálatokról – mindaz ezek a mérnöklés ma
gasb ágazatába nem szorultak – hogy a szükség
tak esetében rövid leggyel – két nyelvünket sok
tenni, mert magam is, mint a gyakorlat ombo
régtől ide érzem annak egyedi szükségét, mint most
indítványozom sok – főleg pedig most – midőn
szövegek rendbe vannak.

Első indítványom az, hogy a technikai munkála
tok minden ágazatába vágó magyar műszavak, szak
szótár alakjában, pontos értelmezéssel, és tárgyaráso
kon, gyűjtessenek össze.

Második indítványom az, hogy a "kelető" legjobb,
vagy is a legjogosultabb, és leghasználhatóbb technikai mű
szavak tárgyuk rideg sajtó alá vagy végül kö
vetkező fordításunk és magyar kiadásban, akár mi
mert

német akár francia, akár pedig angol szer-
zőktől leggyenek is azok.

Első" kiadványomat illetőleg – a műfordítás
közöttesnek, amint az életben elterjedtek, mert az
a munka, ez az abbeli fáradozásom elöngyön leend.

Második kiadványomat illetőleg – meg kell jegyez-
nem, hogy az idegen nyelvekből magyarra leforditandó
művekül szorgos nagyszerűen. Ell nem nyugszik az
ugynevezett szép kanzata kiejtésére, hanem legin-
kább arra, minőtt az egyes szavakat, az elvégzett elébe,
mint világosabban és értelmesebben egymásután
Ha azonban egész idegen írásod" az ebből nem is,
mert műfordítónak mentségül szól, illy kiadásról van,
Ennél valahol, ejtésbeli hibáknak mellőzött jól értheti,
és tiszta magyar kiejtése, mikor az egyes szabá-
szabályokra elgyakorolhassák.

Bátor a nemzetes, hogy felszólításom folyt
emlékezzen, mert bátor az egész tollbi tárgyalásom
során magyar kollégáit ber tudományos törekvéseik-
ből segíteni fogunk illyenkor bizonyos is – szintén pedig
Könnyű ám segíteni is mind ezekre, mert ódon ma-
gyar nyelvünk – bálát mondvacsi szótól az irodalmi
pályán "Erzsó" bizalmunkat – elly nagyon tegyidolun,
egészlenni fogy elly gazdag: mint" Előtéből mind
ezideig, még az elhibbedett szemfedő némelyé vo-
(: honnan az ugynevezett elvilágosult ugyot nevezik :)
dicsekedik. mennyiben tagadhatlanul igaz mind az,
miért főleg a technikai munkák fejtegetéseiben alig
van egy mott vagy szólásokba rett szakasz is –
mellyben idegen kifejezés-főleg francia vagy deák
műszavak ne kerülgetnének.

Hogy önnönmagát és olvasóit vajon szép felhívjo"
Ezt, mellyek a technikai magyar műszavak egybegyűj"
tését illetőleg, mielőbb – Erzsébetvárosi tekintet-
ül tán itt fölöslegesnek.

Akadhat ugyan valaki, a K. Akadémia Épűs fel"
kérkedni, miért kezdtünkben alig van műveltségére
igényt tartó egyén, ki több s ugy legalább magyar,
mint, tót, sőt deák nyelv birtokába ne lenne? vagy
Építészeti vállas idegen ejtés technikai munkát meg"
értheti, és ugy tanulmányozásait, műszavainak által, fela"
Erdő nélkül, tovább is terjeszteni? illyféle kitetlen

Tanulmányok

Tekintsek adandóképpen a pódy szentkereszti
ex relictájával megkötött, mint Löfkentrunja magam
vallan:) szerződés tényét fogadhatok: hazánk egyik
legrégibb fokozatos partjain elterülő" tengerbeni község bel"
telki-az államfő vezérlete alatti elkészítésénél, egy átmeg"
és vízzáró építési által gyökeresen kiszélesítési tervezet
vén - a terv munkálatok folyamatosítottak, és mondha"
tom teljes eredménnyel sikerültek is. történt pódy
amidőn még a szerződési 1848. év előtti időben.
Magam, mint a vízszabályozási mindenjét vezető
fegyd-mérnök, a célozó vízmutatójárához rendelte.
Zsiro nyertem két időbeli, két derogált, és a szerző"
ges évekhez egy feljegyző" pallért is. Történt oppor,
hogy fenálló vizsgálatok tartása a mondia szép ha"
talma felett, a célozó egy szinte tanácsolt újabb
forozata elhelyezési mint - az időbeli két derogálótól-
megfelelő" irányba terni parancsolta; fenálló a folyó
tul, magam annak irányító" partjain voltam; fenálló
talpig dúlt, és bizony erőszakos nevezetességű" tapasz"
talt vízmérnök, nappal ember - hát az isten még
feljég élhessen! - Jak törődve beszélt még a Koribai
mérnöktől - (: alapellenőrök tiszteli mérnöktől csak is tőlem
beszél:) parancsot ad pallérainak ilyképen: „herun"
ter mit Bakwerk" - a pallér azt természetesen nem
értvén, szót se fogadhatott. mire fenálló hamar ma"
gyarázza össze vissza" összeállításait, és zavarodásában nem
tudván mikor fogni, utolsóul is nem tehetett egyebet,
mint azt, hogy átcsamagot hozzon, s dömöggött -
hogy nyugodjon már két miért fejjét ő ugyt? mire
magam a tudós" partra átladicházva, meg elégedet
megértettem fenálló szándékát, mely nem volt egyéb,
mint az, hogy az ütőbeket egy másfelét betonból
tehát Bakwerket (: Schlagwerk:) tetem" rendelé-
s" nem jutván eszébe hamarjában a megfelelő" műsző"
bizony ő" a betont hevenyében Schlagwerk helyett
Bakwerknek elnevezé.

Annak idejében, még a leforditandó tech"
Ens minek emlékében felpróbálandván, most elége"
delmet kérek szenvedelmességemért - kazafii tiszte"
lettel maradván

A nagyméltóságodi fegyelmi főnökségnek

alázatos szolgája
Jánoska Károly
építészet-hivatali Segédmérnök

Szombathelyben December 20ik 1860
(Zyrma)

1055/1860

1056

1860

(2 dl6)

A. Rauy F.

Kéjúrata

1056/1860

Táblai kimutatás

Az akadémiai Névkönyv

Számára.

Arany János

részéről.

Ádám Imre

1852/1868

1056/1860.

Táblás kimutatás az akad. névkönyv számára.

A tagnak neve.	Teljes címe.	Lakó helye	Utolsó poste.	Önállóan megjelent munkák.	Gyűjteményben megjelent munkák.	Folyóiratokban először munkák, melyek később önállóan nem jöttek ki.	Kéziratban v. készülőben levő dolgozatok.	Sajtó alatt iak.
Arany János	a nagy-kő-rösi helv. hit. főgymnasium-ban nyilvá-nos rendes tanár; a Kis-faludy-Tár-saság első lasztott és a magyar t. Akadémia rendes tagja.	Nagy-Kőrös.	Nagy-Kőrös.	1848. Murányi ostroma. Költői be-szély IV. énekben. Pesten. 1848. Emich Gusztáv birományra. 12.r. lap. 1850. Katalin. Költ. beszély. Kiad-ta Szilágyi Sándor. Pest. 1850. Külön lenyomat a Magyar írók Albumából. 16.r. lap. 1852. Nagyidai cigányok. (Cig) Tör. költemény IV. énekben. Pesten. 1852. Müller Józsa sajátja. 16.r. 120 l. 1853 (címlapon 1854). Toldi. Köl. be-szély XII. énekben. Pest. 1854. Kiadja Heckenast Gusztáv. 12 r. 192 l. 2. Második kiadás. 1856. Kisebb Költeményei. I, II köt. Pest. 1856. kiadja Heckenast Gusz-táv. 12r. I. k. 240 l. II. k. 252 l. 1858. Toldi est. Népszerű kiadás. Pest. 1858. kiadja Heckenast Gusztáv. 12r. 149 lap. 3 1854. Toldi estéje. Költői beszély VI énekben. Pest 1854. Kiad-ja Heckenast Gusztáv. 12r. 142 l. Ugyanaz népszerű kiadásban. (Sohasem láttam). Pest 1868(?)	1847. Toldi. Költői beszély XII énekben. Ily főcím alatt: „Költői pályamű-vek, melyeket 1847-ben koszorúzott és kiadott a Kisfaludy-Társaság. Pesten, Eggenberger és fia árlejtők. 1847." 8r. 1–82 ll. 1849. Az elveszett alkotmány. Víg epos VII énekben. „Kisfaludy-Társaság Évlapjai. VII. k." 8r. 462–575 ll. 1851. Dalia's idyll. I. ének. (Toldi második részéből). Lyceumi Phönix-I. Kötetében. 1856. A magyar nemzeti veszedelemről. Érsek. A nagykőrösi főgymnasium Judósévanyában. 1856. Ugyanaz az Uj Magyar Museum ban. 1857.	1845. Egyszerű" beszélyke. Novella „Élet-képek. 1845." 1846 Hermina. Novella „Életképek". Egy parodia, Karakány álnév alatt. „Életképek 1846." 1847. Rózsa és Ibolya. Népmese, vers-ben. Pesti Divatlap. 1847. Válasz Petőfinek. Költ. Élet-képek. 1847. 1848. „Nemzetőr dala". „A rodostói te-mető". „Rákócziné". „A pabtelkek". „János pap orvossága". „Alom ... való". Költemények az „Életképekben 1848." — „Lovaszi Jeremiás" Költ. elbe-szélés. „Nép barátja" 1848. Néhány apró vers „Ugyanott és más la-pokban. 1850 Bolond Istók. Humoros epos első éneke. 99 strofa. Tokonai Lapok. Debreczen. 1850. Vojtina levelei. Satirák. Pesti Röpirat. 1850. Valami az asszonyokról. Ér-tekezés. Pesti Röpirat. 1850. 1850–9. „Szondi két apródja". „Pázsai Anna". (Ballada, Goethe után). „Bolzamecopp". „Mirza Shaffyból". „A főpap. fordítás". — Költemények különböző folyó iratokban. 1859. Zrínyi és Tasso. acad. székfoglaló értek. Első közle-mény. Budapesti Szemle. XXI. füzet. 1859.	Zrínyi és Tasso. Értekezés.	Kisebb költemények. Második kiadás. Zrínyi és Tasso. folytatva a Budapesti Szemlében.

Beküld.

Vett. január 19 1860

Tekintetes Titoknok Ur!

Van szerencsém egy táblás kimutatását az akad. Nyékönyv száma-
ra idemellékelten beküldeni. Ha itt-ott némi hézag ma-
radt, arról most már nem tehetek, mert némelyik munkámból
lehetetlen volt példányt kéretni, ily hamarjában, s ezért né-
hol a lapszám nincs följéve. Talán ez Pesten méginkább pó-
tolható.

Kit hivatalos tiszteletemhez szíves üdvözlése csatolva
marattam

Tekintetes Titoknok Urnak

Nagy-Kőrösön, jan. 18. 1860.

alázatos szolgája
Arany János

1056/a (+1)
1860

Tekintetes

Toldy Ferencz magyar Acad. rendes Tag
és Titoknok úrnak tiszteletével.

Pesten.

Acad. Szálloda úri utcza
2 sz.

Jeles értekezés szerője a távlatra vonatkozó hibákat és helyte-
len nézetekből, melyek némely távlattani munkákban tanszerüleg
terjesztetnek, s a müvészeti körökben már teljesen meg is honosultak,
mertani alapokra fektetett okoknál fogva kifejti s illetőleg helyre
igazítja igérvén, hogy a távlattanban mind eddig megnem fejtett
problemákról, nem mint hibákról, hanem mint hiányokról más
alkalommal értekezendik.

Az értekezés mind tartalma mind kitünő czélja keresztülvitele
megérdemli uggan, hogy az akademiai Értesitőbe felvetessék, de
alakuli nézete szerint csak azon feltétel alatt, ha nehány igen nehe-
len vagy épen nem értheto" helyei nyomatnak és akkép fogalmaztatnak
hogy még a mértanban kevesbbé jártasak által is megértethessenek
mert különben a kitünő czél épen azoknál nélkül, kik a tárgyat is-
mérik és helytelen nézeteket a fejtegetésben kövétik, leend elérve.

A kitünőleg nehéz értelmü helyek e következők:

a) 9dik lapon 1ső jegy alatti pótlékának negy utolsó sora.

b) 11dik lap második

c) 13dik lapnak utolsó [redacted] Az egyenesvonalban előforduló
h, i, k, l betük az illető" tiztázott VI ábrában hiányzanak.

d) 14dik lapnak második.

e) Akkép a 15dik lapnak 12 elsö sorai értelmet nyerjenek a letörölt
Hogyfedig szók visszaállitandók

f) 16dik lap második felének első oktávjegye, és a 17dik lap egész második,

g) 22dik lap közép oktávja

Továbbá hibásan nevezi szerző a fénysugarak visszaverödési
megtörésének; minek ki[redacted]igazitása:

21dik lapon 4dik sorban „törésponja" helyett visszaverödés pontja"; 22dik
sorban hasonlóan „látsugár törödési pontja" helyett látsugár visszave-
rödési pontja.

23dik lapon 8dik sorban „megtörödés" helyett: visszaverödés.

24dik lapon 9dik sorban „törödése" helyett: visszaverödése; 11dik sorban
„visszatörödési" helyett: visszaverödési; 28dik sorban
„sugártörés" helyett: sugárvisszavers".

25dik lapon 13dik sorban alolrol számitva „tört látsugár" helyett: vissza-
vert, vagy visszaverödött látsugár lenne tehető.

Pest 8dik Febr 1860

Jedlik

1057
1860

Jelen értekezés célja a távolra vonatkozó hibákat és helyte-
len nézeteket, melyek némely távlattani munkákban tanságtalan
terjedtenek, s a művészeti körökben más szemet meg is honosultak,
mertan alapotta feltételek okából fogva elfajzik s illetőleg helyre
igazítja igérvén, hogy a távlattanban mind eddig megnem fejtett
problemákról, nem mint hibákról, hanem mint hiányokról más
alkalommal értekezendik.

Az értekezés mind tartalma mind kitűzött célja tekintetéből
megérdemlik azon, hogy az akademiai értesítőbe fölvétessék, de
alakuli nézete szerint csak azon feltétel alatt, ha nehány igen nehe-
zen vagy egyen nem érthető" helyei szóban s akkép fogalmaztatnak
hogy még a mértanban kevesbé jártasok által is megértethessenek
mert különben a kitűzött cél egyen azokra nézve, kik a tárgyalt hi-
bákat és helytelen nézeteket a fejtegetésben követik, leend elvesztve.

A kitűntöleg nehéz értelmü helyek e következendők:

a) 9dik lapon jegy alatti példának negy utolsó sora.
b) 11dik lap tárgyának közepe része.
c) 13dik lapnak fentebbi része. Az egyenesvonalban elöfordulo
h, i, k, l betük az illető tárgyalt VI ábrában kiirandók.
d) 14dik lapnak tárgya.
e) Akkép a 15dik lapnak 12 elsö sorai értelmet nyerjenek a letörölt
Hogy pedig ezek visszaállítandók
f) 16dik lap tárgyának alsó oszlopa, és a 17dik lap egész tárgya,
g) 22dik lap közepe oszlopa

Továbbá hibásan nevezi szerző a fénysugarak visszaverödését
megtöréseknek; annak következtében:

21dik lapon 4dik sorban „törésporja" helyett visszaverödés pontja. 10dik
sorban hasonlóan „látsugár törödési pontja" helyett látsugár vissza-
verödési pontja.
23dik lapon 8dik sorban „megtörödés" helyett: visszaverödés.
24dik lapon 9dik sorban „törödése" helyett: visszaverödése; 11dik sorban
„visszatörödési tüglelő" helyett: visszaverödési tüglet; 28dik sorban
„sugártörés" helyett: sugárvisszavero.
25dik lapon 17dik sorban alolrol számitva „tört látsugár" helyett: vissza-
vert, vagy visszaverödött látsugár lenne tehetö.

Pest 8dik Febr. 1860

Jedlik

1057
1860

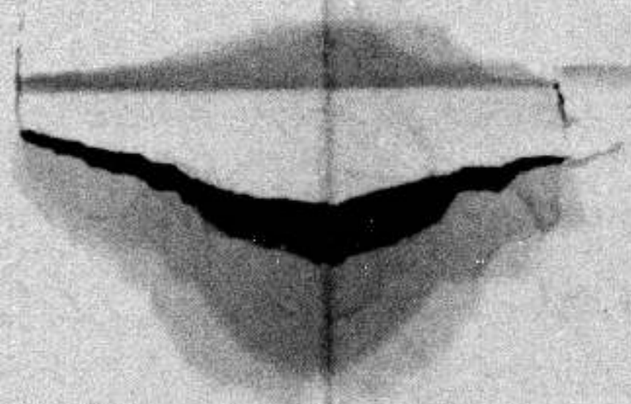

1057
1860

Tekintetes Tudományos Társaság!

Az arabs példabeszéd "Iza dhik en nefsz tala lizzá nihi" Ha szemel a szív hozzábul a nyelo, mert neglexe a régóta hiányzott bátorságot megadá hogy egy jo ideig tanulmányaimra karos befolyással levo körülményről szabadon szolhassak.

Két esztendeje lett hogy hazámat elhagytam. Örömmel nézhetnivára e multra, nem vagyont, nem rangot nyertem ugyan, de birtokába jutottam azon édes reménynek hogy szülöföldemnek egy nem megvetendo szolgálatot tehetek. Nagyon nagyra látám a török nyelo nep és irodalmi részének a hon nyelv és történet fejlodésére mellozhetetlen szükségét, és alighe csalódom ha azt mondom hogy az ozmán-lib nyelvet nélkül a magyar nyelvészet még sok iparkodása eredménytelen, történetünk pedig sokra tökélyes nem lesz ent. — Ezen elso állításomat a kis mi: t: olvasó-közönséggel hasonlító szótáracskámmal tebizonyitani iparkodtam, az mindamellett csak próbának tekinthetö, mert a nagy irányadó munka csak évek után lészen jöttel. A második-kára nézve azt hiszem, hogy a sok tekintetben érdekes és a szentesi egyenességek által irt török láncsok még sok olyan tényezőt foglalnak magokban, mirol az akkori müveletlen Europa nem csak is a mai elott ismeretlen. — A Tek. tudományos társaság fel ismeri a "Mit Bpesztit a Linba" felirattal irt nagy münek az irányát, és a török történelmi müvek forditását mai jo sorba ajánlotta.

Nekem a sors kedvezett. Valna módom több mintegy történelmi adattal szolgálni, ha t. t. Társaság csak némi pártolására méltányolna. Minden fog, csekély erömmel más anyagi segitség nélkül a tolem kitelhetökben hanyagságot nem igen akartam tanusitani, és csak bensö fajdalommal veszem hogy jövöben másra szorultam. Teszek meg fordulni /.

mily nagy összegekkel a t. Hammer kéziratok gyűjteményé
re pendített, nekem mint Resid efendi könyvében
esne a dolog, de igy üres kézzel semmit sem tehetek.
Szép ismeretségi körömnél által anyagilag téven el vagyok
mindennel, és ha hivatali felvételemért több pénzem is
lenne, de az időveszteség a célomat nagyon is gátolná.

Nem saját hanem a tudomány és hazám szent ügyében kér
nem a t: t: Társaságot, segítsen ha lehet egyik v a má
sik kéziratmegvételéhez, én az egésznek szivesen elsőr
ditom és a szöveggel együtt, bekiküldöm. Ime egy ho-
nappa hogy pénzhiány végett az érdekes magyar-török
Pecseri (Péri) munkáját el kellett halasztanom, nem
egyhez hiábavaló kár az, hogy annyi fáradság után oly szép
és hasznos ügyben akadályra bukjak. Itt kün levő hon
fiaim és más ismerőseim a T: T: Társaságnak e vis-
szonyam felől már több izben irni akartak de én
minden gátakat, egy jobb állapotot remélven.

Most azonban minden szépet félre tévé magam terjesz-
tem a tekt: tud: Társaság elébe a kérésemet. Ne kí-
vánt azt félre ismerni. Száradok alatt van egyne-
künk Törökországba az enyémhez hasonló állást kikü-
deni, azt hasznom nélkül elmulasztani vétek lenne.
Mindenképpen elhagyattatásom nagyon fáj már, és valóban
sajnálnám, ha az oly szép pályámat egy más nagyobb
de előttem utálatossal felcserélnem kellene.

Tekintetes Tudományos Társaság

Alázatos szolgája

Vámbéry Ármin

Ahmed Resid efendi a török nyelv
tanára Hamburgban.

1058.

1860. év

Tekintem Titkár úr!

Az academiai nagyfotár irántu tiszteli jelentésében
— báki tisbajából — igen nagy hibák fogalmazási ast
minden ejtre megigazitandók.

" A tizenegy (11) ere cikkely nem az egész dol,
gozatra kiterjed mint a mult évre vonatkozik, az eddigi képen
levő " dolgozat mintegy tartomiut ereket tartalmaz.
(az egész munka tizel Rá'z ereire vágand). t.i. 47
A beiktöl a 14-dik (nem 11-dik) (van
munka alatt."

Befejtem Cicero tárgyamat s ö is fejlegeti,
mit találja a tehjavitandónak, különben tiszteletteljes
tisztelője vagyok.

Vége

Szolgája barátja
Fogarasi János

A H Cicero 1860-ban
Kézirat cl.

0051
1860

2

1

28 V
28 V

Tekintetes

Földy Ferencz úr, mint

gyak. Academiai titkárnak

tisztelő.

1

2

Anno. dñi. M. CCC

(Anno domini Millesimo – a három e világosan látszik, le a re-
gyelik, és a mi arra felül volt: nem; annál fogva a kettő meg
határozni tellyességgel nem lehet.)

Istend (a többi betüket csak oda kellene gondolni: mint-
hogy a vonások alkalmatlan nem találtatnak, és így kí-
vül alól vonalatlak – annyit gyanithatni még is:
hogy ez sor: magát mondotta)

Ano (kihagyás után és fején = Anno domini M.)

(1860 körül) Walther L.

1860

1

Schiefner Ármét nem tudom.

Dr. Elias Lönnrot, Professor der finnischen Sprache u. Literatur an der Alexander-Universität in Helsingfors.

Dr. August Ahlqvist in Helsingfors.

Meg. Ott ismeretes emberek kell lenni, mert a' finn tudalmi társaság, és a' Finnországi pénztár költségén utazgatott a' Volga vidékén.

1860 konč

1061

1860

~~Ab Lipcsébe~~

Siffelt Barátom! Nem lehetne-e az akadémia költségén egy példány „Vogul mondá"-t Schiefner-nek Péterváraba, és ~~két példányt~~ Helsingforsba, Lönnrot- és Ahlqvist-nak elküldeni? Régóta ennlékeretének tartom nánk erről.

Ujfalvy K.

~~Az Lejcsebe~~

Tisztelt Barátom! Nem lehetne-e az akadémia költségén egy példány Vogul mondá-t Schiefner-nek Péterváraba, és ~~két példányt~~ Lönnrot- és Ahlqvist-nak Helsingforsba elküldeni? Részletes értekezésének tartalmáról bővebben ezek által.

Ujfalvy K.

Litr Litrokroh

annek

1860 körül?

A Magyar Tudományos Akademia
legfontosabb teendői közé sorozván az édes Haza természettudomá-
nyi tekintetben megvizsgáltatását és megismertetését; az Al-Duna
vidékének földtani felderítését s különösen a Magyarországi medencze
egykori befolyásának tanulmányozása végett Tagjait s a
Természettudományi állandó Bizottmánya Jegyzőjét Dr. Szabó
Józsefet pesti kereskedelmi akademiai Tanár Urat bízta meg.

Hogy pedig s.q.

1062
1860

Monumenták

Főkötetei

1063

I. kötet: Szerémi Györgytől:

1860

Bevezetés — 2 ív

Szöveg — 26 ½ ív

28 ½ ív

Jó fogással 280 / 37 ½ kr.

Scriptt. I.

1860 körül

Jelvendéc al Ertesítés?

Dec. 7. Foldyss

1064
1860

A „Póza provídája“ ezennel értesítés felvendéc véli
Gregulz

57.

Joh. Gregus Ágost. Urnak

Jan.

7. Kubinyi fer. Palaeontologiai adath — I 1.
Gyury (Sad Bünir regyseg
14. Nagy Jozs. Uyfalui Jozsa
21. Wenzel: Közepkori szakirodalmunk
28. (Ujsag)

febr 4. Szinnyei pecsétjei — I. 2
18 Hanusek. Petrivics — I. 3
Kállay Ulászlo.
25 Wenzel list Sad — I. 4.
Hunfalvy, Eckel
Podhradszky, Korchtány

M 3. Kubinyi bevezetö Gondolatok
Nendtvich Akad. közlési.
M 17. Wenzel közdeji nevezetes közjegyek
30 Wenzel Chiphenevezes
Kis. f. Henkel-Ezüst.
7 Gyury Barglaszlo
21 Szinnyei Egyen Elet

1065
1860

VIII.

Horváth Cyrill
Kazalay & Socialismus
Pulszky Károly
IX. X.
Kiph.

1847.

I.

Kallay a ref. superintendens
Horváth Cyr. Első ind.
Pulszky Első Cath. Gymn.
Ország Hangversenyére tb?
Jövőjéről

II.

Rupp
Horváth
Schwedler

Nyelvőr Évf. 1866.

III. f.

Tárkányi p. 195–218. 23 l.
Fogarasi Hangy. p. 218–278. 3 3/4.

Czuczor: A képírás fogalma és történetéről a nyelvben. Május 2.
Brassai: A számokról. Június 4. Csak május 6.
Czuczor: Nyelvtan. Június 25.
Ghyczy: Apáczai Csere Ján. 22.
Tárkányi: Hajójáról munka.

1866-ki tárgyalások.

1866
1860

Abney 1791–1860

3600 / 365 = 726 / 3 = 8500 / 10

Rem. fabellae

I.

~~Lyotty~~ Dezsi Lajos.
B. Kemény

Ballagi
Hunfalvy P.
Lugosy

Szilády
~~Szalai~~
Fokai
Podhorszky
~~Riedl~~
Szepesi
Szarvas

III.

Bartal
J. Demeter Emil
~~Jókai Károly~~
~~Lajos Sándor~~
Laboulaye
Everstone
Rau
Forgeville +
Vargyas.

IV.

Csengery
J. Arany
Szalay
Kazinczy
Magyar L.
~~Nagy Imre~~
Pauler Ágost
~~Hg. Denisoff~~
Guizot
~~Migne~~
Ranke
Ritter
Thiers
~~Thiry~~

V.

Holland

VI.

Balassa
Kovachich
Kubinyi fer.

~~Kovács~~
Kovacs Gy.
Kovács Endre
Kovács
Kovács Jósi
Bell
Dumas
Geoffroy de Chik

45 47

1067
1860

Apró 10.

Kéjsértők fogadtak
Ewahéni 3 főőrsi. tiszt
Őrsvátyok birálják
Jer birat Ügyük eggbekötő bizottság
Mely ha egyhangú, úgy az kapja az egész
Referál az Össz Gy.-nek, és határoznak

Ötvös.

A mültről.

Jerney Kabarok.

Foldy Ujhely. Kemény Jsfalut 886. 1. 0.

Erdy Kalenfoldi fürk Apr 2. 88. Erlőgnek.

~~Ktosbr. Jatan Peter 886. 17 jul. 886. 17 jul.~~

Győry Kuvis Registry 886. 39.

Szinaltsky Pudapest 886. 58.

Nagy Imre 886. 43.

Kubinyi — 38.

Kis Antalig a Ök

Győry: Hantsjrák

Kuvis Registry

Szinaltsky Kalai Utczai

máj. 00.

1068

1860

1 May 0281

Regia hac Scientiarum Academia Hungarica causa speciali, quae in fovendam scientiam statisticam, et illustrandum patriae praesentem statum paternus amor, Commissionem in fines statisticos e medio sui erigere suscepit, cui principalis scopus in colligendis et tractandis rebus ad notitiam publicam Hungariae status spectantibus practicus, unde pagellarum periodicarum fit publici juris faciendis.

Siquidem uberrimus latet, qua patet, materiae statistica fons merito ad certandum inviteti statistici Directionem quaerendus, et meritissimo Commissionis studium omne in eo versetur, argumenta in rem suam e genuino petere fonte, Academia haec Scientiarum membrum suum correspondens Dnum Alexandrum Fronek ad se. Universitatis Pestanae Statisticae Professorem praesentium medio evocandum duxit, cuius — jam nunc erit proposititi memoratae Com-

missionis vobis mentem inclitæ Directionis in id electum, qualemcunque datæ scientiæ admiculo publicorum rerum officiorumque tuta, in quantum Regium Hungariæ concernerent, lubens administrare, publicoque forsan usibus dictæ Commissionis prompte aperire ac ita tenues recens nata Commissionis conatibus proferri suffragio suo fuerint valeant.

Cum, quæ quærentur, data scientificæ solum in lineas conveniendæ hanc facile præmeluendi, quæcunque sub respectu præjudicii suspicionem quidam fundatam præoccupationem suscitare valent, candido et perito eorum usu non levi notionum scientificarum incrementum in communi cultus honestioris emolumentum accessurum, Academia hæc scientiarum fieri posse spem, omnia, quæ præhabita Commissio in votis habebit subsidia et partes inclitæ Directionis jure meritoque expectare posse, quem in finem eam ipsa quoque opem inclitæ Directionis implorat, præmonitam velim, scopos hos eximios membrum suum propensioni altissimæ Directionis et exercitus commendat.

1069/1860

A Cházi Jászay Pál kéziratai jegyzéke.

I.	alatt oklevelek	1600–1620-ról	1–422 lap. tehát	52¾ iv.
II.	" ———	1603–1612-ről	1–200 " "	25 "
III.	" ———	1621–1622-ről	1–340 " "	42½ "
IV.	" ———	1623-ról . . .	1–371 " "	46 ¼
V.	" ———	1624-ről . . .	1–272 " "	34 "
VI.	" ———	1630-ról . . .	1–132 } 246	. . . 30¾
		1631-ről . . .	1–114 }	
VII.	" országgyülési irományok	1618-ról	1–298	. . . 37¼
VIII.	" ———	1619-ről	1–200	. . . 25 iv.
IX.	" oklevelek	1625-ről . . .	1–80	
		1626-ról . . .	1–46	
		1627-ről . . .	1–180	. . . 53.
		1628-ról . . .	1–14	
		1629-ről . . .	1–104	
X.	" ———	1636-ról	. . . 1–136 és 177–201 lap	. . 20

a közben eső lapok hiányzanak.

XI.	" ———	1637-ről . . .	1–92 lap	
		1638-ról . . .	1–45 "	. . . 49.
		1639-ről . . .	1–145. "	
		1640-ről . . .	1–72 és 89–127 "	

a közbe eső lapok hiányzanak

XII.	" ———	1641-ről . . .	1–195 lap	. . 24 ½
XIII.	" ———	1642-ről . . .	1–245 "	. . 30 ¼
XIV.	" ———	1644-ről . . .	1–2	
		1645-ről . . .	1–2	. . . . 1.

XV.	" országgyülési irományok	1535-ről		
		1546-ról		
		1550-ről		
		1552-ről	mindenek lapokra	. . 11¾
		1553-ról		
		1556-ról		
		1557-ről		
XVI.	" ———	1559-ről		
		1563-ról		
		1566-ról		. . . . . 75 iv
		1567-ről		
		1572-ről		
		1578-ról		
		1580-ról		

1070
1860

558 ¾ iv

XVII.	Országgyülési irományok	1582-ről	74 2/4 iv
		1583-ról	
		1587/8	
		1593	
		1594	
XVIII.	~	1595	43 2/4 "
		1609	
		1613	
		1619/20	
		1622	
		1630	
XIX.	Okleveleh 1527. Januar. Februar. Martius Aprilis, Majus, Junius, Julius, Augustusról . .		173 2/4
XX	~	1225-ről 1387-ig	14 1/4
XXI	~	1082 - 1778	39 "
XXII	~	1262 - 1697	39 2/4 "
XXIII	~	1511 - 1687	11 "
XXIV.	~	1449. 1526. 1528. 1529-ről . . .	12 "
XXV	~	1524-től 1535-ig	21 2/4.
XXVI	~	elszóvatalálás néhány darab .	5 2/4
XXVII	~	vonha gyüjtemény . .	35.
XXVIII	Georgius Sirmiensis-től . . .		10.

Összesen . 1038 1/4 iv

ezen felül

XXIX	Okleveleh eredeti . .	13 darab
XXX	~ hasonjelekkel másolva	48 "
XXXI	~ egyszerü másolat	12 "
XXXII.	Régi pecsétek . .	
XXXIII XXXIV	Adatok a nem régy müle korból . .	51 2/4 iv
XXXV.	Különféle jegyzetek . . .	19-
XXXVI.	Jegyzetek kisebb papir szeleteken.	
XXXVII.	Néhány rajz és lasonmás.	
XXXVIII.	Vegyes iratok	
XXXIX	Dolgozatok.	

58 2/4

ív

3/4 "

3 2/4

4 1/4 "

4 2/4 "

"

"

2/4.

2/4

.

.

8 1/4 ív

2/4 ív

9 —

XL. Magyar Emléklapok. – a halál által fölben
szakadt eredeti munka . . . . 34 ív.
mellette a szihszai album képeire vonat-
kozó czikkek . . . . 1 2/4 "

XLI. Gévay s részint Sasray kéziratai

XLII. Gévay örökségéről az ujabb vidékek.

XLIII. Gévay apró jegyzetei.

37

12

Széchai Jaszay Lál
kéziratai; egyzéke.

1860 Körül

Sbfrv

Pesten jan 18 1860

1860

Tomori (Theodorovics) Anasztáz

Okleveles mérnök; 1853/4-ben a Nagy-Kőrösi nagygymna
siumban a mennyiségtan tanárnak, azóta pedig tisztte
letbeli tanár ugyanott.

Lakik Pesten, a váczi utczai Náká-házban, és Gombán
(utolsó posta Monor.)

Kiadott Munkája: „Elemi mennyiségtan, irta ~~Theodoro~~
Tomori Anasztáz Okleveles mérnök stb. Pest 1854.
Landerer és Heckenastnál.

Továbbá: „Emlékkönyv a magyar irodalomból szer-
kesztette Tomori Anasztáz Pesten Nyomatott
Lukácz Lászlónál 1852.

Ezen kívül Különféle tartalmu és irányu czikke
ket nehány folyó-irat és napi lapba 1846–1855.

1071
1860

Pesten

Vett. jan. 20. 1860.

Tekintetes Kiadó úr

Hegyaljai ½ ív Jan 7én Kelt Kiadványi folyam van becsesem Kegyedtől megküldeni alkalmi sorainkat jegyzékes p. Mogyorella. K. Lőrincz ~~Szinnyei~~ h. Szinnyei dr. Lima. vj Nyárai fg. gazdasszony

Szám	Czim.	ivnám	év	megjelenés helye.	Figyelmeztető önálló Kötetek.
1.	Istenitélet nov.	½	1842	Tavaszi Szépkönyv	———
2	Chártya, humoresque.	½	1844.	Pesti Divatlap	———
3	Lirikai fiú. Dráma	5.	1844	Kisérlet nyers a tudós társasági drámai	
				fájdalmon.	Nem jelent meg sehol
4.	Nyomorék naplója N.	1.	1845	Pesti Divatlap	Vadon virágai.
5	Negedan nagy N.	1.	1845	Életképek	ugyanaz.
6.	Kétkönyvek Regény	2D.	1846	Kastélyban	~~ugyanaz~~
7.	Két gyám Regényei	5.	——	Előadatott a pesti nemzeti színpadon	
8.	Szentkölyi Gegely nov.	2½	——	Életképek	Vadon vir
9.	Házasságot keresek.		——		
	tiszból nov.	1.	——	Pesti Div.	Vad v.
10.	Sirocz lélek N.	1	——	Divatlap	u. a.
11	Pennec hagyományai N.	1½	——	u. ott.	ezenyképek.
12	Munkácsi rab N.	1½	——	Regely album.	u. a.
13.	Egyptusi rózsa N.	2.	1847	Életképek	Vadon virágai
14	Kárva Tárc N.	1.	1846	Pesti Divatlap	u. v.
15	Bünsárs N.	3.	1847	Életképek.	u. a.
16	Adamance N.	1	——	u a	ezenyképek.
17	Elkésett kár. N.	1	——	Almo ezédei zsebk.	Vadon v.
18	Szerfő N.	3½	——	Életképek	u a.
19	Falusi poéta Szene.	1.	——	u a.	Képvilág.
20	Aistokos ünja N.	2.	——	u a.	ezenyképek
21	Hyppona rongai N.	2	1848	u a	Délvirágok
22	Fáj, Ki párbaja vé. N.	1	——	u. a.	Beszélyek. Friebeis gyüjtemény
23	Régiség buvár. P.	½	——	u. a	u. o.
24	Etrria N.	½	——	u a	Decameron
25	Arolvó fejedelem N.	1½	——	u. a	(———)
26	Három szerelmő N.		——	u a	(———)
	Alkotásban N.	1½	——	——	
27	Bárdi család N.			Hetilap	Czenyképek
28	Honarán N.				
29	Vörös Sipkás N.				

63.

10721/1860. év

szám	Cím	ív	év	megjelenés	Gyűjtemény	szám
	ömlet	63				
30	Szerencsétlen születésű g.	.		Hölgyfutár	Csarnokból. Lajos álnév	71
31	Nemes és nemes g.				" "	72
32	Két szűcslegény g.					73
33	Fehér angyal. n.					74
34	Legény asszony álruhában. h.					75
35	Két menyasszony n.					76
36	Egy bál h.					77
37	Az elesett neje n.					78
38	Erős karú n.			Szomszédi emlékkönyvből		79
39	Székely asszony n.	24.	1850	u. o.	u. a.	80
40	Szemánsos menyasszony g.	2.	—	u. o.	(nincs)	81
41	Tavirali Kápolna n.	1	1850	u. o.	(")	82
42	Szárja kalhagy h.	2	u. a.	u. o.	(")	83
43	T-y Gyula n.	½	u. a.	u. o.	(")	84
44	Kenessarai György n.	2	u. a.	Magyar irók füzetei	(")	85
45	Egy hóhér g.	½	—	u. a.	(")	86
46	Bájdosó ~~naplója~~ szerája n.	½	—	u. a.	Bájdosó naplója	87
47	Gőbinpusó vizjáról	3.	—	Előadatott a pesti nemzeti színpadon.		88
48	Emlékszerek /: emlékirás a paradicsomból/	15	—	Megjelenése előtt megsemmisíttetett		89
49	Ötösfalvak. g.		—	Teibelnél.	Bájdosó naplója	90
50	et Karpecse n.		—		u. a.	91
51	Három hajszál g.		—			92
52	Thorák és szemesser g.		—			93
53	Szeniák menhelye g.		—			94
54	Halottaikból feltámadott g.		—			95
55	Czédrai csaplár g.		—			96
56	Czitüre bányok n.		—			97
57	Két tűzér g.		—			98
58	et gyilkos g.	10	—			99
59	et kárpa g.		—			100
60	Egy pár derék ember g.		—			101
61	Pikkomeid levél n.		—			102
62	Dar fore ültetőt g.		—			103
63	Az emigrans levele g.		—			104
64	Nő és hercső n.		—			105
65	et vig ember g.		—			106
66	Az ön unokája g.		—			107
67	Találkozás ol g.		—			108
68	Az előőrs. n.		—			109
69	Szinaranbai vajár g.		—		u. a.	110
70	Kis menekülés n.		—		u. a.	111
		124½				112
						113
						114
						115

Szám.	Cím		ív	év	Megjelent hely.	Utólsó közlet.
		ánnel	124½			
71	Ez volt valóság	Gy.	2	1851	Pesten	színlapon.
72	Az éjszakai csillag	Gy.	2	—	Lemon Phoenix I.	u. a.
73	Halálisten	Gy.	1½	—	Pesten	u. a.
74	Egy háromlevelű iffiakon	h.	½	—	u. o	estvonár.
75	Ki vagy nem való.	h.	1	—	u. o	Képviselő,
76	Egy pacsirtaszelő ember levele	gy.	1½	—	u. o.	Tarka Lap
77	Szép Dame	gy.	½	—	u. o.	(—)
78	Magyar nemes szerelme	hiján	24.	—	Nefelenyi.	———
79	Utolsó császár	n.	½	—	Müller naptára	Decameron
80	Az ördöngös	n.	2	—	ország N. naptár	színlapon
81	Hunnador naplója	gy.	½	—	Frideln naptár	Decameron
82	Angelalos hüse	n.	1	—	~~Képviselő~~ Remény	Képviselő
83	Lunáricus	vj.	2	—	ország N. naptár	———
84	Mahirech	vége	1	—	Frideln naptár	Magyar elődökből
85	Rongyos Cecilia	n.	2	—	Lemon Phoenix II	u. a.
86	Soliman álma	n.	1	—	Remény	Delirágok
87	Más hara	gy.	3.	—	Hunniadi Remekek	N. elődök
88	Hunnia szerelmesei	n.	1½	—	N. Képes album I	Erdélyi Képek
89	Jó és rósz	gy.	½	—	Remény	u. a.
90	Szerencsap	h.	½	—	u. o	Decameron
91	Czing Fu	n.	1.	—	u. o.	Delirágok
92	Regék a Kandalló mellett	vgik	2.	—	u. o.	Decameron
93	Budapesti élet	gy.	½	—	u. o	———
94	Hulla fénje.	dr.	5.	—	Pesten színpadon	———
95	Erdély aranykora	regény	27.	—	Pesti Napló	Önállón megjelent kis kiadásban
96	Hunniai utasa	rege	½	—	Remény	Decameron.
97	Utolsó szegénylen	rege	1.	1852	pesti Napló	Delirágok
98	Ország és családja	h.	2.	—	Hölgyfutár	Erdélyi Képek
99	Kelet Királynéja	n.	5	—	pesti Napló	Delirágok
100	Vándorlásból Ki.	n.	3.	—	magyar hilap	színképek
101	Halálkirály	n.	6.	—	pesti Napló	Hangok viharuán
102	Shirin	n.	2.	—	Színező	u. a.
103	Dalma	dr.	5	—	Színmű. előadatott a pesti színpadon.	
104	Manlius hiniser	dr.	5	—		
105	Bukott angyal	n.	2.	—	Hölgyfutár	Magyar elődök
106	Szomorú Imre	n.	5.	—	pesti napló.	Hangok viharuán
107	Derceo	n.	3.	—	ors. N. naptár	Delirágok
108	Bartó Tamás	n.	2.	—	u. o.	Magyar elődök
109	Egy büvész	gy.	2	—	u. o.	estvonák.
110	Atlasz	dr.	11	—	u. o.	———
111	A játékos	h.	½	—	u. o	Decameron
112	Különös qualificatio	h.	½	—	u. o.	———
113	Fövő világ	regény.	36	—	Müller Emilnél	második kiadásban
114	Hétszemü ember	regy.	10	—	~~Emilnél~~ pesti napló.	Emilnél. önálló.
115	Varchonisák	n.	7.	—	pesti napló	Hangok viharuán
			315			

Szl 1072/1860

szám	Cím,		db	év,	Megjelenés	Önálló füzetek	szám
		ahhoz	615				
116	Czinus	M.	6	1853	Tegi Napló	Népregék Lenke	159
118	Özvegy Farkas leányai	M.	3	—	Délibáb	Erdélyi Képek	160
119	Thedros angyalai	h.	5	—	u. a.	Népvilág	161
120	Magyar nábob	regény	40	—	Pesti Napló Lenich	Önálló Márcsik K. Heléna	162
121	Balkáni harcz	regény	25	—	Délibáb	Önálló Lenich	163
122	Adomák	———	18	—	Hölgyfutár	Márcsik Kiadás	164
123	Immortellák dramatizált kötetei		3	—	nem jelent meg		165
124	Nagyapák füzetei	m.	1	—	Délibáb	1. Erdélyi Képek 2. Népregék Kiad.	166
125	Harmincz történet	m.	1	—	u. a.	1. Erdélyi K. 2. u. a.	167
126	Tarka Képek	gy.	3	—	u. a.	adomák	168
127	Anekdotai czigányország	m.	1	1854	Arcadiai Újság	Lehúrgák	169
128	Jancsinak regényei	regény	30	—	Délibáb, Hölgyfutár	önálló	170
129	Kerpáthy Zoltán	regy	40	—	Pesti Napló	1. Önálló Lenich 2. Hetkerap.	171
130	Holnak hazája	rege	3½	—	Hölgyfutár	1. Regék 2. Népregék K.	172
131	Tengerszem tündére	rege	2	—	Csárda Napjai	" "	173
132	Két vérű	m.	6	—	Arad. újs.	Arcz Könyv	174
133	Akhtiári fogoly	m.	5	1855	u. a.	Arcz Könyv	175
134	Bojár leány	m.	3	—	Divatcsarnok	u. a.	176
135	Szalatiena	m.	2	—	Lapi Konyha	u. a.	177
136	Magyarázó Lélek	gy.	1	—	Népkönyve Czenger	Népvilág	178
137	Isva fiai	gy.	½	—	Arad. újs	de Decameron	179
138	Thalmok vánda	m.	6	—	u. a.	Arcz Könyv	180
139	Clerajok	gy.	6	—	u. a.	(———)	181
140	Táborok és asztalbellem	m.	1½	—	Divatcsarnok	Arcz könyv	182
141	Sirupe	m.	1	—	schol	u. a.	183
142	Barlbrudk	m.	1	—	o	u. a.	184
143	Cibinius uram	h.	1	—	Budapesti Arichang	Decameron	185
144	Oesöfi	gy.	4	—	schol	Tarka Élet	186
145	Ellenlábasok	gy.	1	—	o	u. a.	187
146	Utazlan dolgok	gy.	1	—	Tarka Élet	Tarka élet	
147	Szerelem nagy ombach	gy.	1	—	u. a.	u. a.	188
148	Bajadére	m.	2	—	Arcz Könyv	Arcz könyv	189
149	Hattrain	m.	1	—	u. a.	u. a.	190
150	Et gyerkőcz	m.	1	—	u. a.	u. a.	191
151	Oceánia	rege	10	—	Délibáb	Önállón Kiadva Hetkerap.	192
152	Arabahány hár, annyi sötét	m.	5	—	Arcadiai ujs.	Arcz könyv	193
153	Képek a mai napokból	gy.	5	—	u. a.	(n. f.)	194
154	Régi jó táblabirák	regény	40	—	Pesti napló	Önállón Kiadva Lenich	195
155	Thorwzoba	rege	1	—	Csárda napjai	1. Regék — 2. Népr. Kiad.	196
156	Történius	m.	2	—	Pesmeri naptár	Decameron	197
157	Thörpes Király	dr.	5	—	Előadatott a pesti Nemzeti Színpadon		198
158	Thasáemyi dolgok	gy.	1	—	Arad. ujs.	Decameron.	199
			613½				

szám	cím	ívnél	db	év	megjelent	önálló kiadás
159	Lúdoros ebből	m.	1	1855	Budapesti Hírlap	Olcsó könyv
160	Csatatér Kerién	m.	1	—	nem jelent meg	u. a.
161	Rossz hely	m.	1	—	u. a.	u. a.
Herben 162	Vendégek (elkülönítés)	m.	1	—	u. a.	u. a.
163	Csak egy ember	m.	1	—	u. a.	u. a.
164	Vendég és a lengyel	g.	½	1856	Vasárnapi Ujságban megjelent	Tarka Lapok
165	Ghiczi ásatása jó	h.	½	—	Lengyel népkönyve	Népvilág
166	Adelerke	m.	½	—	Vasárnapi ujság	Decameron
Kiadó 167	Szomorú napok	regény	20	—	Uránia Napló	Önállóan K. Emich
a. 168	Gyönge világ	m.	1.	—	Vasárnapi ujság	Friedrich Benjámin
169	Gyémánt Király	m.	1.	—	Uránia naptár	Decameron
170	Világ vége	m.	1½	—	Friedrich naptár	Népvilág
171	Megölt világ	m.	1½	—	Kürschner naptár	Decameron
Herman 172	Egy leghíresebb hazugság	g.	8	—	nincs jelölve	Önállóan K. Herbertnél
K. 173	Drámairó Kisfaludiról	g.	2	—	u. a.	Tarka élet
174	Gyuszi önmagáról	g.	2	—	u. a.	u. a.
175	Arabiai Saláta	g.	1.	—	u. a.	u. a.
176	Hét Lengyel egy pádé alatt	g.	2	—	u. a.	u. a.
177	Párparatki Lelkéről	m.	5	—	Vasárnapi ujság	Népvilág
178	Ellenséges Kapcsolat	m.	1.	—	nincs jelölve	Tarka élet
179	és jó ördögnek	m.	2.	—	u. a.	
180	és ördög hazudj	g.	½	—	u. a.	
181	Első harangszó Szamosújvárban	g.	½	—	u. a.	
182	Emlékezés	g.	2.	—	(——)	
183	Jaska és Zsófi	h.	½	—	Nagy Tükör	(——)
184	Ének elrepül	h.	½	—	Nagy Tükör	(——)
185	Különjelek	Nagy Tükör g.	20.	—	Nagy Tükör	(——)
186	Elátkozott család	regény	20	1857.	Uránia Napló	Önállóan Kiadta Emich
187	és az galambnak nemvalók	paraszt. m.	1.	—	Népvilág	Decameron
188	Halálfőd álaza	m.	1.	—	u. a.	u. a.
189	Ilyen a világ tudja	g.	1.	—	Nagy Tükör.	Tarka (——)
190	Józsa György	dr.	5.	—	előadatott a pesti nemzeti Színpadon.	
191	Tündér palota	m.	1.	—	Uránia Népvilág	Decameron
192	elvis bekel vólunk a világ	m.	1.	—	nincs jelölve	u. a.
193	Valdivia	m.	3	—	Népvilág	Decameron
194	az ivanhegyi leány	m.	4.	—	Vasárnapi ujság.	u. a.
Kiad. 195	Tibold vár, leírás költemény		1.	—	Magyar Sajtó	(nincs jelölve)
196	Hogyan lett Bál elnökből	m.	2	—	u. a.	Decameron
197	Szucsamalár.	g.	1	—	u. a.	Decameron
198	Bolivár	m.	3.	—	Népvilág.	u. a.
199	Mátyás fája	g	2.	1858.	Kürschner naptár	u. a.
			741			

szám	Cím		év	év	Előjegyzés	önálló lecke	szám
			1941				
200	Jordaki fogc	n.	1.	1858	nem jelentkezett	Decameron	
201	Fanfara	n.	1.	—			
202	Aki van a föld alatt	n.	4.	—			
203	es hold	n.	1.	—			
204	es kathastan seb	n.	1.	—			
205	Estéről reggelig	g.	1.	—			
206	Régi hű kertész	n.	½	—			
207	Bérgyeresztő madárság	Gfh.	1½	—			
208	Hasonadolog	g.	½	—			
209	Rőlegényecske	g.	1.	—			
210	Kalászsirípek	m.	1½	—			
211	Bíró uram ítélen	Bg.	1.	—	nem j. meg	Decameron	
212	Menyegzői pántyahúrok	n.	2½	—			
213	Ez ezüstös volna az.	g.	1.	—			
214	Hűtlen ne vagy	n.	1½	—			
215	Hámm gyűrű	n.	1	—			
216	Ország bajom	n.	1.	—			
217	Egy tehénke	n.	1.	—			
218	Hazai bíró	n.	1½	—			
219	Birebárd	n.	1.	—			
220.	Ezüstös gyűrű	n.	1½	—	Lelkesen albuma.		
221	Öt millió dollár	n.	2½	—	Arabian. újság		
222	Deregnimus.		1½	—	n. j. m.	Decameron	
223	Kéthy Mária dramatikai kísérlete		3½	—	nincs előadásra tárva	(——)	
224	I, love you.	n.	2½	—	Délibáb	Decameron	
225	Sylvester éjjel.	g.	1.	—	Kölgyfutár	u. a	
226	Habad a rablás	g.	1.	—	n. j. m.	u. a.	
227	Arhaemenidák	n.	1.	—	n. j. m.	u. a.	
228	A halál után	n.	1.	—	n. j. m.	u. a	
229	Hamm a tánc	n.	1.	—	n. j. m.	u. a.	
230.	Hell a informatio?	g.	1.	—	~	u a	
231	Hét jó barát.	g.	1.	—	~	u a	
232	Reparáló lelkek.	g.	1.	—	~	u a	
233	Liliputánsor.	n.	1.	—	~	u a	
234.	Ariolanta	n.	1.	—	~	u a.	
235	Hahos dicsőn albuma.	g.	3.	—	Hahos dicsőn albuma	megbűnös.	
236	Feuke Bandi	n.	1.	—	n. j. m.	Decameron	
237	Ábrán Sad.	g.	½	—	Újpótkös	(——)	
238	Bürgül Kalandjai	g.	3.	—	újpótkös	(——)	
239	Egyébb mindtől, Újpótkös	g.	8.	—	u. a.	(——)	
			803				

Szám	Cím	év	év	megjelenés helye	Önálló Gyűjteményé
		évi. 863			
240	Felsővidéki világ regé.	12	1858	Magyar Sajtó.	Önálló első kötet, mardt Sajtó alatt
241	Csillagos szoba. g.	1	1859	Nyomlik	(—)
242	Tűzérnek egy órája Kapitány Sz.	3	—	Nincsen.	Decameron.
243	Havasi vadászat Sz.	1.	1858	Nyomandó.	(—)
244	Első az etiquette g.	½	1859	Nyomlik	(—)
245	Julkó bácsi Sz.	2	—	Emich naptára	(—)
246	Az utolsó budai basa. Sz.	5	—	Ráth. Mór.	(—)
247	Szegény gazdagok regé.	12	—	(n. f. m.)	Első kötet önálló: Emich.
248.	Vértanúk. dr.	5	—	Nincsen kiadásra kész	
249	Egyébb munkák. gr.	20	—	Nyomlik	—
	összeg	864½.			

Sajtó alatt vannak: Decameron IX és X kötete, Felsővidéki világ II kötete, három kötet Nincsen, Szegény gazdagok II III és IV kötetei.

	Önálló Kötetek	kötet	év	erben
1.	Vadon virágai	II.	36.	1847. — ~~1854~~
2	Népvilág	II	25	1858.
3	Egy Kéjelgő	II.	24	1857
4	Déli Légyek	II	20	2
5	Csavakéjek	II	24.	1850.
6	Bujdosó naplója	I	10	1851.
7	Farka Éles	II	20	1856.
8	Hangok nélkül után	II	24.	1852.
9	Véres Könyv	III	40.	1857
10	Hegyek	I	12	1857
11	Erdélyi Képek	II	18	1855.
12	Erdély aranykora	II	27.	1852. — 1854. ~~1860.~~
13	Kéjkönyvek	II	23	1846.
14	Phénomen ember	I	12	1855.
15	Tűzkő világ	III	36.	1853.
16	Balkáni harc	II	16	1853.
17	Jancsárok regényei	III	24.	1853
18	Magyar Nábob	IV	40	1854.
19	Harsányby Zoltán	IV	40	1855.
20	Régi jó időkből	IV	40	1856.
21	Szomorú idők	II	20	1857.
22	Oceania	I	10	1857.
23	Clárkorok család	II	24.	1858.
24	Anekdotáim. történet	I	24	1853 — 1860
25	Ostromok	I	18.	1855 — 1859.
26	Magyar Idyllek	II	18	1855.
		IV	629	

	ennyi	LV	629	
27	Bánky furi	I	8.	1858
28	Orsipresi Kiadások	XVIII	144	1857–1860.
29	Decameron	VIII	80.	1857–1859
	Sajó alatt völ	IX	102	1860
		XCI	963	

f: a fenebbi lajstrom összegénél annyival több, a mennyi ismétlés fordul elő a kiadásoknál, például a 28 n. alattiaknál!

Kiadatlan maradt egyéb egy kötet Költemény.

Következő folyóiratokban terjedelmében vett részem

1.	Jelenkor. tegyd. szerkesztő	1847.	——	0 ——
2	Életképek felelős szerk.	1847. 1848.	——	III Kötet
3	Esti lapok felel. szerk.	1849	——	I K.
4	Divatlap főmunkatárs	1849.	——	0 ——
5	Szép kirlap. fel. szerk.	1849	——	0 ——
6	Honderv. szerkesztő	1851.	——	I K.
7	Délibáb főmunkatárs	1853. 1854.	——	III K.
8	Ország ügyág. főmunkatárs	1854 — 1860.	——	0 —
9	Nagy Tükör. szerk.	1857.	——	I —
10	Magyar Sajtó. főmunk.	1857. 1858	——	0 —
11.	Üstökös felelős szerk.	1858 1859. 1860.	——	IV —
12	Napsütés 1859. 1854. 1859. 1860 — ra		——	IV —
				XVII Kötet

Jókai

maradok tisztelettel

DCH 1860 Jan 18

a tekintetes birák urak

alázatos szolgája

Jókai Mór (nem Mórics, mert az utóbbi családi név)

G.

1072
1860

Hochgeehrtester Herr Professor!

Ich habe die Ehre Ihnen durch Herrn Ekern, den ich gewogenem Empfang empfehle, Ihr Diplom als corr. Mitglied unserer Akademie der Wissensch. zu übermachen.

Ich hatte das Vergnügen Ihre freundliche Antwort auf unsere Anzeige Ihrer Wahl der Akademie vorzulegen; und es hat dieser zur wahren Freude gereicht diesen Ausdruck der Hochachtung gegen einen so ausgezeichneten Mann der Wissenschaft so herzlich aufgenommen zu sehen.

Genehmigen Sie, mein Herr Professor, die Versicherung der innigsten Verehrung, mit der ich zeichne

Ew Hochwohlgeboren

Münch. den 17. Sept 1860.

ergebenster

Dr Franz Foldy

best. Secretär d. Klasse.

Akad. d. Wiss.

Herrn Prof. v. Ritter, Dr J. L. Fallmerayer

in

München

1860/73

Vesta-dec. 4. 1860

Igen tisztelt Kisasszony Úr!
Kedves barátnőm Ilonka!

Kétségbeesve és nem egyedül — ámítsa magát
senki róla — nincsen egyedül gazdag nőben is
sokszor a szegénység. Ha olvasod
a hosszú levelet, amelyet a fejedelmi
vagyonról írtam, ahol nincs pénz. Egy
nőben, aki ezen part fiúi capriccióba megy
bele a gazdagot: úgy tetszik! Ugy tetszik a
gazdag nőben egyedül az, hogy nincsen
szüksége pénzre. De nincs szüksége szerelemre
vagy barátságra sem! Ahol minden a
vagyonért történik, ott a szerelem és barátság
egyedül marad. Ez pedig nagy kincs, ez
hiányzik a gazdag nőben. Ez az, amit
szegénységben is, gazdagságban is, kívánni
kell. Ha ezt megtalálja, nincs szegény
nő, ha nincs, nincs gazdag sem!
Az, amiről írtam, nincs is szükségem
arra, hogy Kedves Ilonkám barátnőm legyen,
mert Kedves Ilonkám nincs szüksége
rám.

Lives

1074
1860.

Bozen, dec. 4. 1866.

1074
1866

1074

1860

B33k

Ust. nov. 23. 1860.

Visokorodjeni Gospodine!

Velika čest, koju učena Akademija Ugarska meni kao privomu izmedju svih Hrvatah, time izkaza, što me svojim počastnim članom imenova, razve seli me tim više, jer mi naimenovanje ovo pruža priliku staviti se u duševni doticaj s onimi muževi posestrime nam zemlje ugarske, koji kao zviezdke zviezde medju narodom svojim sjaju, te slavu i poštovanje svega učenoga sveta punom mierom zaslužiše.

U sadašnje vrieme, kad se narod hrvatski s nova počimlje prijateljski družiti sa starimi svojimi ugarskimi savjezници, umiem ja podpunoma cieniti važnost občenja duševnoga stanovnikah naših obiuh kraljevinah, te ćutim duboko, u smislu pisma Vašega Visokoblagorodja, nakoliko nam je potrebita zajednička književna radnja, osobito na polju iztraživanja ukupne naše historije, koja je jedina kadra, kad se dobro pojmi i dobro prouči, sinovom naših obijuh narodah pokazati onaj nesebični put, kojim treba da udarimo, ako želimo steći občenitu našu sreću i nadasve svetu narodnu slobodu.

1075/1860.

Izvolite blagorodni Grofe čitavomu ugledno-
družtvu, kojemu toli dostojno predsiedate, izjaviti moju
najtoplije zahvalnost za meni toli čestno učinjeno od-
likovanje, i uvjeriti ga, da ću dužnosti mojoj u sve-
šu I 32 akademičkih pravilah što skorije moguće
bude zadovoljiti.

Primite ujedno izraz moga najdubljega poš-
tanja, kojim jesam.

U Zagrebu dne 19 Studena 1860

Vaš pokoran sluga

Ivan Trnski Sakcinski

Tisztelem jelentést tenni Önnek.

Méltóságos Gróf úr! – Azon nagy tisztelet, melyben a magyar tudós Akademia valamennyi hon-vót körül engemet mint legelsőt, ez által ré-szesitett, hogy tisztelettel tagjául kineveztt annyival inkább megörvendeztetett engemet mert ezen kinevezésében Önnek szolgáltat-ásra hogy a magyar tudósságunk azon fiai-val szellemi közlekedésbe lépjek, kik nem-zetünk eddigi tudósaive, egyszersmind is egész tudós világnál kedvességet s tisztelet teljes mentében kivánnak.

E jelen időben, midőn a honvót nemzet ügye által honi magyar (ugor eredetü) szó-vétségeseinek jól tudom is bodottuin minden kivánságunk tudósainak szellemi közlekedésünk fontosságát s méltóságod tanulságos tetszésében van, mi milyen örvem, mily szükséges minden-kettőnk egyesült irodalmi működésünk történetünk nyomozásai mezején, melyben egyedül minden nemzetünk fiainak azon önzet-len utat megjelölni, melyen indulniunk kell ha közös jövőnket s mindenek felett atyánk szabadságát kivánjuk elérni.

Kinevezésért méltóságod úrnak egész nagy tiszteletem tárgyalatnak e mellett elein oly mélyen áll, legmelegebb hálámat kijelen-teni azon kitüntetésért, melyben engem részesitett s egyszersmind arról biztositani, hogy az Akademiai szabályok 32 §a értelmében abbeli kötelességemet lehetőleg minél előbb le fogom tenni.

Fogadja stb.

Nagyabban 1860ki 9ber 1jén.

Nov.

ad 1075/1860

1.075.
1860

Lt

Levt. p. 17. fgn. 2

eianual maksfl. ausgis
2 — — — dieserkühlung

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
SZEMÉLYES ÁLLAPOTJA
(1860. aug. 1.).

ad 1076
1860

Névkönyvi

[illegible] mindenkép előmozdít[illegible]nek.
[illegible]tes t[illegible] [illegible]dja[illegible]nek.
a' társaság' mi[illegible]

A M. TUD. AKADEMIA ÜGYRENDE
1860 júl. végén.

ELSŐ FEJEZET.

Osztályok és tagok.

1. ~~Az a. törvény rendezabásai~~ értelmében hat tudomány-osztályból áll, melyeknek köre következőleg állapíttatott meg.

I. Nyelvtudományi osztály.

A) Nyelv és irodalom.

Általános és különös nyelv- és irástörténet.
Általános és hasonlító nyelvtudomány.
Különös nyelvtudomány, ide értve a' classicai és keleti, de főleg a' magyar 's azzal rokon nyelvtudományt egész terjedelmében, tehát a' magyar nyelvtörténetet, hasonlítást, szónyomozást, nyelvtant és szótárirást, a' nyelvjárások' megismertetését 's a' népi és könyvnyelv' emlékeinek gyüjtését, magyarázatát és kiadását.
Nyelvbeli előadás' tudománya.
Irodalomtörténet; könyvészet általan 's különösen a' hazai és nemzeti; régi magyar jeles irók' jó kiadásai.
A' nevezetesb magyar munkák' birálata nyelv' tekintetében.
Régi és új nemzetek' remekiróinak fordítása.

B) Széptudományok.

Általános és különös szépmütan; hangzó, képző és mímező művészetek' elmélete.
Műtörténet, műbirálat.
Szóló művészetek: szépprosa, különösen szónoklat.
Költészet.

Az akadémia, alaphabályai
és szép

1076
1860

II. Philosophiai osztály.

Embertan.
Elméleti bölcsészet ~~gondolkodás-, ismeret- és széptan~~.
Gyakorlati bölcsészet, névszerint észjog, erkölcs- és tiszta vallástan, történet' philosophiája.
Bölcsészet' története, bírálata.
Nevelés- és oktatástan, tanmunkák.

III. Törvénytudományi osztály.

~~Pénz~~tudomány.
Közgazdaság tágabb és szűkebb értelemben, tehát ide értve a' közrend~~őrség~~, pénzügytudományt, 's a' segéd, névszerint kamarai tudományokat és statisticát.
~~Pénz~~tudományok' története.
Törvények' elmélete.
Nemzetek' joga.
Polgári jog egész terjedelmében, tehát bánya-, váltó ~~s kereskedelmi, úgy büntető~~ törvény is~~e a' gyakorlatinkat mint törvénykezési és ügyészi tárgyaló tudományát — ide nem értve.~~
Egyházi jog.
Oklevél-, pecsét-, idő-, nemzetékrendtan, a' menynyiben a' törvényismeret' segéd eszközei.
Törvények' története.
Törvénytudomány' története.

IV. Történelmi osztály.

Történetirás' elmélete.
Emberiség és mivelődés' története.
Egyetemes és különös történetirás, polgári 's egyházi, főleg hazai.
A' segédtudományok, névszerint földirat, nemzékrend- és időtan, úgy régiség-, ~~érem~~-, oklevél-, czímer- és pecséttan.
A' hazai történetek' felvilágosítására közirományok', oklevelek' 's egyéb történeti emlékek' nyomozása, illyek 's egyéb kútfők' gyűjtése, kiadása, bármelly nyelven legyenek azok írva.
Élet~~történet~~, 's itt is különösen a' hazai.

V. Mathematikai osztály.

Tiszta mathesis.
Mechanika; mathematicai természettan; csillagászat.
Geodaesia.
Építészet, polgári és vizi, géptan; hajózási tudományok; hadi tudományok; műtan; bányászat.

VI. Természettudományi osztály.

Természetrajz: ásványtan, földisme, földtan; növénytan; állattan.
Kisérleti természettan, vegytan.
Boncz- és élettudomány, növényi, állati, emberi, használtó.
~~Gyógyszerészi tudomány.~~

---

23. Minden tagnak van joga szándéklott előadását bizonyos ülésnapra a' titoknokkal bejegyeztetni. Ha az ekkép jelentkezők' száma kelletinél nagyobb volna: az előadás' idejére nézve intézkedjenek a' titoknokkal.

~~Dijszerezetekre dijaiktól~~

24. Ha ki valamely fontosabb indítvány~~ra~~ kérdékozik tenni, azt jókor bejelenti a titoknoknak, hogy az előrajzba beiktassa.

25. Ha valamely indítvány elfogadtatván, bővebb kidolgozására külöttség rendeltetnek: az indítványozó ebben mindenkor bent legyen.

26. Minthogy a hivatalos tárgyalások gyakran sok időt kívánnak, s miattok ilyenkor a legérdekesb tudományos közlések is sokszor félbe szakíttatnak: mindenkor gyűlés az e végre tett egy vagy több előadással kezdetik meg; ezt követik a folyó tárgyak tárgyalásai, mik későbbre nem halasztatnak.

Helyette

31. ~~Minden ülés végével a titkokat a következő ülés előrajzára felfüggesztvén~~ oszlatja, s azt a következő ülésére felfüggeszti.

27. Az osztályok közül a nyelv- és széptudományi tudor, a philosophiai, törvény- és történettudományi, s ismét a mathematikai és természettudományi kapcsolatosan tartván üléseiket: mindenik ülésbeli és rendes tag csak a maga, egyes vagy egyesült, osztályüléseiben bír döntő szavazattal; tanácskozási szavazattal azonban minden rendbeli tag bármely osztályban bír, valamint előadási joggal is. 28. Az osztályok

30. Az összes ülések tárgyai az akadémia közös ügyeire, szervezeti intézkedéseire vonatkozó kérdések, ~~tárgyalásai~~ más tudományos tekintetbeli ismeretek tárgyalása, s küldemények bemutatása.

29. Minden osztályok bizottmányi tag működik ~~a következő ülésből~~ a feltüzetett tanácskozás jelentése [Figazgató tagok felett ezekből határoznak] kérdésénél tekintetből hárnak meg valamely tagot.

28. Oly tárgyakra nézve, melyek természetöknél fogva több
osztályt is érdekelnek, fenmarad az összes ülésre hivatkozás.

II. Nagy gyülések.

32. A nagy gyülés rendes tagjai választása, a nagy jutalom oda-
ítélése, a pályázatok feletti határozás és új jutalomtárgyak kitűzése
megállapítása: mindezen tárgyak az osztályok által jókor elő-terjesztendők.

33. Ehez képest tartoznak a rendes tagok is, a nagy gyülés előtt
két nappal Pozsonba megjelenni, hogy a vele kiegészítés

34. A nagy gyülés ülésein mindenki megjelenik

Nagy gyülésünk rendes tagjaihoz kiegészítő osztályok szavazó tagjai összeülnek, mind a' megkoszorúzandó nyomtatott munkák, mind a' megállapítandó jutalomkérdések, úgy a' választandó tagok iránt is, a' nagy gyülés' elébe terjesztendő jelenteseiket minel gyorsabban elkészítsék.

34. A nagy gyülés ülésein nadég nem jelenhetik meg.

III. Köz ülés.

35. A közönséges ülések' kötelessége jókor gondoskodni arról, hogy a' köz ülésbeni előadásra alkalmas munkákban fogyatkozás ne legyen. E' végre mind az Evkönyvekbe szánt dolgozatok' a gyülésen előterjesztésekor lesznek figyelemmel a' vegyes közönség előtti felolvashatásra, mind megbizás útján is rajta lesznek, hogy érdekes előrajzot adjanak a' nagy gyülés' elébe, melly azt végkép megalapítja.

és Értekezés

Felszólalásnál

11 lesznek

IV. Állandó bizottmányok.

1. A Történelmi Bizottmány.

36. Az állandó Történelmi Bizottmány feladása, a magyar történelem
kútfői felkeresése, gyüjtése, kiadása. Evrőlevelezésbe bocsátkozik egyes
városi és magán levéltárak birtokosaival, őreivel, egyes gyüjtőkkel és történet-
tudósokkal, az itt-ott fennmaradt kútfőszerű emlékekről tudomást, re-
gesztákat, kéziratokat, hol lehet ezeknek fellelése végett; hol ily kéziratok
lépjen a tudományszak meg nem ismertek, vagy kiadatlanok, azok megvizsgálat ajánlja
az akademiának. Különösen b) Új kútfők
37. a) A történelmi forrásoknak kéziratban és kinyomatva pontos kiadását, ellenőrizése egye-
tőség által rendeltetése alá adott évi alap, a Felső-alapítvány s általa
kiadott könyvek jövedelme czéljául, s ha fölöslegben alkalmas alkalmat segédelmével
is, közzé tegye. Különösen b) a történelmi járban, melynek fő czélja a
m. tört. kútfők ismeretének elősegítése, s kisebb kútfők közlése.
Ilyek különösen 1. Megyék, kerületek, városok, vidékek s kisebb községek
közéji életére, jogviszonyaira és szerkezetére vonatkozó iratok, mint statutumok,
jegyzőkönyvek, jövedelmi s költségi kimutatások, a tanulság és fontossághoz képest egész
ben vagy kivonatban. 2. Családok, uradalmak, úgy egyházi megyék, kápolnaiak, szerze-
tek és egyházi községek történetére vonatkozó iratok, tehát oklevél- és okmánytárak, leve-
lek, végintézetek, nemzékrendi jegyzetek, jószágbecsük és jövedelmi kimutatások,
egyház látogatási jelentések, anyakönyvek s nemzedékjegyzékek kivonatai stb. 3. A
földmívelés, műipar és kereskedés történetére vonatkozó emlékek, mint urbáriu-
mok, szék-szabályok, árszabások, vásárkiváltságot stb. 4. A törvénykezés, köz-
igazgatás, pénzügy és jogtudomány történetét felvilágosító jelenések
utasítások, magán naplók, összeírások, nevezetesebb pörök és ítéletek külö-
nösen régibb időkből. 5. A külviszonyokat felderítő állami szerződvényeket,

összehasonlító, ... régiségi tudom...

a 11ik Laphoz

4 b) Körlelkészének tanítója nem csak nyilvános kiadásokra gyűjtsön, s azok közzétételére azonnal előfizetőket, hanem mindenek felhalmozni, mi jövedelmére is a rá bízott célok létesítésére szolgálhat, ~~kitűnőbb egy~~ egy jobb ékes egy kitűnő hűséggel és pontossággal kiadandó ~~egy~~ magyar okmánytár előkészítésének.

bélyegkörülmények azokra vonatkozó actáik, követségi utasítások, jelentések, a régibb időből. 6. Egyes nevezetesb eseményekre úgy históriai személyekre vonatkozó okmánygyűjtek, levelezések. 7. Régi kéziratok és könyvek régi másolatai és naptárakban stb találtató históriai feljegyzések, továbbá ide-sebészete naplók. 8. Tudományos intézetek tör., tévesi emlékei 9. Jelentések. 10. Erem-, érme-, nemzet-, okmány- és régiségtani emlékek megismertetése rajzokkal. 11. Akadémiai tételek-ből, ~~tárjai~~ 12. Levél-, könyv és kéziratárak históriai kéziratai és okmányainak ismertetése, kivonatai regesták alakjában. 13. Utazási, ismeretterjesztő sorozata ~~az~~ magyar Pagos illető, külföldön megjelent, históriai külföldnek; úgy hiszem külföldi munkákban található magyar históriai külföldi közlések kivonatai. 14. Az Akadémiához érkezett okmánygyűjtemények tartalomjegyzékes folyó sorozata.—)

Mi e közleményeink formájára illeti: az azokat bevezető, kísérő, beszélgető szöveg nem annyira

okszerű, s szükséges nyomozó, mint ~~magyarázó~~ kútfő-ismertető, szoros csoportozó és összefüggő legyen.

~~Tárgyak megismerésére, meghírálására, összeállítására~~ ~~nézve~~ ~~általában~~

B) A Magyar Történelmi Emlékekben (Monumenta Hungariae historica). Ezek fő osztályai a) Okmánytárak (Diplomataria) egyes nagyobb korszakok, vidékek, határágak, ~~vagy~~ családok v. tárgyak szerint, ~~amelyek~~ ~~tartalmazzák~~ ismeretlen s másutt nem található hivatalos és történeti érdekű magyar irományok, ~~amelyek~~ ~~részint~~ vagy egészben, vagy részletekben közadatnak, v. szóban nem forgó, ~~sokan~~ sőtt külföldi, munkákban jelentve vagy, ~~amelyek~~ előtt nagyobb részt ismeretlenek, vagy ha valaki megjelentek is, részint nem ~~mindig~~ ~~hiteles~~ hiteles gyűjteményekben, részint igen hibásan adattak ki. b) Írók (Scriptores), ~~Történetírók~~ (Történetírói) írók, magyar, sőt más nyelvekben is. c) Egyéb (Különféle) történelmi emlékek, ~~amelyek~~ ~~részint~~ ~~vagy~~ ~~részint~~ ~~vagy~~ ~~részint~~ ~~vagy

évenként az ősrom[illegible]ibe részletes jelentését ad.

2. Az Archaeologiai Bizottmány.

39. E bizottmány [illegible] a hazában létező, vagy még feltalálható, minden ősi, [illegible] középkori, régibb becsű, műemlékeket, tárgyakat

Ft a magyar régiségtan körébe tartozó tárgyak felkeresése, s akárrajzok s tudományosan készült leírások általi importatása.

Ilyek

azok magyar v. nem magyar eredetűek? Tehát nem csak régi épületek, vagy olyanok mint a elványai régi kőfaragványok, akár önállók, akár mint régi épületek részei fennmaradtak e. m. pl. ajtók állópárei v egyéb profilozások, kőtapasok vagy festedek domborművekkel vagy régi felirattal, faragott ezímerképek, keresztelő medencével, oltárok; fafaragványok, fabrácsolati öntvények, idetartozó a régi kazettákat is, az illető vagy későbbi változatokban előforduló mesterségek, kalmok (n. m. kunkalmok); régi festések, templomok és házakmok falain, vagy önállók is; mesterjegyek nyomatai vagy táblái, kézben vagy lábon; régi pecsétnyomók, címerek, pecsétnyomók és pecsétek, címerek s[illegible] is műtörténeti tekintetben.

~~Archaeologiai Bizottmány körébe utasíttatnak.~~

40. A bizottmány ~~figyelmét~~ ~~köre~~ ilynemű régiségekre ~~is~~ kiterjeszti tudomást szerezni, azokat felkeresni és leírásukról tanácskozik, s ezt a

rám az akademia elöadóinyolcas ~~tagjai~~, azoknak vagy rajzaiknak gyüjteséről gondoskodik. s mindezekre nyomán az említett régiséget is, ismeretét, és azoknak a tudomány, nevezetesen az archaeologia, epigraphica, numismatika, sphragistica, heraldica stb, érdekében való felhasználását és lehető kiterjesztését előmozdítani. ~~A bizottmány~~ előterjesztéseit ~~a bizottmány~~

41. Az Archaeologiai Bizottmány szakértő és tanácsadó akademiai tagokból áll, de az akademián kívül levő egy pár szakférfiak segítségével és hozzájárulásával is eljár, kik vagy régiségtudományokban jártasak, vagy helyökön a régiség tudomány iránti szeretetből a bizottmány működését előmozdítani képesek és hajlandók.

42. Privátim[illegible] levelezései[illegible]

Magyar tudom[illegible]

rány az akadémia előtt indítványozhat ~~s~~ azoknak vagy újjászületéről gondoskodik. ~~ik~~ s mindezekből nyomán az említett régiségek ismeretét, és azoknak a tudomány, nevezetesen az archaeologia, epigraphica, numismatica, sphragistica, heraldica stb, érdekében való felkarolását és lehető kiterjesztését előmozdítani ~~s~~ előfogja.

41. Az Archaeologiai Bizottmány ~~áll~~ szakértő és ~~lelkes~~ buzgó akadémiai tagokból áll, de az akadémián kívül levő olyan férfiak segítségével és hozzájárulásával is ~~élhet~~, kik vagy régiségtudományunk, vagy ~~valamely~~ a régiségtudomány iránti szeretetből a bizottmány működéséről előfogni készek és kijelentik.

42. Óhajtandó lenne a hazai s nemzeti régiségeknek ~~tőlök által~~ rendszeres megismertetése s leírása, úgy szintén a mű- és történeti emlékek megőrzése és fentartása, a bizottmány körébe a következő ~~tárgyak~~ tartoznak:

1, Egy hazai archaeologiai ~~tárnak~~ tárnak készítése, melyben: a) minden nemzeti régiségeink ~~ek~~ kimerítő s lehetőleg rendszeres összeírása és sorozata adatnak, melyek eddig egyes leírások által több vagy kevesebb közzétettek, a ~~tárgyaknak~~ lehetőleg összes s minden egyes leírásaira, sőt rajzaira utaló pontos idézetekkel, s a mennyire lehet a tárgyaknak, valamint a leírásoknak és rajzaiknak rövid jellemzésével sőt bírálatával. b) Folyó feljegyzése minden újabb föltevéseknek és találmányoknak, melyek

14. b

magyar országi tartozmak egész a XVIII. század elejéig, mellyben a szatmári békéig, 6 azután talánor régiségtan, mennyiben tőlök hazánk múltjával összefügg, annak archaeologiai ismeretét felvilágosítja, és magyarország geographiájában öregnemesítő momentumnak bír. 1. A bizott,

16

akár egyenes bejelentés, akár egyéb magán tudósítás, vagy a napi sajtó útján a bizottmány és tagjai tudomására jutottak.

2) A hol szükségesnek mutatkozik, egyes nevezetesb régiségi tárgyaknak a helyszínén történendő megvizsgáltatása, tagjai vagy más szakavatottak által, ásatások, országegyes régiségekben s különösen építészeti műemlékekben dúsabb viszonyaink beható tanulmányozása, s az érdekesebb és nevezetesb tárgyaknak avatott egyének által felvétele s lerajzoltatása, s. k. különös tudakozódást s kikérést a bizottságnak.

3) Megkeresése a kormánynak

2. Minden osztály ülnökei, rendes és levelező tagokból állt, kiknek számát az osztályok kiterjedése és a kor sürgetői fontossága határozza. A bizottmányi osztályok számáról, s a szerint a tagok számáról

3. A bizottsági tagok erkölcsi kötelességét az alapszabályok 16. határozza meg.

4. A rendes tagok kötelességeit az Alapszabályok 16. §. alapján köti

(ebből kifejtve a következőkről:

(Legalább a) minden második ülésre egy, az illető tudománynak határában előbbrevitelére feldolgáló, értekezést terjeszteni a Tud. Akadémia kötelességéből

b) alól csak azok vétetnek ki, kikre az osztály szokott rendes tagi foglalkodásaikon felül még külön más munkák' kidolgozását is bíz.

b) A' velök véleményadás végett közlött mindennemű nyomtatott vagy kézirati munkákat, pályairatokat, találmányokat, feltalálásokat, jelentéseket, javaslatokat szorosan megvizsgálni 's rólok írott jelentést tenni.

c) Minden egyéb, az osztály által a' szabályok' értelmében kiszabott, munkálatokban szorgalmatosan eljárni.

d) A' szakjokban feltetsző nevezetesb haladásokról, valamint a' tudományosság' előmenetelére szolgálható tények-, adatok- 's észleletekről az illető osztályban tudósítást adni, különösen pedig mi a' hazában a' tudományt, nemzeti nyelvet 's művészetet illető, figyelemre méltó magát előadja, bejelenteni, hogy mind ezek a tudomány' tagjaiban közös tétethessenek.

e) kivüli munkálkodás által is igyekezni, hogy a' tudományok magyar nyelven gyarapíttassanak.

5. A' levelező tagok az mindennemű szekkel és értesítő szavazattal bírnak, az illető osztály által velök véleményadás végett közlött tárgyakról jelentést adnak, valamint minden, a' tudományosság' előmenetelére szolgálható, tények-, adatok- 's észleleteket az illető osztálylyal közölnek, 's különösen azt, mi a' hazában a' tudományt, nemzeti nyelvet 's művészetet illető figyelemre méltó magát előadja, bejelentik; végre irodalmi munkásságok által a' hazai tudományosság' előmozdítására törekszenek.

Akademia

találmányokat, feltalálásokat,

Illetőleg az akademia közlönyeiben

Akadémián

Akademia

5, tehát ösztöndíjas, osztályi és bizottmányi ülésein

14. 6

~~magyarországi tanulmányai~~ tanulmányai egyéb a XVIII. század elejéig, ~~mint~~ szerint a Szarmáta korszaki 6 az ált. talános régiségtan, mennyiben főképp Ázsiának múltjával összefügg, annak archaeologiai ismeretét felvilágosítja, és Magyarország geographiai ójában öszpontosító momentumait bir. 4. ő bizott,

16

akár egyenes bejelentés, akár egyéb magán tudósítás, vagy a napi sajtó útján a bizottmány és tagjai tudomására jutottak.

2) A hol szükségesnek mutatkozik, egyes nevezetesb régiségi tárgyaknak a helyszíni történendő megvizsgáltatása, tagjai vagy más szakavatottak által, ásatások, országegyes régiségekben s különösen építészeti műemlékekben tudósabb vizsgálatoknak beutaltatása, s az érdekesebb és nevezetesb tárgyaknak avatott egyének által felvétele s lerajzoltatása, s. ~~különös feladatául szolgál a bizottságnak.~~

3) Megkeresése ~~a bizottság~~ a kormánynak és hatóságoknak ~~az~~ iránt, függőben levő egyes nevezetesb régiségi találmányokról és felfedezésekről minden egyes esetben teendő jelentést tegyen meg; valamint ezen jelentéseknek a bizottmánnyal teendő haladéktalan közlésére is felkérése.

6. A titoknok teendői az Alaspabályok 18. §-a határozza meg. Mindkettőnek a jegyzőkönyv átvételéről a határozatok végrehajtására mindenkor [illegible] számítandó nyolcz nap alatt olvastatlanul teljesítendő: akadály esetében az elnök értesítendő lévén. E végrehajtásokról a titoknok ügyvezeti jegyzőkönyvre vissza, melyben az illető osztályi vagy ősszes ülésben jelentést tesznek. b) A levelezésre nézve: a mennyiben az az akademia nevében külföldi intézetekkel és tudósokkal folytattatik, ez nyelvben szerkesztendő, mint t. i. az eredeti magyar szöveg mellett, mely mint olyan aláíratik, oldalang latinul vagy valamely tudományos tetszőleges nyelvben, melyekhez a levél az akademia nevében intéztetik. c) [illegible]

7. A jegyző viszi az akademia minden nemű üléseiben a jegyzőkönyvet, úgy hogy az a) az ülés után legfeljebb három nap alatt tisztán legyen; akkor b) az ülés elején, az illető osztályokra való tekintettel elnökileg kinevezett három, fontosb ügyekben ötös tagú bizottmány által [illegible] hitelesíttessék. E bizottmánynak, nyomatékosb indítvány esetében, a mennyiben kívánja, az indítványozó is tagja legyen. c) Az ekkép hitelesített jegyzőkönyvet, a titoknok tagokon kívül, az alaspabályok értelmében, az elnök, vagy a ki az ülésben helyette elnökölt, s a titoknok is aláírja. d) A jegyzőkönyvek az elnökök és titoknok által aláírt másolata az alaspabályokban kifejtett idő alatt a tudományokhoz felterjesztetik. e) A jegyző gondoskodik róla, hogy a jegyzőkönyvek egyik e végett rendelhetésére álló ének által havonkint rendesen kiíratnak. 8. A jegyzőkönyv azon fekhelyen, melyről fogva valamely ügyben vál. határozat hozatik meg, tartassék, s az illető válaszmányi elnöknek legfeljebb

1076/1860

4) Sz.-Ilona-Társulat alelnöke. Egerben. Vál. dec. 15. 1858.

Horváth Ferencz, nagyváradi kanonok. Béchben. Vál. dec. 15. 1858.

Rendes tagok.

Hallay Ferencz, nyug. cs. k. kapitány-auditor. Budán, Vízi város, kapucinus-utcza, 115. h. szám. Lev. tagjává vál. nov. 9. 1832, rendessé sept. 1. 1832.

Horváth Cyrill, bölcsészet doctora, nagyasszonyi áldozó, kormánytanácsos és levéltárnok, a cs. kir. irodalmi föltudományi intézet lev. tagja. Pesten, Vál. sept. 10. 1836. rendes sept. 10. 1836.

Pongratz Cal. József, bölcsészet és kittud. doctora, a cs. kir. irodalmi [illegible] föltudományi intézet lev. tagja, a nagyasszonyi áldozó főnöke Magyarországon. Pesten, a piaristák épületében. Lev. tagjává vál. dec. 24. 1844. rendessé kinevezve az ifj. arg. [illegible] martius 16. [illegible] 1853.

Erdélyi János, a sárospataki ref. collegiumban bölcsészet tanára, a Kisfaludy-társaság tagja. S.-Patakon. Vál. [illegible] 1858. lev. tagjává vál. nov. 23. 1836. rendessé a III. oszt. dec. 15. 1858. a nyelvt. oszt.

Levelező tagok.

Petrfi Károly (Kisbédi), tordai ref. pred. Ill. portája Szászváros. Vál. nov. 8. 1834.

Illés Pál (Edvi), nemesdömölki ev. pred., kiérdemült kanonok-

6. A titoknok teendői az Alapszabályok 18. §-a határozza meg. Ezek közül a) határozatok végre hajtása mindenkor a jegyzőkönyv aláírásától számítandó nyolcz nap alatt okvetetlenül teljesítendő: akadály esetében az elnök értesítendő lévén. E végrehajtásokról a titoknok ügyviteli jegyzőkönyvre vigyen, melyet az illető alapszabályi vagy ősszes ülésben előterjesszen. b) A levelezésre vétetnek mennyiben az az akademia nevében külföldi intézetekkel és tudósokkal folytattatik, és nyelvben szerkesztendő, magyar t. i. az eredeti magyar szöveg mellett, mely mint olyan aláíratik, oldalang latinul vagy akárm tudományos tárgyalásra használt nyelvben, melyekhez a levél az akademia nevében intéztetik. c) [illegible]

7. A jegyző vigyázz az akademia minden nemű üléseibe a jegyzőkönyvet, úgy hogy az a) az ülés után legfölebb három nap alatt kész legyen; illetve b) az ülés alatt, az illető alapokba való tekintettel elnökileg kinevezett három, fontosb ügyekben ös, tagú bizottmány által okvetlen kitelesíttessék. E bizottmánynak, nyomatékosb indítvány esetében, a mennyiben kívánja, az indítványozó is tagja legyen. c) Az elnök kinevezett jegyzőkönyves, a titoknok tagokon kívül, az alapszabályok értelmében, az elnök, vagy a ki az ülésben helyette elnökölt, s a titoknok is aláírja. d) A jegyzőkönyvek az elnökök s titoknok által aláírt másolata az alapszabályokban kifejtetett idő alatt a tormánghoz felterjesztetik. e) A jegyző gondoskodik róla, hogy a jegyzőkönyvek egyik e végett rendelkezésre álló ember által havonkint rendesen kifizettessenek. f) A jegyzőkönyv arra fektetik, melyről fogva valamely ügyben vélelmény határoztak meg, kívánja, s az illető választmányi elnöknek legfölebb

1076/1860

44 Sz.-Ilona-Társulat alelnöke. Egerben. Vál. dec. 15. 1858.

Horváth Ferencz, nagyváradi kanonok. Béesben. Vál. dec. 15. 1858.

Rendes tagok.

Kállay Ferencz, nyug. cs. k. kapitány-auditor. Budán, Vízi város, kapucinus-utcza, 115. h. (kal. [illegible] nov. 9. 1832, rendessé sept. 1. 1832.

Horváth Cyrill, bölcsészet doctora, kegyesrendi áldor, a kormánytanácsos és levéltárnok, a cs. kir. birodalmi földtani intézet lev. tagja. Pesten, Vál. sept. 10. 1836. rendes sept. 10. 1836.

Partheller Cal. József, bölcsészet és kittud. doctora, a cs. kir. birodalmi földtani intézet lev. tagja, a kegyesrend főnöke Magyarországon. Pestre, a piaristák épül. Lev. tagjává vál. dec. 24. 1844. rendessé tétetett az ország. martius 16. 1853.

Erdélyi Sámor, a sárospataki ref. collegiumban bölcsészet tanára, a Kisfaludy-Társaság tagja. S. Patakon. Vál. [illegible] 1858. lev. tagjá vál. nov. 23. 1858. rendessé [illegible] vál. nov. dec. 15. 1858.

Levelező tagok.

Péterfi Károly (Kibédi), tordai ref. pred. Ill. portája Szék. város. Vál. nov. 8. 1834.

Illéi Pál (Edvi), nemesdömölki ev. pred., tiz évnél tovább tanyvet-

6. A titoknok tartását az Akadémiai Alapszabályok 18. §-a határozza meg. Arról, hogy a határozatok végrehajtása mindenkor a jegyzőkönyv felolvasásával, vagy ennek hiányában a jegyzőkönyv napja alatt olvashatólag aláírt példány felmutatásával, sürgősen eszközlendő legyen: akadály esetében az elnök értesítendő levén. E végrehajtásról a titoknok ügyvivői jegyzőkönyvben, melyet az illető osztályi ülésben felolvasni kell, jelentést tesz. b) A levelezésre vonatkozólag, amennyiben az az Akadémia nevében külföldi intézetekkel és tudósokkal folytattatik, két nyelven szerkesztendő, magyar t. i. az eredeti magyar szöveg mellett, mely mint olyan aláírandó, oldalvonal választandó, egy más tudományos testületek nyelvén, melyekhez a levél az Akadémia nevében intéztetik. c) [illegible]

7. A jegyző köteles az Akadémia minden rendes üléseiben a jegyzőkönyvet úgy vezetni, hogy az a) az ülés után legfeljebb három nap alatt tisztán legyen; b) az ülés alatt, az illető osztályokra való tekintettel elnökileg kinevezett három, fontosb ügyekben öt tagú bizottmány által azonnal kitelenítessék. E bizottmánynak, nyomatékosb indítvány esetében, a mennyiben kívánja, az indítványozó is tagja legyen. c) Az elnök kitelenített jegyzőkönyvet, a kitelenítő tagokon kívül, az alapszabályok értelmében, az elnök, vagy a ki az ülésben helyettesítette elnökölt, s a titoknok is aláírja. d) A jegyzőkönyvek az elnökök által aláírt másolata az alapszabályokban kifejtett idő alatt a kormányhoz felterjesztetik. e) A jegyző gondoskodik róla, hogy a jegyzőkönyvek egyik e végett rendelkezésére álló ennek által havonként rendesen kiírassanak. f) A jegyzőkönyv azon szakaszai, melyek fogva valamely ügyben választmány bízatnak meg, kivonja, s az illető választmányi elnöknek legfeljebb

1076/1860

44 Sz.-Ilona-Társulat alelnöke. Egerben. Vál. dec. 15. 1848.

Horváth Ferenc, nagyváradi kanonok. Bécsben. Vál. dec. 15. 1848.

Rendes tagok.

Kállay Ferenc, nyug. cs. k. kapitány-auditor. Budán, Vízi város, kapucinus-utcza, 115. h. Kiv. tagjává vál. nov. 9. 1832, rendessé sept. 1. 1832.

Horváth Cyrill, bölcsészet doctora, nagyváradi áldor, kormánytanácsos és levéltárnok, a cs. kir. birodalmi földtani intézet kiv. tagja. Pesten. Választ. 10. 1836. rendessé sept. 10. 1836.

Pettenkofer Carl József, bölcsészet és kittud. doctora, a cs. kir. birodalmi földtani intézet kiv. tagja, a kegyesrendi főnöke Magyarországon. Pesten, a piaristák épül. Kiv. tagjává vál. dec. 24. 1844. rendessé tétetett a gyarapodás. martius 16. 1853.

Erdélyi János, a sárospataki ref. collegiumban bölcsészet tanára, a Kisfaludy-Társaság tagja. S. Patakon. Vál. 1858. Kiv. tagjává vál. nov. 23. 1858. rendessé [illegible] a nyelvt. oszt. [illegible]

Levelező tagok.

Péterfi Károly (Kisbédi), tordai ref. pred. Ill. portája Szász város. Vál. nov. 8. 1834.

Illés Pál (Edvi), nemesdömölki ev. pred., kiérdemült kanonok-

ali esperes, Ill.-gor. Kis-Mária-Csell. Vál. sept. 14. 1835.

Warga János (Szigeti), a nagykőrösi ref. nagygymn. ígazgató tanára, a dunamelléki helv. hitv. egyházkerület és a kecskeméti ref. egyházmegye tanácsbírája, a cs. kir. bir. rend. földtani intézet lev. tagja. Nkörösön. Vál. sept. 14. 1836.

Hevesi Károly, vízaknai ref. prédikátor. Vízakna, ut.-gor. N. Szeben. Vál. sept. 7. 1838.

Belly Lidél József, st. Benedek-rendi áldoz, a kőszegi jószhár főnöke, a magyar és frauendorfi bajor kertészeti való társaságok tagja. Kőszegen. Vál. nov. 23. 1839.

Csatska Imre, bölcsészet és törvények doctora, a pesti cs. kir. főtörvényszék ülnöke. Pesten, Szerb-utcza, 0. sz. Vál. nov. 23. 1839.

Peregriny Elek, bölcsészet doctora, s egy gymn. tan és nevelő-intézet tulajdonosa. Pesten, Nádor-utcza, 20. sz. Vál. sept. 3. 1841.

Nagy Márton, kegyesrendi házfőnök, a kir. m. természettud. s a cs. k. földtani intézet rendes tagja. Pesten, a piaristák épületében. Vál. dec. 24. 1844.

Szőnyi Pál, a kir. m. természettud. társulat tagja, s egy tanintézet tulajdonosa Pesten, Nádor-utcza, 9. sz. Vál. dec. 18. 1846.

Vandrák András, bölcsészet doctora, az egyházi ev. collegium igazgatója, s bölcsészet, római és magyar irod. r. tanára. Egyházon. Vál. dec. 29. 1847.

Balogh Sámuel (Alnási), ref. prédikátor Sebesi Kún, ut.-gor. Kis-Sombat. Vál. dec. 15. 1858.

Gregusi Ágoston, Pesten, Alt-Dunasor, 22. sz. Vál. dec. 15. a kisfaludy-társaság tagja és titkárnoka 1858.

Mészáros Imre, vadászati főtanár és esperes. Ill.-gor. Rév-Sáj. Vál. dec. 15. 1858.

Ney Lőrincz, a pesti kir. tudomány-tanító intézet igazgatója s gymn. tan. pénztárnok, a pesti főoktatóságban m. nyelv és irod. tanára, a kir. m. természettud. társulat tagja. Pesten, Józsefvárosban, Valero-utcza, 1. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Somogyi Károly, Esztergom főmegyei áldor, hittud. doctora. Pesten, Terézvárosban, Mária-utcza, 1. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Szalai István, szentesi ref. lelkész prédikátor. Szentesen.
Vál. dec. 15. 1848.

III. TÖRVÉNYTUDOMÁNYI OSZTÁLY.

Tiszteleti tagok.

Fr. Károlyi György l. igazg. Tan. Vál. marc. 10. 1832.

Fr. Andrássy György l. igazg. Tan. Vál. nov. 8. 1833.

Deák Ferenc, l. igazg. Tan. Vál. nov. 23. 1839.

Lemonier József, ~~volt emléri jegyző~~ kitünt. doctora, ő c. k. ap. felsége való. belső titkos tanácsosa, sz. István ap. kir. rendének középkereszttese, volt emléri jegyző, s a pesti kitünt. kar tagja. Bécsben, Josephstadt, Glacis, 214. sz. Vál. oct. 7. 1843.

Bartal György, l. igazg. Tan. Vál. dec. 15. 1858.

Fr. Deinewffy Emil, l. Elnök. Vál. dec. 15. 1858.

Rendes tagok.

Zádor György, a cs. k. legfőbb és semmitő törvényszéknél, ~~Budán~~ ~~a Kisfaludy-Társaság tagja.~~ Vál. sept. 1. 1832. ud. tanácsos, ~~Bécsben~~ Lev. taggá vál. julius 17. 1861. rendessé

Szalay László, a Kisfaludy-Társaság tagja. Pesten, ... Lev. taggá vál. sept. 10. 1836. rendes ~~tagga~~ sept. 7. 1838.

Tsoldos Ignácz, a cs. k. legfőbb és semmitő törvényszéknél ud. tanácsos. Bécsben. Lev. taggá vál. sept. 7. 1837. rendessé nevezte ki az igazg.

udv. tanácsa Bécsben ~~Vál. kitünt.~~ igazg. sept. 8. 1838.

Fogarasi János (Alsó-Kubin), a cs. k. keresztelési törvényszék elnöke Pesten, Bálvány-utcza 5. sz. ~~Vál.~~ Lev. ~~tagga~~ Rend. tagga vál. sept. 7. 1838. rendes sept. 3. 1841.

Sauter Jivadar, bölcsészet és törvények doctora, a pesti hitt. egyetemnél az élet- és büntetőjog nyilv. rend. tanára, a törvénytud. kar dékánja, az elmúlési államvizsgálati bizottmány bírótagja.

P, a pesti országos törvényszék első alelnöke s az utóbbi törvényszék kiküldöttei osztályának elnöke.

osztályának s a grazi Károly-Ferencz-egyetem törvénytud. karának tagja. Pesten, Papnövelde-utcza l. sz. Lev. taggá vál. nov. 22. 1845. Rendes taggá dec. 15. 1858.

a) Tóth Lőrincz, kisw. ügyész, a Kisfaludy-Társaság tagja, s a m. tudom. akad. pénztárnoka Pesten, Urak utcza, 2. sz. Lev. taggá vál. sept. 10. 1836. rendessé dec. 15. 1858.

Levelező tagok.

Fr. Bezerédy Sándor (Bezyói és Urbanói), Vácon. Vál. marc. 9. 1832.

Krajner Imre, gr. Zichy Jenő Tasziló jószágigazgatója. Keszthelyen. Vál. marc. 9. 1832.

Fr. Jeleki Domokos, l. igazg. Jun. Vál. sept. 10. 1836.

Bertha Sándor (Jeleki-Erői), a m. tudom. akad. ellenőre. Pesten, Országút 26. sz. Vál. nov. 23. 1839.

Frefort Ágoston Csata-Csüdön, ut. gorl. ~~Szarvas.~~ Vál. sept. 3. 1841.

Karasz Ágost, jogtudor, a pesti tud. egyetemnél az országtud., váltójog rendsz. r. tanára Pesten, Duna-utcza 12. sz. Vál. dec. 18. 1846.

Szűcs István, cs. k. iskolatanácsos, s a nagyváradi kerületbeli a midd. lit. evang. iskolák cs. k. felvigyázója N. Váradon, V. Olasi, Nagykút-utcza 17. sz. Vál. dec. 18. 1846.

Lónyai Menyhért (Lónyai), a kir. kabátyozási középponti tanácsnok s az első m. biztosító társaság elnöke. Pesten, Bálvány-utcza 3. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Récsi Emil, ~~jogtud.~~ a pesti tud. egyetemnél jogtanár. Pesten, Sebestyén-tér 2. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Udvardy Ignácz (kisdudar, Veszprém egyházmegyei alkotmányos, papnövendékben egyh. törvénytud. és törvénykezési tanára, egyházmegyei kiküld. tag, egyházi főszentszéki ülnök s a házassági perek defensora) a veszprémi tanszéki egyházmegyei hittud. kar tagjai sorába. Vál. dec. 15. 1858.

Külső lev. tagok.

Mittermaier ~~Károly~~ Károly József Antal, bádeni nagyh. titk. tanácsos, a francia becsületrend vitéze, a heidelbergi egyetemben fenjárótörvény tanára. Heidelbergben. Vál. dec. 18. 1846.

Laboulaye Edvárd, Párizsban. Vál. dec. 16. 1858.

Lord Overstone, Londonban. Vál. dec. 16. 1858.

Rau Károly Henrik, jogtudor, bádeni nagyhercegi titk. tanácsos, s a heidelbergi egyetemben jogtanár, (az austr. cs. tud. akadémia tiszt. tagjai) Heidelbergben. Vál. dec. 16. 1858.

Vangerow Adolf. Vál. dec. 16. 1858.

Savigny Károly Frigyes. Berlinben. Vál. dec. 16. 1859.

Welcker Károly Tivadar. Heidelbergben. Vál. dec. 16. 1859.

IV. TÖRTÉNELMI OSZTÁLY.

Tiszteleti tagok.

B. Eötvös József, l. Elnökünk. Lev. taggá vál. sept. 14. 1835. kitüntetése nov. 23. 1839.

Gr. Mikó Imre (Kidrégi), ő cs. k. ap. felsége arany kulcsos, a és valós. belső titk. tanácsosa. Kolozsvárt. Vál. dec. 16. 1858.

Rendes tagok.

Érdy János, jogtudor, a m. nemz. muzeumi könyv és rajzgyűjt. őre, a pesti egyetemi törvénygyak. tanár tagja. Pesten, a nemz. muzeumban. Lev. taggá vál. febr. 17. 1831. rendes taggá nevez. az

Lukács [illegible] udv. tanácsos. Bécsben. Lev. taggá vál. sept. 5. 1859.

igazg. által ~~mint~~ sept. 9. 1832.

c) Csengery Antal, a kir. m. természettud. társulat r. tagja, ~~Pesten~~ ~~a kir. Kúriánál~~ a m. tudom. akad. jegyzője. Pesten, Sip-utcza 3. sz. ~~Kül. dec. 1858~~ Lev. taggá vál. dec. 29. 1847. rendes taggá dec. 1858.

a) Podhradczky József (Podhraggi), nyug. m. k. kamarai számvevő tiszt. Budán, Kishíznavárosi, fő-utcza 363. k. ~~Kül.~~ Lev. taggá vál. nov. 8. 1834. rendes taggá dec. 15. 1858.

b) Wenzel Gusztáv, jogtudor, a pesti egyetemnél magyar jogtanár, a délsiplávi történeti és régiségtani, a főkir. kuriczai tudós társaságot ~~tag~~ tagja. Pesten, Lipót-utcza, 0 sz. Lev. taggá vál. dec. 18. 1846. rendes taggá dec. 15. 1858.

Pa-arra pályázási ~~tud.~~ tud. társ. történ. ~~nyelv~~ és tudom. Osztály, s arra ~~kül.~~ tagjai ~~sorába~~ választott Egyetemi

Levelező tagok.

Karácson Mihály, kir. tanácsos, ~~tan~~ jogtudor. Pozsonyban. Vál. nov. 9. 1832.

Walcher László, a gr. Károlyi-nemzetség nyug. levéltárnoka. Jarczalon. Vál. sept. 1. 1832.

Szilágyi Ferencz, c. k. irodatanácsos. Sopronban. Vál. nov. 15. 1833.

Zimrer György. Pesten, ~~Lipót-utcza, 14. sz.~~ Károlyna-utcza, 14. sz. Vál. nov. 15. 1833.

~~dv. tanácsos. Bécsben. nov. 1833~~

Hunfalvy János, orvostudor, a Kisfaludy-Társaság tagja. Párizsban. Vál. sept. 3. 1841.

Jerney István (Jattáji). Pesten, Lipót-utcza 9. sz. Vál. oct. 7. 1843.

Kovács István (Nagy-Ajtai), c. k. kerületi törvényszéki tanácsos, s a c. k. kerületi orbeli törvényszék kavazó ülnöke Beszterczén (~~Kül~~ Erdélyben), Fa-utcza 168. k. Vál. nov. 22. 1845.

Palugyai Imre, c. k. tanácsos. Vál. dec. 20. 1847.

Fr. Stadrányi Manó (Kraszna-horkai és Csik-Szent-Királyi). Pesten, Mária-utcza 3. sz. és Selyén, ut. poszta Ujhely. ccc Vál. dec. 15. 1858.

Császár Mór, Szent-Benedek-rendi áldozár, házi lelkész, termény-, érem-, könyv- és levéltárnok, a rák. Király József pécsi püspök alapítványának felügyelője, és szentmártoni szentszéki ülnök. Pannonhalmán, ut. post. Győr-Sz.-Márton. Vál. dec. 15. 1858.

[Bölcseleti doctor, pannonhegyi

Hunfalvy János, volt történettanár. Budán, Viziváros, Fő-utcza 0 sz. Vál. dec. 15. 1858.

22 Tapp[illegible] pécsvárhái tanára, az építészeti műemlékek fenntartására és vizsgálatára ügyelő bécsi cs. k. központi bizottmánynak, a honismeret cs. k. társulat hist. és statistikai osztályának Bécsben tagja, egyszersmind a tatrománypi rendek kiváltási intézetének titk. is a bécsi archaeologiai társaság rendes tagja.

Ipolyi-Stummer Arnold, egri érseknek megyei áldor és törökszentmiklósi plébános, Fehérk.-Miklóson. Vál. dec. 15. 1858.

Kranz Nándor, Esztergami főmegyei áldor, s a primási könyvtár másod őre. Esztergamban. Vál. dec. 15/1858.

Konek Sándor, a pesti egyetemben statistica rendk. r. tanára. Pesten, Egyetemtér 2. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Kaizinger Gábor (Kőrösi) a Kisfaludy-Társaság tagja. Bánfalván, ut. post. Futak. Vál. dec 15. 1858.

Magyar László (Ottömöri), portugal kir. hajóhadnagy. Benguelában, Nyugot-Afrikában. Vál. dec. 15. 1858.

Nagy Iván (Telki-Egyházi), a pesti egyetemi könyvtár első őre. Pesten, Újvilág-utcza 0. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Pauer János, székesfejérvári szárazegyházi kanonok, budai főesperes, a pápa titk. kápolnája, a pozsonyi lyceumban az egyházi törvények és történelem r. tanára, a helybeli nagygymnáziumban vallási és erkölcstanban pozsonyi biztos, ebirati vizsgáló, udv. tanácsos. Bécsben. tan. tagja

székesfejérvári tanácsos. Székesfejérvárt. Vál. dec. 15. 1858.

Pauer Ján, a gr. Széchenyi család levéltárnoka. Sopronban. Vála dec. 15. 1858.

Ráth Károly, a győri evang. gyülekezet levéltárnoka, s a győri olvasó-egylet könyvtárnoka. Győrben, Újváros, Bécsi-utcza 28. k. Vál. dec. 15. 1858.

Schröck Károly, bölcsészet doctora, nagyszentandrási áldor, történettanára. Szegeden, Belváros, Egyházter 369. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Szabó Károly, az erdélyi museum könyvtárnoka. Kolozsvár. Vál. dec. 15. 1858.

Szalay Ágoston, cs. k. országos törvényszéki elnök, Sopronban. Vál. dec. 15. 1858.

Szilágyi Sándor, a nagykőrösi ref. nagy. gymn. tanára, Nagy-Kőrösön. Vál. dec. 15. 1858.

Választtott, de még helyes nem foglalt egyh.
1858. Jányos Eleky
1859. Karlagoly Károly, Ötvös Ágoston, Pesty Frigyes, Vörös János, Szabó János.

Szegedi nagy gymnasium igazgatója is

Külső tiszt. tagok.

Pertz Henrik Gyözy, porosz kir. titkos tanácsos, a kir. könyvtár igazgatója, a tudd. porosz kir. akadémiájának r. tagja Berlinben. Vál. nov. 15. 1833.

Palacky Ferencz, a tudd. austriai cs. akadémiának s a cseh kir. tudós társaság rendes tagja. Prágában. Vál. nov. 8. 1834.

Dussieux Lajos, Párizsban. Vál. dec. 18. 1846.
Vál. dec. 16. 1858.

Cantu Cesar, Turinban.

Chlumczky Venczel, a morva rendek levéltárának igazgatója Brünában.

Hg Demidoff Anatól Bécsben.

Fallmerayer J. Fülöp, ~~utóbb~~ nyug. bajor kir. egyetemi tanár, a török cs. gyémántos Nizám-Ifs. tiháv tulajdonosa, a tudd. porosz bajor kir. akadémiáinak, a felsőbajor történelmi egyesület tagja, a délisztáv történelmi és régészeti társaság tisztv. tagja. Münchenben.

Flegler Sándor Nürnbergben.

Guizot Ferencz, volt francia kir. miniszterelnök, a francia Institut tagja s a bécsi cs. tudom. akadémia tiszt. tagja Párizsban.

Mignet Ferencz, az erkölcsi és polit. tudd. franczia akadémiájának titoknoka Párizsban.

Gr. Montalembert Károly Párizsban.

Rafn K., az éjszaki régészeti társaság titoknoka Koppenhágában.

Ranke Ferencz Lajos, a tudd. porosz kir. akadémiájának tagja Berlinben. ~~Vál. dec. 16. 1858~~

Raumer Frigyes, porosz kir. udv. tanácsos s a tudd. porosz kir. akadémiájának tagja - Berlinben.

Theiner Ágoston,

Thierry Amadé, az Institut tagja Párisban.

Valentinelli József, a velenczei St. Márk könyvtárának igazgatója, s a tudd. cs. akadémiájának levelező tagja Velenczében.

V. MATHEMATIKAI OSZTÁLY.

Tiszteleti tag.

Bitnicz Lajos, tüzérőrnagy, a pomberhely.

F. tag. vál. 1832. nov. 9.

F. tag. vál. 1832. nov. 9.

F. tag. vál. febr. 17. 1831. Rendes tagjává nev. a hadi tudd. ü. főre szerzte

tanárok, a bonni phil. tud. társaság ikt. s a pesti phil. kar tagjai sorából hely. — Rendes taggá szerzi. nov. 17. 1830. kiküldetésük vál. dec. 23. 1847.

Rendes tagok.

Gyurg Sándor, kitűn. mérnök. Pesten, Józsefvárosi Nap-utcza, 0 sz. F. vál. sept. 1. 1832.

Nagy Károly, az amerikai philos. társaság rendes tagja. Bécsben. F. vál. sept. 10. 1836.

~~Jos. Kilian~~

Kili Károly, ~~Pest-fo tabl. tanácsos~~ ~~főügyész~~ ~~tanár~~ Sáp-utcza ~~ny~~ 12 vál. a Kisfaludy-Társaság s a kir. m. természettud. társulat tagja. Pesten, Sáp-utcza 0. sz. F. vál. ~~Kecs~~ az igazg. sept. 6. 1840.

Jost Vilmos, a cs. k. ~~fő~~ Sopron-kerületi építészeti osztály volt igazgatója, Kassa szab. kir. város kir. pol. polgára. Sopronban, ~~Kül-Kecs~~ Erdő-utcza 720. k. ord. tagjává vál. dec. 24. 1844. rendes ~~nevezése~~ az igazg. által nov. 22. 1845.

Petzval Ottó, bölcsészetdoctor, kir. mérnök, a pesti egyetemnél a felsőbb mennyiségtan nyilv. r. tanára s a bölcsészeti kar dékánya, a budai József-ipariegyetemben a mértan hely. tanára. Pesten, Lipótváros, Séta-utcza, 8. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Levelező tagok.

Eldvardy ~~János~~ Chrna Sámos, kitűn mérnök, a franendorfi tenyészítő társaság ~~tagja~~ kiküld. tagja. Egerben. Vál. mart. 9. 1832.

Brassai Sámuel, az erdélyi museum igazgatója. Kolozsvárt. Vál. sept. 7. 1837.

Jambor Károly, ~~phil.~~ bölcsészetdoctor, cs. kir. lombard-velencei ev. tábori papja és kir. m. természettud. társulat s a berlini philologiai seminárium tagja. Veronában. Vál. sept. 5. 1840.

Korponay János, volt cs. k. gránátos főhadnagy. Vál. dec. 24. 1844. a tudd. sat számára.

Arenstein József, ügyvéd tagja, bölcsészetdoctor,

Bécsben, Stadt, Kreuzer-Hof 2. emel. Vál. dec. 20. 1847.

Hollán Ernő, a délnyugati vasút ~~tag~~ igazgató mérnöke. Szombathelyt, Uj-utcza 322. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Kruspér István, a budai cs. k. József-műegyetemben gyakorlati ~~mér~~ mér- és iparmütan r. tanára, s a kir.

m. természettud. társulat r. tagja. ~~Buda 1848.~~
Budán, a várban, Országház-utcza 90. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Tomori Anasztáz, kites mérnök, nagykőrösi nagygymnásiumi ipk. tanár. Pesten, Váczi-utcza, Nakóház, cs Gombán, ~~Sáros~~ m. pest. Monor. Vál. dec. 15. 1858.

Weisz János Armin, kites mérnök, a budai cs. k. József-műegyetemben a felsőbb mennyiségtan és a leirati mértan r. tanára. Budán, Krisztinavárost, Orlola-utcza 228. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Kivülő lev. tagok.

non pareille
(Vál. de mig helyre nem foglalt.
Lutter Ferdinánd

Babbage Károly, a cambridgi egyetemben mathematika tanár, az angol kir. tudós társaság, a stockholmi ~~kir. a~~ páduai cs. k., a florenczi, brüsszeli, nápolyi stb kir. akademiák tagja. Cambridgeben.
Válasz. nov. 15. 1833.

~~Gauss Károly főgyes, hannoverai kir. udv. tan, nácsos, a göttingai egyetemben csillagászat tana~~
~~ra. Göttingában Vál. dec 23. 1847.~~

Poncelet János Victor, a franczia Institut tagja. Párisban. Vál. dec. 23. 1847.

Ettingshausen Andrásberg, bölcsészet- és orvos tudor, az austr. cs. Lipótrend a dáktir Dannebrog-rend vitéze, a k. k. természettudományi akadémia tanára, ~~főnöke~~ a tudd. cs., úgy bajor kir. akademiájának ~~tag~~ és ~~főnök~~ tel- és külföldi akademiák és tudós társaságok tagja.
Bécsben. Vál. dec. 16. 1858.

Herschel János, ~~a greenwichi csillagda igazgatója~~ tagja, az angol kir. tudós társaság tagja. ~~Greenwichben~~ Collingwoodban.
Vál. dec. 16. 1858.

Quetelet ~~Lajos~~ Adolf Jakab Lajost, a belga kir. Lipót, a dán kir. Dannebrog-, az orosz cs. Sz. Anna-rendek vitéze, a belga kir. csillagda igazgatója, a brüsseli kir. akademia állandó titkára, a francia hatbeli ~~tudós~~ akademiák és Brüsszelben. Vál. dec. 16. 1858. tudós társaságok tagja.

Vallas Antal, ~~mérn~~ bölcsészettudor, a new-orleansi
kad. levelező ~~tagjá~~ tagjává. New-Orleansban. ~~Vál. dec. 1858.~~
Rendestaggá vál. sept. 9. 1837. a külső lev. tagok közé ~~tétetett~~ dec. 16. 1858.

VI. TERMÉSZETTUDOMÁNYI OSZTÁLY.

Tiszteleti tagok.

Hatvány Ágoston, ~~l. Hatvány~~ Garay Tapéczai ~~és St. Clarei~~, cs. k. tanácsos és kam-
~~mérnök~~, a m. nemz. muzeum igazgatója, a porosz k. János-lovagrend
~~ipk.~~, a portugal sz. Mária-fogantatási lovagrend harmadik
~~osztályu~~, a hesse-darmstadti Lajos-lovagrend első ~~osztályu~~ vitéze,
a m. földrajzi társulat első, ~~elnöke~~, a m. tápéczai egylet
másod elnöke, a kir. m. természettud. társulat pártoló s több
más hazai tudom. és nemzetes társulat tagja, a nyugatbirsági

fürjészeti, a rajnavid természettud., az amsterdami Natura artis magistra zoologiai társulat tiszt., a majna-rajnai, hák-altenburgi, jénaiban term. tud. társulatok lev., a kopenhágai éjszaki-régiség társulat rend., a [illegible] régészeti társulat lev. tagja. Pesten a [illegible] épületében Vál. oct. 7. 1843.

Kovácsics László, nyug. cs. k. főreáliskolai pénzügyi tanácsos, a m. gazdasági egyesület alelnöke. Pesten, a Köztelken. Vál. dec. 15. 1858.

Kubínyi Ferencz (Tekeskubínyi-i Nagyolaszi) Pesten, Ofenergasse, 7. sz. ~~Vál. dec. 15. 1858.~~ lev. tagjává vál. sept. 3. 1841. tiszteleti dec. 15. 1848.

Rendes tagok.

Gebhardt Ferencz, cs. k. tanácsos, orvos doctor, a pesti k. egyetemben az orvosi gyakorlat és kúrtan tanára, gyógytan szebészképzésére r. tanára, a frauendorfi kertmívelő társaság tiszt. s a bécsi cs. orvosi ~~tud.~~ társaság lev. tagja. Pesten, Hatvani-utcza sz. Kővel Kincvers. az igazgatóság által nov. 17. 1830.

Bugát Pál, orvos doctor, szemész mester, a kir. m. természettud. társulat ~~tagja~~ rendes, a bécsi cs. orvosi társaság lev. tagja. Pesten, Kincvers. az igazgatóság által nov. 17. 1830.

1 a budapesti kir. orvosegyesület

Trivaldszky Imre (Trivaldi) orvos doctor, ~~a pesti orv. kar tag.~~ a kir. m. természettud. társulat rendes tagja, a term. nemz. museum nyug. őre, a pesti orv. kar tag., a kir. m. természettud. társulat választmányi, a m. földtani társulat r., a párizsi, londoni, florenczi, regensburgi, altenburgi, frankfurti és lipcsei természettud. társulatok tiszt. és lev. tagja. Pesten, Servita-tér, sz. Kev. taggá vál. ~~Vál. sept. 7. 1838.~~ nov. 15. 1833. rendessé sept. 7. 1838.

Jarczy Lajos, a ~~pesti~~ dunántúli ref. főtanoda-dában a természettudományok r. tanára, a kir. m. természettud. társulat ~~választmányi~~ r. tagja Pápán. Lev. taggá vál. sept. 7. 1838. rendessé

~~Pápán~~ Kiev. az igazg. Pozsonyban, sept. 6. 1840.

Jedlik Ányos István, sz.-Benedek-rendi áldor, bölcsészettudor, a pesti egyetemben természettan r. tanára, a kir. m. természettud. társulat r. tagja. Pesten az egyetemi épületében. Vál. dec. 15. 1858.

Neudrich Károly, orvos doctor, szemész és fülész mester, a budai cs. k. József-műegyetemben az műjavi vegytan r. tanára, a pesti orv. kar, ~~tagja~~ a kir. m. természettud. társulat választmányi, a ~~budapesti~~ magyar s a bécsi birodalmi földtani, ~~[illegible]~~ a jénai ásvány-tani és a hallei gyógyszerészi és iparmúvi társulatok

lev. tagja. Budán, Országház-utcza, 121. sz. ~~Vál.~~ ~~dec. 15. 1858.~~ Lev. taggá vál. nov. 22. 1845, rendesé dec. 15. 1858.

Pólya József, ow. doctor, a pesti orvosi kar tagja, Pesten, Magyar-utcza, 0. sz. ~~Vál.~~ Lev. taggá vál. szept. 9. 1832. rendessé dec. 15. 1858.

Jörök József, orvos és sebész doctor, a debreczeni ref. főtanodában vegytan és természetrajz r. tanára, a kir. m. természettud. társulat, a budapesti kir. orvosegyesület, s a pesti orvosi kar tagja. Debreczenben, Hatvani-utcza, 1892. sz. Lev. taggá vál. oct. 7. 1843. rendessé dec. 15. 1858.

Levelező tagok.

Kacskovics Lajos, Sopron, ut. post. B. Gyarmat. Vál. sept. 7. 1837.

Flór Ferencz, orvos és sebész doctor, sebész mester, a pesti orv. kar s a budapesti kir. orvosegyesület tagja. Pesten, Servita-tér, 4z. Vál. sept. 7. 1838.

Balla Károly. Pór-Harasztján. Vál. nov. 23. 1839.

Török János, a m. gazdasz. egyesület s a st. István-társulat alapító, a m. földtani, a M. Lev., a pesti, a ~~cseh~~ bécsi kir. gazdasági egyesület, a württembergi kir. központi földmívelési intézet rendes, a ~~egyesületek~~ Schwindnitz és Zauer keresz. ségek harasztfüi egyletének tisztt. tagja és érdemjele, zese, a stájer ~~kerj~~ kerti-növ.-pilléziai, a ~~kincsári~~ karantán ~~cs~~ cs. k., s ~~a~~ a nosztrai orsz. cs. gazdasági társulatok, az osterlandi természetkeresz., a morva-pilléziai s a francaforti Kertmívelő egyletek lev. tagja. Pesten, Lipót-utcza 0. sz. Vál. sept. 3. 1841.

Arányi Lajos, orvos és sebész doctor, szemész és fülbéli mester, a pesti egyetemben a kórbonczlán rendkív. tanára, a törvényszéki orvostannak jogászok részére magántanára, az orvosi kar s a kir. m. természettud. társulat tagja. Pesten, Kerepesi-út, 0. sz Vál. dec. 15. 1858.

Bende Áron, természettud. volt tanára a kolozsvári unit. collegiumnál. Kolozsvárt. Vál. dec. 15. 1858.

Dorner József, a pesvari ev. gymnásiumban természettudd. tanára. Szarvason. Vál. dec. 15. 1858.

Ender Zsigmond, orvos doctor, több tudd. és gazdasági társulatok r. és tkp. tagja, a m. gazd. egyesület budai fa- és főlöiskolájának felügyelője. Budán, az orsz. főlöiskolában Vál. dec. 15. 1858.

Galgóczy Károly, h. ügyvéd, a m. gazdasági egyesület és földtani társulat r., a tiszavidéki gazd. egyesület tkp. tagja. Pesten, Ilkői-út, 10. sz. 2. em. Vál. dec. 13. 1858.

Gönczy Pál, a pesti ref. egyház iskolái igazgatója, magán fiúnevelde-tulajdonos, a kir. m. természettud. társulat s a földtani társulat r., a m. gazdasági egyesület alapító tagja. Pesten, Jánosutcza, 1. sz. Vál. dec. 15. 1858.

Kéry János, orvos doctor, a pesti orvosi kar, a kir. m. természettud. társulat s a budapesti orvosi egyesület tagja. Boros-Sebesen

B. Baumgartner András, bölcsészet- és orvostudor, val. belső titk. tan. a cs. k. Lipótrend s az elsőosztályú vaskoronarend (zászlós), elsőosztályú, úgy pánosi külső. rendek birtokára, a cseh. tudom. akademia s annak mathematikai-természettud. osztályának tagja, pánosi bel- és külső. akademiák és tudóstársaságok tagja. Bécsben, Seilerstatte 803. sz. Vál. dec. 16. 1858.

Bekk János, az angol kir. társaság tagja Londonban. Vál. dec. 16. 1858.

Bunsen Róbert Vilmos, bölcsészet- és orvos doctor, bádeni nagyherczegi (tanácsos), a bádeni orsplárend, a dán kir. Dannebrog s a vörös kir. éjszaki-csillagrend lovagja, a heidelbergi egyetemben a vegytan r. tanára s a műtani intézet igazgatója, a berlini, göttingeni, münchen-i, turini, göttenborgi, párizsi s a cs. Lipót-Károly-féle természetkiruzgáló akademia s tb. tud. társ. r. és lev. tagja. Heidelbergben. Vál. dec. 16. 1858. (A akadémiák és tudós társaságok)

Dumas Iván, az angol kir. tudós társaság tagja, s az orsz. cs. tudom. akad. tkp. tagja. Párizsban. Vál. dec. 16. 1858.

Faraday Mihály, az angol kir. tudós társaság tagja, s az orsz. cs. tudom. akad. tkp. tagja. Londonban. Vál. dec. 16. 1858.

Flourens Péter, a francia cs. tudom. akad. állandó titkára Párizsban. Vál. dec. 16. 1858.

Geoffroy-St-Hilaire tudós Párizsban. Vál. dec. 16. 1858.

B. Liebig Justus, a ~~bajorhoni~~ münchen egyetemben vegytan prof.-i, a bajor kir. tudom. akademia r., az amstt. es. tudom. akad. tiszt. tagja. München Vál. dec. 16. 1856.

Milne-Edwards Henrik, orvos doctor, a bécsinél nagyobb tipusu, a tudd. tanárok dékánja s a párizsi természetrajzi museumnál tanár, a fr. Institut egyes ~~akademiai~~ s az ~~londoni~~ angol kir. tudd. társaság, a berlini, petersburgi, stockholmi, brüsszeli, bécsi stb. akademiák s tudós társaságok tagja. Párizsban Vál. dec. 16. 1858.

ÁLLANDÓ BIZOTTMÁNYOK.

Magyar nagy sótár szerkesztősége
(rendszeres. 1844).

1844. Czuczor Gergely.
Fogarasi János.

Régi m. nyelvemlékek gyűjtője és szerkesztője.
(rendszeres. 1834.)

1851. Foldy Ferencz. ~~1854.~~

Történelmi Bizottmány
(rendszeres. 1854).

1855. B. Eötvös József, biztos. elnök ~~(1864.)~~
1854. Erdy János (~~1854.~~).
Podhradczky József (~~1854.~~).
Foldy Ferencz, biztos. előadó és szerk. (~~1854.~~).
~~1855.~~ Wenzel Gusztáv (~~1855.~~).
1856. Szalay László (1856).
1859. Csengery Antal (1858).

Magyar-török történelmi Emlékek ~~gyűjtője és szerkesztője~~.
(rendszeres. 1852).

1857. Podhorszky Lajos. ~~(1857.)~~

Archaeologiai Bizottmány.
(rendszeres. 1858).

1858. Kubinyi Ágoston, biztos. elnök ~~(1858.)~~.
Erdy János (~~1858.~~).
Kubinyi Ferencz (1858).
Mátray Gábor (1858).
Szalay László. (1858.
Tasner Antal (1858).
Foldy Ferencz (1858).
Wenzel Gusztáv (1858).

1859. Gr. Andrássy Manó (elhalt).
Lipthay Arnold (elhalt), bizottm. titkár és jegyz. (1860).
Páur Iván. (elhalt).

Statistikai Bizottmány.
(rendszeres. 1860).

1860. Gr. Dessewffy Emil, bizottm. elnök.
Kovinics László, bizottm. alelnök.
Czergy Antal.
Galgóczi Károly.
Hunfalvy János, bizottm. tollvivő.
Konek Sándor.
Lónyay Menyhért.

Mathem. és Természettudományi Bizottmány.
(rendszeres. 1860).

1860. Trivaldszky János (állattan).
Kovács Gyula (növénytan és őslénytan általában).
Szabó József (ásvány és földtan) bizottm. elnök és titkár.
Kubinyi Ferencz (őslénytan: emlősök).
Jedlik Ányos (meteorologia).
Petrovai Ottó (építészet).

Neudrich Károly (vegytan).
Kuszper Ignácz (magasságmérés).

TISZTVISELŐK.

Czergy Antal, l. l. jegyző és könyvtárnok.
Vál. dec. 19. 1858.

Hunfalvy Pál, l. l. főkönyvtárnok. Kinevezés az Elnök ..... 1857.

Podhorszky Lajos, l. l. alkönyvtárnok. Kin. az Elnök . 1857.

Fóth Ferencz, l. l. pénztárnok. Kinevez. az elnök által igazgatóság által nov. 16. 1853.

Bereha Sándor, l. l. aljegyző. Kinevez. az igazgatóság által nov. 16. 1853.

Hlinka József, tiszti ügyész. Kinevez. az igazgatóság által nov. 21. 1858.

Lakása Pesten Hajós-utcza 42. 2. em.

Ring Antal Iroda.
Ring Adorján, írnok és raktárnok József-utcza 8.

42

o. kr. ccc Kinevezte az elsők Sorrendben jun. 22.

1844: kabinetnoká az igazgatóság 1858.

Sasku Károly, javítnok. Pesten, József-utczán.

kr. Kinevezte a második elsők

Limbek József, tímok. Pesten, Képiró-utczán

O. kr. Kinevezte a második elsők 1860.

Szolgák.

Ő Emődy Mihály, a könyvtár mellett. Kinevezte

az elsők 1854.

Mészáros János, a titkári hivatal mellett.

Kinevezte a második elsők 1858.

Lakik a házánál.

Szobaikért.

Fűtő.

AZ AKADEMIA TERMEI, TITOKNOKI HIVATALA,
KÖNYV-, KÉZIRAT-, ÉREM-, LEVÉL- ÉS PÉNZTÁRA:
Pesten, Országos Akademia utczája, 3. sz.

---

51 sz.

Pest jún. 22. 1860

Kin K.

A magyar tudományos Akademiának 1860 Januar 7ikéről kelt körlevelére.

Kiss Károly: A magyar természet tudományi társulat és a Kisfaludy társaság tagja. Lakása Pesten Szépúttza. Lásd lakár 3. sz. Felolvasta az Akademia egyik ülésében az 1448: nigomezei ütközet hadtudományilag leirt történelmének bevezető előfiavát.

Kromonkai Korponay K. János. lakása: Himben Kápsa vidéken, utczó posta: Hidas németi. Felolvasottott az Akademiának egyik ülésében, az Értesitőben is megjelent: Értekezések a magyar hadak szervezete történelméből az 1ső rész. folytatása kéziratban kész.

0281/1860

0274/1860

2655/1860

Pest. apr. 16. 1860

Tekintetes Igazgató Tanács

Alárával alulirottak, u. m. Gondol Dániel és hitvese Csontos Zsuzsánna, baracskai birtokosok, részint Baracskán fenálló merei gazdaságukat, részint ennek szomszédságában R. Sz. Miklóson jelenleg felállitott bérlelményüket, hogy jövedelmeröbbé tehessék, kellőleg felszerelni óhajtván, az erre megkivántató pénzösszeget a magyar akadémia pénztárából ohajtanák kölcsönképen felvenni: minélfogva alázattal esedernek eren Tekintetes Igazgató Tanács szine előtt, méltóztassék számukra, a nevezett pénztárból 6000 vagy 10000. o.é forintot kegyesen kiutalványozni.

A kért kölcsön biztositására, alulirottak kijelölik Fehérmegyében kebelezett Baracska község határában fekvő a folyamodó házastársak által egyenlő jogon birt ingatlan birtokukat,
1./ 2./ mely az 1./ alatt mellékelt Telekkönyvi, ugyszinte a 2./ alatt mellékelt Községi birtok-nyilvántartási napló-kivonatok szerint 150. catastralis holdat tesz, beltelekben, kertekben, rétekben és szántóföldekben összesen, s mely ingatlan birtok becs-
3./ értéke a 3./ alatt mellékelt s nem magányos hanem hivatalos úton eszközlött becslés folytán összesen 36180 ÷ harminchatezer szász nyolcvanegy o. é. forintban vagyon megállapitva.

Eren kölcsönbiztositásra felajánlott ingatlan birtok a baracskai határnak a legjava részin fekszik, közel mind az országuthoz, mind a vaspályához, kivető nincs benne egy talpalattnyi, a mit földmives használni ne tudna. Tekerképen, a pesti takarékpénztár
4./ részére, mikint a 4./ és 1./ alatti mellékletek mutatják, e birtokon 4050 ÷ négyezer ötven pengő forint fekszik. Ezért kérték fentebb alulirottak, hogy a számukra kiutalványozandó összeg vagy 6000 ~~ft~~ 10.000 ft legyen, vagy pedig. Nevezetesen ha e Tekintetes Igazgató Tanács azt kötné ki, hogy az adandó kölcsön a kijelölt ingatlanra első helyen táblártassék be: eren esetben 10.000 o. forintot kérünk

1.078/1860

kérünk, hogy a nevezett pesti takarékpénztári követelését aromnal kifizethessük. De ha az első helyeni betáblázás nem lesz kikötve: akkor ezen Tekintetes Igazgatóság kegyességét, csak 6000 ÷ hatezer o.ft erejéig óhajtjuk igénybe venni.

A felvételeket, melyekhez a kért kölcsönt ezen Tekintetes Igazgató Tanács kötni fogja, kérelmezők igérik, hogy feltétlenül elfogadandják: azt azonban illendőnek látják kijelenteni, hogy miután a mostani törvények szerint kamatsképen csak öt÷5 percentet lehet kötelezni, alulirottak a hatodik percentet, addig míg a kölcsön visszafizetve nem lesz, ezen Tekintetes Igazgató Tanács által meghatározandó jótekony czelra, készek és hajlandók évenként a magyar akademia pénztárába befizetni.

Kérelmünk kegyes meghallgatását reménylvén mély tisztelettel maradunk

a Tekintetes Igazgató Tanácsnak

alázatos szolgája
Gondol Dániel mp. akad. lev. tag

és
Gróf Zichy Anna mk
karaczkai birtokosok.

A

Tekintetes magyar akademia

Igazgató Tanácsához

folyamodik

Gondol Dániel és Csontos Zsuzsá-

na, a mr. akademia pénztárából

kiutalványozandó kölcsönért.

4. dt. mellékler.

1078

1860

Tekintetes Pénztárnok Úr!

Tekintetes Vezetőségi munkáinak 25 ször felmutatott kiterjedés közlött Szalay László rendes tagunk tiszteletdíjul a magyar academiai pénztárból 525 forintot azonnal kifizetni.

Budán September 18án 1860.

B. Eötvös Elnök

Felvettem az öthszázhuszonöt forintot ezüstben. Pesten, sept. 21. én 1860. Szalay L.

Tekintetes Toldy Ferencz Pénztárnok Urnak. -

1079
1860

Gróf Széchényi Jenőné ada Ersek
Szécsenyben Május 8-án

Lukácsy József Segély — ikt.

Rapsak Ignácz — 1 —
Vercz Péter — 1 —
Bondler — 2 —
Szilberlitzer Mihály — 1
Gerlóczi Jakab — 2
Rajka Mihály — 1.
Baberey Mferenz — 5.c —
Szutsu Péter 1. —
Nagy Endre — 1 —
Wilkowsky Antal 1 —
Albertz József. 1 —
Kusz Zsigmond 1 —
Schmidl Bruno. 1 —
Stojanovits Iván — 2 —
Nagy Ferenz. — 1 —
Budjács Gyula 1. —
Bodyó József 1. —
Wieland Károly 1. — 1080
Ivanicsevits Imre 1. — 1860
Stella Adolf — 2 —

Csikos Gerecz!
1.

N. Simon Lőrinc 1 f. —
Szabó János (Kupán) 1 f. —
Volkor Sándor Szt: Mártoz káplány 1 f. —
Csiky Gergely Tordyai plebs 2 f.
Stephany István 2 f. —
Csiky Ignácz 1 f.
Kerekes János — - 1 f.

Összeg 3 — 47 f. 72 kr.

Keverney Ferencz Lőrinczi lakos 1852ik évben

Mikovinyi Sámuel
Alsó Fehér Vármegye
pénztárnoka

1260

Gróf Széchenyi István
nás állítandó Emlékre
adakozták Keresztnevén
1860

1080
1860

Nyugtatvány

40 aranyról, mellyből 3 arany természetben á 37 arany, 6 ft 26 král számítva, 231 ft.
62 král fizettetett le, – mint a' M. academia által nekem itélt
gr. Károlyi-Zichy Caroline féle jutalomdíjról. Pesten Május 6 kán 1860.

Vachott Sándorné, szül. Csapi

Mária

1081
1860

1860

0981

1881

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

1820/1825 V

Arany János
Magyar Anthologia
a X. századtól
a XIX.-ig

1

2

Tisztelt Pénztárnok úr!

A magyar t. Akadémia Igazgató Tanácsa által
véleményre „Széchenyi emlékezete" czímű Vörös,
mélyért utalványozott 100 o. aranyat,
melyet Reggeli átküldeni szíves volt, nagy
köszönettel veszem, miről ezennel tudósítom.

Pest, vasárnap 31. 1860.

tisztelője
Arany János

1.082/1860

~~Dorf~~

~~Hof~~

~~1905~~

1082/1860

Tisztelt Akademia!

A gróf Telekiféle pótalomért
pályázó Ferenczi körül a kiküldött
bíráló bizottmánynak ~~többsége~~
három tagja, tehát a többség a,
a „Lángész" czímünek ítélte oda
a jutalmat. Egyik bíráló társam,
Szőkai Mór, é'n alólirott ez
ellenzettük, de ellenkezésünk oka
társaink által tekintetbe nem vé-
tetvén, a többségnek engedni
kénytelenültünk. A többség
jogait elismerem és tisztelem,
de ezek nem terjedhetnek odáig,
hogy meggyőződésem kimondá-
sában gátolhassanak. Ezért is
bátor vagyok ellenkezésem okait
a tisztelt Akademiával ~~D~~ é's egy-
szersmind a közönség elébe
terjeszteni. Ha e darabnak
csupán műbecse forogna szóban,
készséggel hódolnék a többség
ítéletének, mert saját ítéletemet
csalhatatlannak nem tartom.
De megjutalmazása ellen, véle-
ményem szerint, fontosabb okok
szólanak.

Megengedem hogy a kér-
ben forgó darab — vígjátéknak
az alább előadandó okoknál fogva
nem akarom nevezni — sok te-
kintetben kitünő mű és szer-
zőjében jeles irói tehetséget
hagy feltennünk. A nyelv szaba-
tos és erőnos, a versek könnyen
folynak, a dialogus eleven és
éleszes, a szerkezet ügyes és gya-

korlott

-Korlátlan kérem mutat, az egész
mű, színi előadásnál, határos
és mulattató is lehetne, a mennyi-
-ben bohánkodásnak nem ta-
-láltatnék. De mint költői és drá-
-mai mű ellen is van kifogásom.
A darab menetének, eseményei-
-nek, fejlésének indokolásában —
a mennyire ember- és világismere-
-retem terjed — erőlteti lehetetlen-
-ségeket, fel nem oldható ellenmon-
-dásokat találok, a szereplő főnem
-mélyek némelyikében inkább
torzképeket látok, mintsem való-
-sinű jellemeket. De a műnek
ezen hiányai még nem tartóz-
-tatnának víjsza attól, hogy bírá-
-ló társaim többségével együtt
neki ítéljem a jutalmat, miután
az akadá alapítványnak és az
akademia határozatának értel-
-mében e jutalom minden esetre
kiadandó, s e darab, fentérintett
jeles oldalainál fogva, pályatársai
közül csakugyan kiválik. De, mint
felebb mondám, ellene fontosabb
okok is szólanak, melyeket elhal-
-gatni nem akarok, elhalgatnom
nem szabad.

A szóban forgó darab irány-
-mű. Én az iránymüvekre általá-
-lános kárhozatló ítéletet nem mondok,
azokat a művészet köréből, más
szigorúbb műbirák példáján,
kizárni nem kívánom, de meg-
-kívánom azoktól, hogy irányuk
nemes, hasznos, üdvös tartású
és némileg komoly is legyen.
Ezt a kérdéses műről, fájdalom,
nem mondhatom. Benne két egyén-
-ség szerepel, oly ontályból, mely
teljes rokonszenvünket és beczü-
-lésünket érdemli, kikre a szerző
oly jellemet ruházz, mely azokat

nem csak nevedség, de megaesés
tárgyává is teszi; ~~Költőjök pedig~~
~~nem állít~~ mellyök pedig nem állít,
engesztelő ellentétül, ugyanazon
osztálybeli nemesebb, tiszteletet, bensőlést
igénylő jellemet, mi által a sa-
rokat gúnyja csak mint nitka
kivétel tünnék fel az olvasó é
néző előtt. Így a mint a darab
előttünk lefolyik, egy különös
osztály ellen irányzott, drámai
formába öntött, épen gúnyiratnak
látnik inkább, mint vígjátéknak;
pedig, ha valaha, ~~nem~~ épen most
nincs ideje, véleményem szerint,
hogy akár versben, akár prózában,
akár nyomtatásban, akár szín-
padon egymást pirkolgjuk. Sőt nem
vagyok győződve, hogy az ismeretlen
szerzőnek ez nem volt szándéka,
hogy célja nem volt bizonyos
osztály képviselőit, hanem egyéni-
ségeket rajzolni, hogy egyebet nem
akart mint fenyítve javítani.
Valamint kitünő irói tehetségét
kénnéggel elismerem, úgy jó szán-
dékát, nemes czéltalait sem aka-
rom kétségbe vonni. De a mely
hatást műve olvasáskor nám tett,
ugyanazt tehetni, s fogja bizonyság
tenni szini előadásnál a közön-
ségre is, vagy legalább annak
nagy részére? Egyes torlódik vagy
toldások, véleményem szerint,
nem igen segítenének e bajon,
Ezek he e szerző munkáját e szem-
pontból újra átdolgozná. ~~Ez~~ Ez esetben
hiszem, hogy becses művel gazda
gítaná vígjátékirodalmunkat.
Mostani alakjában annak az aka-
démia általi megkoronáztatásá-
hoz szavazatommal nem járul-
hatok. ~~Akarom~~ Nézetem hibás
lehet, de erős meggyőződésen
alapszik. Ezért láttam fájdalmas

nek

nek ezt különvéleményben nyilvánitani, melynek a birottmányi többség véleményemellé az Akademiai Értesitőbe felvédelét úgy szintén a történt felolvasásnak a közzé teendő hivatalos jelentésben rövid megemlitését kérem.

nek ezt különvéleményben nyilvánitani ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

1088.
1860

Tekintetes Akadémia

Ez évben egy évvel hátra volnám egy akárcsak in-
dítványt tegyeznem a tekintetes akadémia előtt
ülése elé, mely abból állna, hogy minden egyéb
pályázatnál meghagyva az elvig divatozó et
bírálati eljárásolas, a Teleki jutalomra nézve
mellőzésével, (azt a kivételt, hogy ezen az illető bíró
még, minden körülményes indokolási nélkül, csu-
pán a szavazatok többségének kimondásával
egyszerűen ítélje oda az összes legjobb műnek,
még pedig
jövő évben, mert a pályázatoknál az illető
bíróstvány nem a bíráló, hanem csak a végrendeleti
végrehajtó dolgát tovább vinni.

2or azért, minthogy egy más testület tagjai is
jövőben (a végeredményhez tartó szavazataikkal) az
ünnepi tárnadó tudósítás megírását az akadémia
nagyon feleslegesnek nem tekinti.

Akkor az indítvány elhangzott, s többé
nem alkalmazkodván vele; mert ezután nagyon
az abból közvetetlenül felmerülő bajoknak sáska
ajtós nyíltan.

Ha az idei jutalom minden indokolási nélkül
Teleknek adatik ülve maradnék, akárnem

és is a jegyzőkönyvek s azt mondanám: functionalek
befejeztek, havarnak, a többség vélménye határozott,

elvileg azonban a megjutalmazott színművek
a bíráltnál (többség) (ítélő ~~a~~ mótivumokkal ajánlja a
Kisfaludy figyelmébe; Kényelem vagyok a hép eppészép
megszavazni s különvála vélemény adásával elkalmazni
Kodni a tehetséges akadémiának.

Vagy szójátszással kell kimondanom, hogy az
idei pályázati pályázatban igen szomorú visszhangra
találtak a multi évek eredményeihez képest; és
mi mindegyik pályázónál abszolute hiányzik, az a humor.
Jellemképeit ~~ah nagyon gyenge kivételekkel tűnnek elő~~, még csak szín-
és mesés ~~ereje tehetsége~~ ~~tűnek elő~~, hanem még emberismerés.
(és világ-
(sincs mindenütt,)
Általánosnak kellett az ~~a~~ apróságok keresése kis
címbiró munkát kérni nem az érdemek jutalmára,
hanem a hibák levezetésére.

Valamikor valaki hasonlatra Berzsenyi ránézett
azt állította, hogy a hydrauliának más szabályai
vannak magyarságon, mint mások – és (ez is biró-
nyitja; hasonlóul bátor vagyok én kimondani, hogy
(és sokkal könnyebb)
az epikusnál más szabályai vannak nálunk, mint
más nemzetnél.

Az angol, francia, (olasz német és más kiterjedt
nemzetiségű költője választhat magának tárgyat
és műalakot, a minőt akar; a magyar
nem. Lehet a franciánál egy (időben) egyformán nagyszájú imperiali-
stának és republicanus költője; mert nemzeti érzelet senki
sem tesz kérdésbe; de a magyar költőre nézve vannak
nem tárgyak, a mikhez csak ihlettel, vannak megfontolt
tárgyak, a mikhez semmiképen sem szabad nyúlnia

1) F a költészet nem megy túl a szavalkozásba határán

2) F a nemzeti irói arrogantiája saját népét, a hogy érdemeinek találja;

3)

5)

Ki' mondanánk akor, a ki most a multat
Kölcsey mészmányait tréfás adalais tanné gúny tárgyára?
mikor pedig egy dölben magunk is élesen ostromolunk;
mire vennök, ha valaki a nemzetiséget kívi tanné,
nincs is több egyetértés akarná most felkavarni!-
Kikor pedig más dölben elég tréfásan emlegetnünk
vagy helyesen ~~tartja kavarja~~ ~~ment~~, a ki jelenben egy országos, ↑ fogná - fel hivatásjait as a magyar költő,
Kar enne gúnolerne? ~~Kikor pedig mig még~~
~~is ostromlunk~~?

Dölben is
Mainap, ez mások (mind az Kölcsey) tanya
Kor magyar irtunk
Ches, se a mai tapasztalatban Külön caudillus
van archa néve, melynek jelszava a quid censilii?

Ez bizottság többsége által jutalmazott sürmü
tárgya egy magyar irő. Olyan egyénség, a mikre ón
még, hottin ertem is egyetmüködésem közben hála
Istennek, soha nem ismerem. Egy Kétkisméretben, ↑ jellemében
minden árnyon jó ízlésig nélkül hiveleptett, Céha,
naplopó; a ki mind a mellett Kitünő állás Kell hogy
elfoglaljon az irodalomban, mes müveibe, fa mik nagyon
vesely ötletben turkolgyek belépnek s ~~sin~~ munkái
ig miatt, (sinikus kifejezéssel) erősnek közönsége még
Dagadt ini ~~a~~ tárgyaiból is vánna tömek. ↑

Ez egyben, hogy magyar mal jiga legyen tárgya
országlyás ig bemutatni és épen sinpadra hozni,
a honnan minden kimondott Ki Kerülő benámázás
alá esik.

E mészetes ellenvés ant hozzák fel, hogy hiszen
más országban is tudnak gazdag alakban sinpadra
hozni, minőnek ~~e~~ család ügyéd, ugyde arra ~~dig~~ a
sinpadon? ~~Ez~~ ellenvetés arra vagyok optimizmusnak me,
válni; - az ügyéd, az orvosi tevékenység arról compact osztály,

57)

6)

7)

8)

9)

mely rel valmiga
pályára is ész és szorgalom után a vele foglalkozás
elsajtja, megszeabmarra; de az irói szükség egy semmi
szerzet
hasonlóval sincsen tartva ezen csoportnál alakulva
csoport, [melyet még nem régi – mindenki, még most
is sokan a nemes pirúrával nézik és nézik)
s 'elbirnyásan' való felakasnak tartják, valyon csatlyan
társaság lépjen e a magyar irodalom, vagy sem?]

Es végre is semmiféle oldalban sincs meg-
sértve valami Kritikai; de az irodalmi ország lényegét
sértve = ugyülöletessé tételében egyenesen a nemzeti
nivelődés van kigunyolva (sem ártatlanul tettenérhető maga az ország is ügyed is
(ha deákosra fiatkájul) valami nem élnek rágalmak) de a
nemzeti nyelv buktató ellen lőtt nyil mindenkinek fáj, a
ki hozzá tartozik.

ezután még ha élnek volnának (még) a nyilak helyes
de egyenesen egész és annaliai sokiaunokba
vannak fúrtyva, és mindeközben (nyomorultnak rajzolt
iró mellé semmi erkölcsi ellenség, semmi kisegyenlő
megvétés sincsen felhozva; nem más az, mint minden
rágalmazó hibát képviselője, amennyiben az egész országra
nézve, ha lehető volna, hogy ez agyrémnek erőszakja
(valahol (lesznek)

ellen nem élő (alak működésének), nincs (nem is szokásban
de egyenesen agyrémnek kell azt nevezni; s mind
azokra a helyzetekre, a mikben (és alak hányódtatott)
és költsönös szavában ligondolandók képviselőnek.

Valóban nagyon sajnálnom kell, hogy a
„Lángész" ez írója, ki a gondosan kerek nyelv Tornáczi
versezés által kivánott és ovasott Keresztül, [nagyobb figyelemmel nem kísérte az élesek, nem
az irodalmi ország speciális életét, hogyha már ebből
választotta tárgyát, és az ellen intézte satyráit

[melyet vak az ihlés hűz – pályára, csak a becsvágy ne
meg rajta.

[ezt is mondják, hogy ha nagy tehetséget, hatalmas
vak akaljais szabad volt nimpadon elmondani, miért ne az
irókés is, a kit olyan kicsinyel? Igen szép, mert kicsinyel.
et hatalmast hibáinak ostorozása nemes munkásság, a
különben is gyógyítás megtiltása – gyermekek elleni hősség.

161

igen ha fölött volna törve

12

Legalább is volna róla szóló szóbeli

előadás avagy a mű megvan-e? így van megírva

s° minden azt a magyar szobrászati akademia meg-

fogja jutalmazni, avagy alsóvizi tárlatommal vagyok kész-

ségben járulni a szóbeli akademia elé, hogy egy minden

motivirálás nélkül adassék ki a fiai arany a legjobb

szobrászati nyers műnek, avagy pedig avagy esetben, ha

a hivatalos észrevétel e mű számára ajánló mondatokat

tartana; avagy ha akarattam ellenére külön vélemény

nyilvánítással; külső esetén az általam ~~is~~ díjazásra inkább ajánlott művet is megnevezném.

Ezzel tisztelettel maradtam magammal s annyal az

akadályok, melyek ~~magam~~ tárgyi tárgyi tárgyi minthogy kitűnésem maradt.

Pest 1865. dec. 19. ~~Fókonduz~~

a °Szépmíves osztályának

alázatos szolgája

Fókonduz

Fókai!

1088
1860

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1860

KÉZIRATOK

FINIS

VIGE